

5. FAKTORY PROSTŘEDÍ OVLIVŇUJÍCÍ LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Environmental Factors Affecting Forestry

5.1 Klimatické podmínky

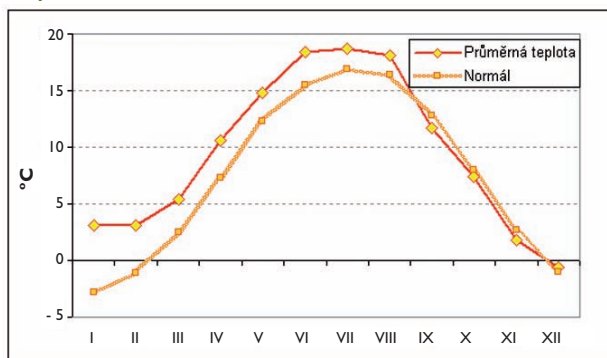
Climatic Conditions

Rok 2007 byl teplotně i srážkově nadnormální, v průběhu roku se ovšem vyskytovala i výrazně suchá období a zejména průběh srážek byl odlišný v západní a ve východní části ČR.

První polovina roku byla teplotně nadnormální. Od ledna do srpna byly průměrné měsíční teploty o více než 2 °C vyšší, než je dlouhodobý klimatický normál z let 1961 – 1990 (obr. 5.1). Toto období nadprůměrných teplot ve skutečnosti trvalo kontinuálně celých 12 měsíců od září 2006 do srpna 2007. Nejvýraznější nadnormální byly teploty v lednu 2007, kdy byla průměrná měsíční teplota (3,5 °C) o celých 5,2 °C vyšší, než průměrná hodnota z klimatického období 1961-1999. Také únor s odchylkou 3,7 °C, duben s odchylkou 3,1 °C a červen s odchylkou 2,7 °C byly teplotně silně nadnormální, v ostatních jarních a letních měsících byla teplota oproti normálu pouze mírně zvýšená. Nástup jarního období byl poměrně plynulý, od druhé poloviny dubna se na většině lokalit v nižších a středních nadmořských výškách nevyskytovaly mrazové teploty. Letní období bylo velmi teplé, maximální denní teploty přesahovaly hodnotu 30 °C na většině území ČR (do cca 1000 m n.m.) v červnu i v červenci. Podzim byl naopak relativně chladný, o podnormálních teplotách můžeme mluvit zejména v září a také v listopadu. Průměrné denní teploty se v poslední říjnové dekádě snížily na 0-5 °C, v polovině listopadu se již pohybovaly kolem 0 °C. Kontinuální období s průměrnými teplotami pod bodem mrazu bylo od druhé prosincové dekády (od 13. 12.).

Obrázek 5.1.1

Vývoj průměrné měsíční teploty v ČR v roce 2007 ve srovnání s dlouhodobým klimatickým normálem (1961-1990)
Mean monthly temperatures and 1961-90 long-standing normal temperature

Pramen: ČHMÚ
 Source: Czech Hydrometeorological Institute

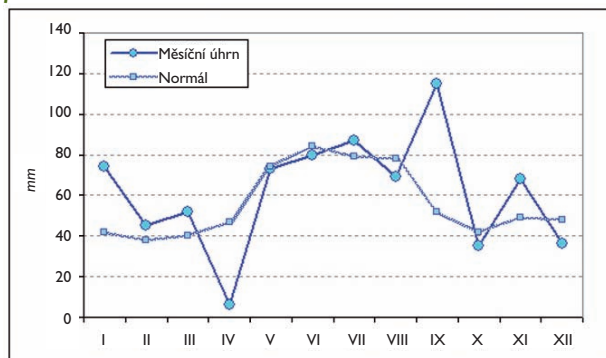
Výrazně srážkově nadnormální byl leden, kdy úhrn srážek 74 mm dosáhl 176% dlouhodobého normálu. Měsíce únor a březen byly srážkově normální s průměrnými úhrny 45 mm a 52 mm srážek. Mimořádně nízké byly srážky v dubnu, kdy byl průměrný měsíční úhrn pouze 6 mm srážek, což činí 14% dlouhodobého klimatického normálu. Přitom nejvíce srážek spadlo v západních Čechách (13 mm), nejméně v severních Čechách a na jižní Moravě (2 mm). Vzhledem k teplému a slunečnému počasí a relativně nízké zásobě vody ve sněhové pokrývce byly v nižších a místy i středních polohách ohroženy výsadby a čerstvě založené porosty suchem, vyskytlo se i zvýšené riziko požárů. Srážky se na území ČR začaly objevovat od 4. 5. Vzhledem k silným deštům v polovině a na konci měsíce byl květen srážkově normální. Letní období bylo také srážkově normální s místním výskytem příválových deštů (21. 6. ve východních Čechách a na Moravě, 22. 7. na Šumavě). Září bylo srážkově nadnormální s několika obdobími silných i příválových deštů. 6. 9. 2007 přesáhly srážkové úhrny některých

stanic 100 mm, zejména v oblasti Jeseníků, ale i v dalších regionech. Říjen a prosinec byly srážkově normální, listopad mírně nadnormální, což způsobilo poměrně rychlý nárůst sněhové pokrývky v tomto měsíci.

V roce 2007 se na stavu lesů velmi nepříznivě projevil orkán Kyrill v lednu 2007. V tomto měsíci došlo k výskytu výrazných tlakových gradientů nad Evropou opakovaně. Rychlosti víchřice dosáhlo proudění vzduchu poprvé ve dnech 11. - 12. 1. 2007. Nejvyšší rychlost větru 50 m.s⁻¹ byla hlášena ze Sněžky, vysoké hodnoty byly hlášeny také např. z Milešovky (36 m.s⁻¹) či ze Šeráku (35 m.s⁻¹). Poté vzniklo velmi rychlé proudění vzduchu mezi tlakovou níží nad Skandinávií a tlakovou výší na jihu Evropy, které se 18. a 19. 1. projevilo v Evropě jako orkán Kyrill. Na řadě stanic byly naměřeny nejvyšší nárazy větru za celé období instrumentálního měření. Na Sněžce byl změřen maximální náraz 60 m.s⁻¹ (216 km.h⁻¹), na Milešovce 47 m.s⁻¹ (169 km.h⁻¹).

Obrázek 5.1.2:

Vývoj měsíčního úhrnu srážek v ČR v roce 2007 ve srovnání s dlouhodobým klimatickým normálem (1961-1990)
Monthly precipitation and 1961-1990 long-standing normal precipitation

Pramen: ČHMÚ
 Source: Czech Hydrometeorological Institute

5.2 Ochrana klimatu

Climate Protection

Změna klimatu představuje jedno z klíčových témat současné světové environmentální politiky. Vědecké poznatky naznačují, že příspěvek člověka ke zvyšování koncentrací skleníkových plynů přispívá k ovlivňování klimatického systému Země. To následně vede k řadě negativních dopadů na fungování ekosystémů v celosvětovém, regionálním i národním měřítku, které se na národní úrovni projevují zejména ve změněném vodním režimu a jeho kvalitě, v zemědělství a lesním hospodářství. Extrémní projevy počasí, jakými jsou například povodně či sucha, představují rovněž jeden z možných důsledků takových změn. ČR patří mezi státy, které tento globální problém pozorně vnímají a které se ukončením ratifikačního procesu Kjótského protokolu (dále jen „Protokol“) zavázaly na sebe převzít část odpovědnosti za současnou situaci a aktivně přispět k jejímu řešení.

5.2.1 Národní úroveň ochrany klimatu

National level of climate protection

Za účelem definování politiky v oblasti změny klimatu na národní úrovni byl usnesením vlády č. 480/1999 přijat dokument „Strategie ochrany klimatického systému Země v České republice“, který tuto problematiku zařadil mezi prioritní otázky životního prostředí a zároveň vytýčil pro

dotčené resorty hlavní úkoly. Od jeho přijetí však uplynulo několik let, během nichž se objevila celá řada nových odborných poznatků, došlo k významným posunům v mezinárodních jednáních a v neposlední řadě nové požadavky ovlivnil i vstup ČR do EU.

Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR.

V roce 2004 vládním usnesením č. 184 byl schválen Národní program na zmírnění dopadu změny klimatu v ČR (dále jen „Národní program“) který představuje aktualizovaný dokument, jenž na změněnou situaci reaguje. Jeho příprava vyplynula ze zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, z požadavků daných Rozhodnutím Rady 99/296/EC a z Evropského programu ke změně klimatu (ECCP), který se rozhodla Evropská komise založit v roce 2000 v rámci identifikace hlavních společných politik na úrovni EU i jednotlivých členských států tak, aby bylo zajištěno společné i individuální splnění redukčního cíle Protokolu.

Národní program definuje jak návrh konkrétních opatření na snižování emisí skleníkových plynů – opatření redukční (mitigační), tak opatření umožňující jednotlivým ekosystémům se změně klimatu přizpůsobit – opatření adaptační, a požaduje jejich zahrnutí do koncepčních materiálů všech dotčených resortů.

Na základě úkolu uloženého resortům usnesením vlády č. 395 ze dne 6. 4. 2005 proběhlo během roku 2007 vyhodnocení Národního programu z hlediska účinků a ekonomických možností přijatých opatření, srovnání výchozího stavu a snížení skleníkových plynů dosaženého od přijetí Národního programu. Vzhledem k tomu, že Národní program vznikl v roce 2003 a od té doby došlo k vývoji politických jednání v ČR i ve světě (v rámci Evropské unie i při konferencích smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a jejího Kjótského protokolu), bude v první polovině roku 2008 na základě vyhodnocení přijatých opatření provedena aktualizace Národního programu, jejíž součástí bude stanovení budoucí strategie ochrany klimatu ČR a rovněž cílů včetně opatření, které povedou k efektivnímu zmírňování negativních dopadů změny klimatu.

Zapojení ČR do aktivit EU v oblasti ochrany klimatu

EU byla koncem června 2007 uveřejněna Zelená kniha o adaptacích, která formou dotazníku hledala odpovědi na otázky položené jednotlivým členským státům. Tyto otázky se týkaly probíhajících klimatických procesů, návrhů předcházení jejich dopadů včetně návrhů adaptačních opatření. ČR se svými odpověďmi aktivně zapojila do tohoto procesu, který má být ukončen vydáním tzv. Bílé knihy v průběhu roku 2008.

5.2.2 Globální spolupráce na ochraně klimatu - Konference o změně klimatu na Bali

Global cooperation on climate protection

V polovině prosince roku 2007 proběhlo zasedání 190 smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a jejího Kjótského protokolu na Bali. Nejvýznamnějším bodem, který se diskutoval byla tzv. Cestovní mapa z Bali, která stanovila časový rámec a věcný obsah vyjednávání pro následující dva roky. Jednání vyvrcholilo na konferenci smluvních stran v prosinci 2009 v Kodani, kdy by měla být dosažena konečná dohoda o nastavení režimu po vypršení prvního kontrolního období Kjótského protokolu v roce 2012.

„Bali je významným posunem na cestě ke globální spolupráci na ochranu klimatu. Vědecké výsledky IPCC byly jednomyslně přijaty jako základ pro politické rozhodování. Došlo k dohodě mezi rozvinutými zeměmi a rozvojovými zeměmi nad formou budoucích závazků v oblasti snižování emisí skleníkových plynů. I USA, které blokovaly dohody, se k nim nakonec připojily. Přesto stále převažuje prosazování partikulárních zájmů jednotlivých států nad globální odpovědností za stabilizaci světového klimatu.“

Úkolem smluvních stran bude práce na tématech, která jsou v rozhodnutí uvedena. Jde především o čtyři základní bloky post-Kjótského režimu, tj. mitigace (zmírňování, tj. především snižování emisí skleníkových plynů), adaptace (přizpůsobení se negativním vlivům změny klimatu), transfer technologií a financování opatření zejména v chudých oblastech rozvojového světa.

Přijetí Cestovní mapy z Bali je průlomovým rozhodnutím, kdy se podařilo sjednotit názory všech smluvních stran na budoucí směřování politiky. Nejvýznamnějším prvkem je shoda ekonomicky rozvinutých a rozvojových zemí společně s USA, které do poslední chvíle přijetí dohody o Cestovní mapě blokovaly. Nejproblematictější se jevila část o přispívání jednotlivých zemí ke snižování emisí skleníkových plynů a také před-

pokládané cíle emisních redukcí pro ekonomicky vyspělé země do roku 2020 (redukce 25 – 40% oproti roku 1990). Konečný text nyní obsahuje jasnou deklaraci smluvních stran přispět měřitelnými emisními závazky ke globální redukci skleníkových plynů tak, aby mohlo dojít ke stabilizaci koncentrací skleníkových plynů v atmosféře podle scénářů letošní hodnotící zprávy IPCC. EU se podařilo prosadit vyvážené rozdělení příspěvků mezi rozvinutými a rozvojovými státy. Konkrétní cíle jednotlivých zemí budou diskutovány na následujících konferencích smluvních stran v roce 2008 v Poznani a v roce 2009 v Kodani.

Konference rovněž označila jako velice významný problém odlesňování v rozvojových zemích světa, který se v celosvětovém měřítku na změnách klimatu podílí přibližně 20%. Delegáti odsouhlasili, že je třeba zahájit okamžitou akci, která podpoří opatření proti odlesňování. Jako významný prvek by měl působit mechanismus čistého rozvoje, tedy prvek emisního obchodování. Smluvní strany rovněž uznaly, že je třeba se v budoucnu zaměřit, kromě odlesňování jako takového, také na problém degradace lesa a udržitelný lesní management.

Konference smluvních stran rovněž uznala jako významné a zásadní závěry čtvrté hodnotící zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPPC). Zpráva shrnuje nejdůvěryhodnější odhady o klimatické změně a současně poskytuje vědecký, technický a socioekonomický výhled významných témat, která souvisejí s klimatickou změnou. Rezoluci schválily všechny delegace, včetně USA.

Mitigační opatření v sektoru lesnictví

Opatřením ke snižování emisí skleníkových plynů je zalesňování hospodářsky nevyužívaných zemědělských ploch. Opatření má vliv na zvýšení úrovně propadů emisí CO₂ jejich pohlcováním v procesu fotosyntézy a vázáním ve dřevu. Lesnictví je prakticky jediným odvětvím, které umožňuje zápornou bilanci CO₂.

Adaptační opatření v sektoru lesnictví – snižování dopadů emisí

Obecně nejdůležitějším opatřením je zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů. Nejrazantnějším adaptačním opatřením je vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasná smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin) a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostiti za účelem pěstování bohatě strukturovaných lesů. Jako opatření pro lepší hospodaření porostu s vodou je pro evropský region obecně navrhováno pěstování porostů v řidším sponu. Zkracování doby obměty bude umožněno dřívější zralostí porostů, na druhé straně však může být vynucováno jeho zhoršujícím se zdravotním stavem. Podobně jako v sektoru zemědělství bude nutno realizovat opatření za účelem eliminace rizika gradací hmyzích škůdců, vaskulárních mykóz a především kořenových hnilob.

5.3 Znečištění ovzduší

Air Pollution

Koncentrace oxidu siřičitého, který byl hlavní škodlivinou poškozující lesní ekosystémy v sedmdesátých až devadesátých letech dvacátého století, jsou v posledních letech relativně nízké a obdobně tomu bylo i v roce 2007. V rámci ČR prakticky nebyl překročen limit průměrné roční koncentrace 20 µg.m⁻³, který je určen pro ochranu vegetace nařízením vlády č. 350/2002 Sb. Také v zimním období 2006/2007 nebyla tato hodnota v ČR překračována.

Koncentrace oxidů dusíku byla v roce 2007 na obdobné úrovni jako v předchozích letech. Limitní hodnota pro ochranu vegetace – roční průměrná koncentrace 30 µg.m⁻³ je sice překračována více než u oxidu siřičitého, ale téměř výhradně v průmyslových aglomeracích (Praha, Brno, Ostravsko) a podél velkých liniových zdrojů, kterými jsou dálnice a silnice I. třídy.

Škodlivinou s dlouhodobě překračovanými limity je v ČR ozon. Limitní hodnota kumulativního indexu AOT 40, která je určena pro ochranu vegetace (18000 µg.m⁻³.h), je dlouhodobě překračována na většině území ČR. Přitom vyšší hodnoty tohoto indexu jsou zaznamenány především v horských – tedy více lesnatých oblastech. V roce 2007 byly koncentrace ozonu obdobné jako v roce 2006. Velmi vysoké hodnoty byly zaznamenány na počátku vegetačního období v průběhu dubna a května. V těchto měsících bylo na řadě stanic dosaženo maximálních koncentrací. Druhé maximum v průběhu srpna bylo méně výrazné. Výskyt viditelných sym-

ptomů poškození rostlin ozonem byl vyšší oproti rokům 2004 – 2005 a zhruba stejný jako v roce 2006. Zásadní narušení zdravotního stavu lesních porostů ozonem nebylo zaznamenáno.

Obrázek 5.3.1

Viditelné poškození kleče ozonem, Hrubý Jeseník, červenec 2007
Visible damage of dwarf pine by ozone, Hrubý Jeseník, July 2007

Foto: R. Novotný

6,10 pod porostem a 4,69 až 5,74 na volné ploše. Oproti roku 2006 došlo k mírnému zvýšení průměrných hodnot pH srážkové vody ve většině sledovaných porostů.

Průměrné koncentrace amonných iontů ve srážkové vodě pod porostem byly naměřeny v rozmezí 0,51 až 4,05 mg. l⁻¹. Průměrné koncentrace amonných iontů na volné ploše se pohybovaly v rozmezí 0,47 až 1,59 mg. l⁻¹.

Průměrné koncentrace dusičnanů v podkorunových srážkách dosahovaly hodnot mezi 1,83 až 8,91 mg. l⁻¹. Na volné ploše se průměrná koncentrace dusičnanů pohybovala od 1,67 do 2,88 mg. l⁻¹.

Z průměrných koncentrací a naměřeného množství srážek byly vypočteny roční průměrné hodnoty depozic. Depozice dusíku pod porostem se pohybovaly v rozmezí 7,47 až 40,64 kg. ha⁻¹. rok⁻¹. Na volné ploše dosáhly hodnoty depozice dusíku nižších hodnot, a to 6,18 až 19,23 kg. ha⁻¹. rok⁻¹. Průměrné hodnoty depozice síry pod porostem se pohybovaly v rozmezí 5,47 až 34,13 kg. ha⁻¹. rok⁻¹, na volné ploše maximální hodnota depozice síry dosáhla 14,28 kg. ha⁻¹. rok⁻¹.

K nejvíce zatíženým lokalitám depozicí síry a dusíku patří zejména plochy v horských oblastech. Zvýšené hodnoty depozic jsou zde způsobeny vyšším úhrnem srážek. Obecně smrkové porosty způsobují silnější nárůst depozice síry na lesní půdu než porosty listnaté, což potvrzují i výsledky v tabulce. Pod smrkovými porosty byly naměřeny podstatně vyšší depozice síry než na volné ploše.

5.4 Zatížení lesních ekosystémů imisními látkami

Pollution Stress of Forest Ecosystems

Depozice acidifikujících a eutrofizujících látek, bazických kationtů, fluoridu a chloridu na les a lesní půdu byly monitorovány na plochách intenzivního monitoringu II. úrovně v rámci programu ICP Forests a na ostatních dlouhodobě sledovaných výzkumných plochách. Chemismus srážek byl sledován na volné ploše v blízkosti monitorační plochy (bulk) a pod porostem (throughfall). V bukových porostech se navíc sledoval stok po kmenech (stemflow), který významně přispívá k depozici látek do porostu. Průměrné hodnoty pH srážkové vody se pohybovaly v rozmezí 4,50 až

Tabulka. 5.4.1

Depozice látek na výzkumných plochách (kg. ha⁻¹. rok⁻¹)

Deposition on research plots (kg. ha⁻¹. year⁻¹)

Plochy II. úrovně Level II plots		Dřevina / Species	Porost / Throughfall				Volná plocha Bulk deposition			
Oblast / Region	Plocha / Plot		pH	H+	N	S	pH	H+	N	S
Plzeňsko	Benešovice	borovice / pine	4,91	0,0807	16,45	7,94	5,32	0,0389	10,04	5,30
Jihovýchod Prahy	Březka	dub, smrk, buk oak, spruce, beech	6,10	0,0038	9,65	7,09	5,52	0,0206	9,92	5,68
Jizerské hory	Jizerka	smrk / spruce	4,64	0,3718	24,52	27,13	4,88	0,1828	16,70	14,28
Moravsko-slezské Beskydy	Klepačka	smrk / spruce	4,57	0,2884	9,67	15,32	4,69	0,2609	12,51	8,35
Jindřichohradecko	Lásenice - Vojířov	smrk / spruce	5,04	0,0455	14,30	8,86	5,65	0,0215	10,07	5,89
Slavkovský les	Lazy	smrk / spruce	4,50	0,2759	19,45	16,46	5,41	0,0372	16,89	6,76
Orlické hory	Luisino údolí	smrk / spruce	4,61	0,3988	40,64	34,13				
Chřibý	Medlovice - Buchovice	buk, dub, modřín beech, oak, larch	5,49	0,0183	11,25	7,58	5,74	0,0153	6,18	7,83
Krkonoše	Mísečky	buk, smrk, jedle beech, spruce, fir	5,04	0,1490	15,83	12,36	4,87	0,2893	19,23	12,62
Vysočina	Nová Brtnice	smrk / spruce	5,16	0,0401	30,00	13,11	5,08	0,0585	7,11	4,45
Písecké hory	Všeteč - Kamýk	buk / beech	5,46	0,0167	11,02	6,57	5,14	0,0531	6,97	5,04
Českomoravská vrchovina	Želivka	smrk / spruce	4,90	0,0604	11,19	6,11	5,09	0,0611	9,85	4,93
Ostatní výzkumné plochy Other research plots		Dřevina / Species	Porost / Throughfall				Volná plocha / Bulk deposition			
Oblast / Region	Plocha / Plot		pH	H+	N	S	pH	H+	N	S
Jindřichohradecko	Lásenice - Vojířov	buk / beech	5,34	0,0257	7,47	5,47				
Krušné hory	Přebuz	smrk / spruce	4,80	0,1987	16,54	13,82	5,19	0,0975	15,91	8,19

Pramen: VÚLHM
 Source: FGMR

6. EKONOMIKA V LESNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

Economy in the Forestry Sector

6.1 Ekonomická situace vlastníků lesa

Economic Situation of Forest Owners

Ekonomická situace vlastníků lesa v rámci hospodaření v lesích včetně případných vedlejších aktivit se meziročně zlepšila u soukromých lesů a u lesů ve vlastnictví měst a obcí, zatímco u lesů ve vlastnictví státu došlo ke zhoršení ekonomické situace. Potvrzují to výsledky rezortního statistického šetření od 274 vlastníků lesů (případně nájemců lesů) s výměrou lesů přesahující 200 ha, které reprezentují celkem 94% podíl výměry lesů státních, 43% podíl lesů ve vlastnictví měst a obcí a 23% podíl soukromých lesů v ČR. Tímto rezortním statistickým šetřením se nepřetržitě od roku 1998 monitoruje ekonomická situace vlastníků lesů (případně nájemců lesů), kteří obhospodařují lesy na ploše cca 1850 tis. ha - tj. na 70% výměry lesů v ČR.

Hospodářské výsledky (zisky před zdaněním) se meziročně zvýšily u soukromých lesů o 224 Kč na 1 ha lesa a dosáhly tak nejvyšší hodnoty 1 746 Kč/ha, u obecních lesů o 407 Kč na 1 ha lesa na hodnotu 1 114 Kč/ha, zatímco u státních lesů došlo k výraznému poklesu zisků před zdaněním a to o 1 077 Kč na 1 ha lesa na dosaženou skutečnost 646 Kč/ha. Na hospodaření ve státních lesích se rozhodující mírou podílelo hospodaření státního podniku Lesy České republiky, který zaznamenal pokles výnosů, nárůst nákladů a dosáhl hrubého zisku před zdaněním pouze ve výši cca 0,5 mld. Kč (oproti cca 2 mld. Kč v roce 2006).

Výraznou finanční podporou pro vlastníky (nájemce) lesů jsou finanční příspěvky na hospodaření v lesích poskytované ze státního rozpočtu a z rozpočtů krajů a ze státního rozpočtu uhrazené úhrady některých mandatorních výdajů (dle zákona o lesích) a podpory poskytované z fondů EU. Bez započítání těchto finančních podpor by realizovaný zisk z 1 ha lesa představoval u soukromých lesů 1 271 Kč, u lesních majetků obcí a měst 580 Kč a u státních lesů 540 Kč. Významnou nákladovou položkou u nájemců lesních majetků měst a obcí je nájemné. Z rezortního statistického šetření vyplývá, že 63,6 % výměry těchto lesů je pronajmuto a průměrné roční nájemné činí 2 321 Kč/ha lesa, což výrazně ovlivňuje konečnou výši zisku u nájemců. Pronájem lesů soukromých je realizován na 50,7 % výměry těchto lesů a průměrné roční nájemné činí 1 615 Kč/ha lesa. Pronájem lesů ve vlastnictví státu je zákonem o lesích zakázán.

Porovnáním hodnot výše zisků včetně příspěvků a dotací od krajů, státu

a EU a bez těchto příspěvků a dotací lze dovodit celkovou finanční podporu, která je vlastníkům (nájemcům) lesa poskytována. Celková finanční podpora na 1 ha lesa tak činila v průměru 106 Kč u státních lesů, 534 Kč u lesů v majetku měst a obcí a 475 Kč u lesů soukromých.

Tabulka 6.1.1

Průměrné vlastní náklady vybraných výkonů v Kč/t.j.

Average prime costs of selected operations in CZK/unit

Výkon - činnost Operation	T.j. Unit	2005	2006	2007
Obnova lesa Forest regeneration	ha	63 531	65 846	70 525
Péče o lesní kultury Tending of young plantation	ha	7 917	7 893	8 439
Prořezávky Cleanings	ha	6 254	6 740	7 398
Ochrana lesa Forest protection	ha	91	98	170
Celkem pěstební činnost Total silviculture	ha lesa ha of forest	1 531	545	1 681
Těžba dřeva Felling	m ³	161	185	211
Přiblížování dřeva Skidding	m ³	209	196	236
Odvoz dřeva Hauling	m ³	161	151	189
Oprava a údržba lesních cest Road repairs and maintenance	ha lesa ha of forest	395	544	629

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

Meziroční růst průměrných nákladů se projevil v pěstební činnosti (celkem za lesy průměrný nárůst o 136 Kč na 1 ha lesa), a to ve všech rozhodujících výkonech (obnova lesa, péče o lesní kultury, prořezávky a ochrana lesa). Racionalizací dochází k absolutnímu snížení prováděných výkonů. V těžební činnosti se projevil za všechny sledované lesy rovněž meziroční nárůst průměrných nákladů u všech rozhodujících výkonů (těžba dřeva, přiblížování dřeva, odvoz dřeva, oprava a údržba lesních cest). Na průměrném meziročním nárůstu průměrných nákladů na pěstební činnost na 1 ha obhospodařovaného lesa (o 136 Kč) se podílely nejvíce obecní lesy (o 181 Kč), dále lesy státní (o 165 Kč) a soukromé lesy (o 29 Kč).

Tabulka 6.1.2

Průměrné vlastní náklady vybraných výkonů podle kategorií vlastníků v Kč/t.j.

Average prime costs of selected operations by ownership category in CZK/unit

Výkon - činnost Operation	T.j. Unit	Státní lesy State forests	Obecní lesy Communal forests	Soukromé lesy Private forests	Průměr Average
Obnova lesa Forest regeneration	ha	74 701	70 131	60 187	70 525
Péče o lesní kultury Tending of young plantation	ha	9 116	7 833	7 123	8 439
Prořezávky Cleanings	ha	8 076	7 023	5 926	7 398
Ochrana lesa Forest protection	ha	179	171	145	170
Celkem pěstební činnost Total silviculture	ha lesa ha of forest	1 728	1 787	1 492	1 681
Těžba dřeva Felling	m ³	230	188	177	211
Přiblížování dřeva Skidding	m ³	253	209	210	236
Odvoz dřeva Hauling	m ³	211	155	154	189
Opravy a údržba les. cest Roads repairs and maintenance	ha lesa ha of forest	757	465	414	629

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

Na pěstební činnost celkem vztaženou na 1 ha obhospodařovaného lesa tak vynakládají nejvíce finančních prostředků vlastníci obecních a městských lesů (1 787 Kč), dále státní lesy (1 728 Kč) a soukromé lesy (1 492 Kč). Na čerpání nákladů v lesnických činnostech mají významný vliv přírodní a klimatické podmínky v lese, které limitují nasazování jednotlivých technik a technologií při provádění prací v lese. Příznivý vývoj byl zaznamenán ve zvýšených nákladech na opravy a údržbu lesních cest a svážnic. Nejvíce finančních prostředků na opravy a údržbu lesní dopravní sítě vynakládají subjekty hospodařící ve státních lesích (757 Kč na 1 ha lesa), nejméně naopak soukromé lesy (414 Kč na 1 ha lesa). Porovnání ukazatelů ekonomiky hospodaření u subjektů dle druhu vlastnictví lesů ze zpracovaných výsledků rezortního statistického šetření s předcházejícím rokem je obsaženo v tab. 6.1.4. Z tabulky je patrný zejména nárůst celkových nákladů na výkonech v lesnické činnosti u lesů státních, zatímco v hospodaření u lesů obecních i soukromých byl trend opačný, tj. nárůst výkonů (výnosů) předstihl nárůst nákladů. Pozitivně se na výnosech projevil jak meziroční nárůst průměrného zpeněžení surového dříví, tak i objem realizovaných dodávek surového dříví. Tato skutečnost byla důsledkem likvidace následků větrné kalamity z ledna 2007 (orkán Kyrill), ze které se realizovaly ve větší míře silnější jehličnaté kulatinové sortimenty.

Tabulka 6.1.3

Hospodářský výsledek vlastníků lesa (včetně příspěvků na hospodaření v lesích) v Kč/ha

Profit of forest owners (include contribution for forests management) in CZK/ha

Zisk před zdaněním Profit before taxation	2005	2006	2007
Státní lesy State forests	750	1 723	646
Obecní lesy Communal forests	615	707	1 114
Soukromé lesy Private forests	847	1 522	1 746
Průměr Average	752	1 519	982

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Na meziročním propadu tvorby zisků v lesích státních se významně podílelo saldo z tvorby a čerpání rezervy na pěstební a ostatní lesnické činnosti. Zatímco v roce 2006 vykázaly organizace státních lesů saldo ve výši + 101 mil. Kč (tzn. převažovalo čerpání již vytvořené rezervy s kladným dopadem na zisk), v roce 2007 činilo toto saldo – 145 mil. Kč, (tj. s negativním dopadem na zisk), o které převážila tvorba rezervy její použití pro pokrytí očekávaného nárůstu nákladů, zejména na pěstební činnost v dalších letech po rozsáhlé větrné kalamitě v lesích (orkán Kyrill).

6.2 Ekonomická situace podnikatelů v lesním hospodářství

Economic Situation to Forestry Contractors

V podnikatelském prostředí lesního hospodářství nadále probíhá koncentrace podnikatelských subjektů do velkých nadregionálních subjektů, které investovaly do svého rozvoje mnoho finančních prostředků, vlastní výkonnou lesní techniku včetně harvesterů a podnikají nejen v ČR, ale i v zahraničí. Na druhé straně existují početné podnikatelské subjekty místního významu a jednotlivé osoby samostatně výdělečně činné (tzv.

živnostníci), které poskytují služby malým vlastníkům lesa klasickými technologiemi.

V souvislosti s poklesem cen surového dříví, stagnací cen za prováděné práce pro smluvní dodavatelské subjekty LČR a dalších vlastníků lesů a ve spojení s nárůstem nákladů u podnikatelských subjektů v lesnictví došlo ke snížení ziskovosti dodávaných prací.

Statistické šetření zahrnuje hospodaření 37 ekonomických subjektů zapsaných v obchodním rejstříku s převažující lesnickou činností (dále jen podnikatelské subjekty). Plocha lesa, na které poskytovaly tyto podnikatelské subjekty lesnické služby byla cca 373 tis. ha.

Z celkem sledovaných 37 podnikatelských subjektů vykázalo zisk 28 subjektů (v celkové výši 208 mil. Kč), zatímco ztrátu vykázalo 9 subjektů (v celkové výši cca 62 mil. Kč). Celkem podnikatelské subjekty vykázaly zisk z v hodnotě 146 mil. Kč, což představuje zisk 392 Kč/ha obhospodařované plochy, tj. ve srovnání s předchozím rokem pokles o 214 Kč/ha.

Do hospodaření podnikatelských subjektů se nepříznivě promítl zejména pokles vytvořeného zisku z lesnické činnosti (o 56% na 374 Kč/ha), který pramenil i přes příznivý vývoj v pěstební a školkařské činnosti z důsledku poklesu zisku v těžební činnosti (na pouhých 39 Kč/ha). Ztrátovými činnostmi ze sledovaných činností zůstala pouze myslivost a jiné činnosti mimo lesnickou činnost (např. rezervy a opravné položky a ztráty z ostatních výrobních a nevýrobních činností apod.). Je zřejmé, že v důsledku poklesu zisku u podnikatelských subjektů dochází i ke ztrátě atraktivity živnostenského podnikání v lesnictví, což může způsobit odliv kvalifikovaných pracovníků z lesní výroby a zvýšit i nezaměstnanost v citlivých regionech.

Tabulka 6.2.1

Finanční hospodaření podnikatelských subjektů v lesním hospodářství v Kč/ha lesa

Financial management of contractors in forestry in CZK/ha of forest

Výkon Operation	2005	2006	2007
Pěstební činnost Silviculture	138	155	256
Těžební činnost Harvesting	326	511	39
Školkařství Nursery management	- 200	17	329
Myslivost Hunting	- 23	- 28	- 67
Drobná les. výroba Small forest production	107	187	8
Ost. les. činnosti Other forestry operations	- 3	2	79
Lesnická činnost celkem Total forestry operation	345	844	374
Jiné činnosti Other activities	- 156	- 237	- 31
Hospodářský výsledek celkem Total economic outcome	189	607	393

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.1.4

Ukazatele ekonomiky

Economy indicators

Ukazatel / Indicator	Státní lesy / State forests		Obecní lesy / Municipal forests		Soukromé lesy / Private forests	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Podíl celkových nákladů na výkonech (v %) Ratio of total costs on outputs (in %)	82,11	93,04	92,76	91,62	87,56	86,29
Podíl tržeb za dřevo z celkových výkonů (v %) Ratio of timber receipts on total outputs (in %)	67,82	71,37	70,52	72,29	60,17	70,50
Průměrné zpeněžení dříví (Kč / m ³) Average timber realization (CZK / m ³)	930,00	979,00	1 185,00	1 205,00	1 130,00	1 312,00
Podíl celkových nákladů na výkonech v lesnické činnosti (v %) Ratio of total costs on forestry outputs (in %)	78,55	90,81	76,83	70,99	68,28	65,36

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

6.3 Sociální situace v lesním hospodářství**Social Aspects in the Forestry Sector****6.3.1 Stav na trhu práce****Labour market in forestry**

Počet zaměstnanců v lesnických činnostech (resp. v lesnictví a v souvisejících činnostech) ve fyzických osobách u subjektů v podnikatelské a nepodnikatelské sféře se permanentně od roku 1989 snižuje. Meziročně došlo k poklesu počtu zaměstnanců v lesnických činnostech o 4,7%, přičemž došlo k poklesu v soukromém sektoru (o 7,8%) a obecním sektoru (o 2,9%); naopak ve státním sektoru došlo k nárůstu o 1,5%. Přestože objem prací v lesnickém sektoru vzrostl (zejména v důsledku zpracování větrné kalamity), úbytek zaměstnanců byl nahrazen vyšší produktivitou práce (nasazení těžebních harvesterů apod.).

Tabulka 6.3.1.1**Počet zaměstnanců v lesnických činnostech****Number of employees in forestry**

Lesní hospodářství celkem Total forestry sector		2003	2004	2005	2006	2007
		24 893	23 996	21 835	20 342	19 398
z toho of which	státní state	6 412	6 053	5 830	5 698	5 783
	soukromé private	16 010	15 503	13 614	12 280	11 320
	obecní communal	2 471	2 440	2 391	2 364	2 295

Pramen: ČSÚ

Source: Czech Statistical Office

6.3.2 Vývoj průměrných mezd**Average income in forestry**

Průměrná mzda zaměstnanců ve fyzických osobách v lesnictví a v souvisejících činnostech vzrostla oproti předchozímu roku o 11,3%. Tempo růstu průměrných mezd v lesnictví tak přesáhlo růst mezd v průmyslu (8,8%) i v národním hospodářství (7,0%). Přesto průměrná mzda fyzických osob v lesnictví a v souvisejících činnostech za podnikatelskou i nepodnikatelskou sféru zaostává absolutně o 2 265 Kč ve srovnání s průmyslem a o 2 313 Kč ve srovnání s průměrnou mzdou v národním hospodářství. V rámci odvětví lesního hospodářství (lesnictví) je nejvyšší průměrná mzda ve státním sektoru, která přesahuje o 4 633 Kč průměrnou mzdu v soukromém sektoru.

Tabulka 6.3.2.1**Měsíční průměrné mzdy v Kč****Average monthly income in CZK**

Lesnictví Forestry		2004	2005	2006	2007	2007/2006 %
		13 796	14 908	16 196	18 020	111,3
z toho of which	lesy státní state forests	15 524	17 254	19 314	21 407	110,8
	lesy soukromé private forests	13 073	13 892	15 250	16 774	110,0
	lesy obecní communal forests	14 595	14 682	15 983	17 010	106,4
Průmysl Industry		16 686	17 483	18 638	20 285	108,8
Národní hospodářství celkem National economy		16 931	17 864	19 003	20 333	107,0

Pramen: ČSÚ, MZe

Source: Czech Statistical Office, Ministry of Agriculture

6.3.3 Ochrana zdraví a bezpečnost při práci**Safety and health protection**

Z hlediska ohrožení bezpečnosti a zdraví osob jsou tradičně stále nejrizikovějšími činnostmi v lesním hospodářství těžba, soustředování a odvoz dříví. Na počtu pracovních úrazů a smrtelných pracovních úrazů (SPÚ), ke kterým v souvislosti s prováděním těchto činností dochází, se ve větši-

ně případech v posledních letech podílí stále se snižující odborná kvalifikace, nekázeň a neodpovědnost samotných pracovníků k vlastnímu životu a zdraví. Zkušenosti lesní dělníci navíc odcházejí do důchodu a nastupující mladší ročníky, nemluvě o nejmladší generaci, často přeceňují své schopnosti a provádějí práce bez dostatečné znalosti a zkušenosti. Je proto nutné, aby kontroly v oblasti bezpečnosti práce byly zaměřeny zejména na prevenci, tj. na předcházení pracovním úrazům.

V roce 2007 došlo v lesním hospodářství k 811 pracovním úrazům (791 úrazů v roce 2006), z toho ke 12 smrtelným pracovním úrazům (8 v roce předcházejícím), převážně v těžební činnosti a zvláště při těžbě dříví. Skoro všechny případy smrtelných úrazů (11) vznikly v důsledku zanedbání bezpečnostních předpisů a vždy se jednalo o osoby samostatně výdělečně činné, vykonávající svoji profesi v lesním hospodářství na základě živnostenského oprávnění.

U státního podniku Lesy ČR došlo v roce 2007 k 25 pracovním úrazům, z toho k 1 smrtelnému a 24 jich bylo s dobou léčení delší než 3 dny. Nemoc z povolání byla nově zjištěna ve 2 případech. Ve všech případech se jednalo o muže, ženy neměly v roce 2007 žádný pracovní úraz.

Na pracovní úrazovost má vliv nedostatek prevence, nízká kontrolní činnost ze strany státního odborného dozoru, živnostenského odboru i sociální a zdravotní politika. Stejně tak zatím chybí úrazová pojišťovna, která by sledovala porušení bezpečnostních předpisů při vzniklém pracovním úrazu a s tím spojené vyplacení úrazové pojistky ve vazbě na sociální zabezpečení.

Tabulka 6.3.3.1**Počet pracovních úrazů v lesním hospodářství****Number of occupational injuries in forestry sector**

Rok Year	Pracovní úrazy celkem Total occupational injuries	z toho smrtelné PÚ of which fatal occupational injuries
2001	1 168	1
2002	1 119	2
2003	1 004	2
2004	975	4
2005	829	4
2006	791	8
2007	811	12

Pramen: ČSÚ, Odborový svaz DLV

Source: Czech Statistical Office, Labor Union Wood, Forest and Water

6.4 Finanční prostředky z národních veřejných zdrojů pro lesní hospodářství**State Budget Funds for the Forestry Sector****6.4.1 Finanční povinnosti státu vyplývající z lesního zákona****Governmental financial obligations subject to the forest act**

Zalesněné oblasti vytváří příznivé podmínky pro životy lidí, tedy pro trvalé osídlení, zaměstnání, pro rekreaci i sport. Společnost má odpovědnost za to, aby lesní bohatství a dědictví bylo uchováno, dále zvelebováno a předáno budoucím generacím v takovém stavu, který bude trvale zajišťovat sociální, ekonomické a ekologické potřeby a zároveň budou uchovány specifické lesnické charakteristiky. Český zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, ukládá státu povinnosti hradit některé činnosti, které nejsou nezbytné pro vlastníky, ale prospěšné pro společnost k uchování a rozvíjení uvedených funkcí lesa. Tyto tzv. mandatorní výdaje je povinen hradit fyzickým nebo právnickým osobám, které nároky uplatní, za stanovená období a ve stanovených termínech.

K závazkům státu podle lesního zákona náleží povinnost částečné úhrady zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin (§ 24 lesního zákona), úhrada nákladů na činnost odborného lesního hospodáře vykonávanou právnickou nebo fyzickou osobou, pokud si vlastník lesa nevybere odborného lesního hospodáře sám (§ 37 lesního zákona), úhrada nákladů na zpracování lesních hospodářských osnov (§ 26 lesního zákona) a úhrada nákladů na meliorace a hrazení bystřin v lesích, pokud jsou prováděna z rozhodnutí orgánů státní správy lesů ve veřejném zájmu (§ 35 lesního zákona).

Na úhradu těchto nároků vyplývajících z lesního zákona bylo poskytnuto celkem 248,1 mil. Kč.

Z toho na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin 9,6 mil. Kč. Tato podpora představuje obnovení 1833 ha lesních porostů těmito dřevinami. Při zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin v rozmezí od 5% do 30% to znamená, že byla podpořena obnova asi 10 tis. ha smíšených lesních porostů.

Výkon činnosti odborného lesního hospodáře vlastníků lesa do celkové výměry 50 ha byl hrazen formou náhrady ze státního rozpočtu na celkové ploše 431 tis. ha lesa a představuje náklady ve výši 146,6 mil. Kč.

Vlastníkům lesa do celkové výměry 50 ha, kteří nemají pro svůj majetek vypracován lesní hospodářský plán, stát dále hradí náklady na zpracování lesních hospodářských osnov. Plocha lesů, pro kterou byly lesní hospodářské osnovy v tomto roce zpracovány a uhrazeny, činila 41 tis. ha, celkové náklady dosáhly 24,3 mil. Kč.

Meliorace a hrazení bystřin prováděná z rozhodnutí orgánu státní správy lesů ve veřejném zájmu, jsou opatření, která jsou v českých zemích historicky doménou lesního hospodářství. Problematika se soustřeďuje na vztahy lesa a vodního hospodářství, na přiměřený koloběh vody, obhospodařování zalesněných povodí ovlivněných vodou či následnou erozí půdy, zahrnuje provádění preventivních opatření i odstraňování následků škod v povodích drobných vodních toků - bystřin. Na opatření související s melioracemi a hrazením bystřin ve veřejném zájmu bylo poskytnuto 67,6 mil. Kč. V rámci těchto opatření bylo upraveno 12 km bystřin. Uvedené technické jednotky se týkají pouze dokončených akcí v roce 2007, na které byly poskytnuty finanční prostředky případně i v předcházejících letech.

Akce týkající se retenčních nádrží a meliorací lesních pozemků úpravou jejich vodního režimu, na které byly poskytnuty finanční prostředky, nebyly v tomto roce dokončeny.

Tabulka 6.4.1.1

Finanční povinnosti státu vyplývající z lesního zákona v mil. Kč
Governmental financial obligations subject to the Forest Act in mill. CZK

Předmět závazku Activities	2005	2006	2007
	poskytnuto approved in		
Meliorační a zpevňující dřeviny Soil-improving and stabilizing species	10,3	10,8	9,6
Činnost odborného lesního hospodáře Licensed forest managers	132,3	139,3	146,6
Náklady na zpracování LHO Forest management guidelines	19,5	22,9	24,3
Meliorace a hrazení bystřin Soil reclamation and torrent control	24,6	29,3	67,6
Celkem Total	186,7	202,3	248,1

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

6.4.2 Služby, kterými stát podporuje hospodaření v lesích

Services provided by the government for forest management

Stát pomáhá vlastníkům lesa prostřednictvím bezplatně poskytovaných a zajišťovaných služeb zlepšovat úroveň hospodaření v lesích a zabezpečovat ochranu lesů před škodlivými činiteli. V rámci poradenské činnosti jsou vlastníkům lesů poskytovány aktuální informace k preventivní ochraně jejich lesů a k možnostem obranných opatření proti škodlivým vlivům. V roce 2007 pokračovalo vápnění v imisemi poškozených lesích Krušných hor (v oblasti LČR LS Litvínov, Městských lesů Chomutova), Orlických hor (LČR LS Rychnov n. Kněžnou, Kolowratské lesy), na Náchodsku (LS Bartoň-Dobenín) a v lokalitě Městských lesů Polička. U leteckého vápnění došlo po provedeném výběrovém řízení podle zákona o veřejných zakázkách k uzavření smlouvy s firmou Letecká lesní, a. s. až 12. října, a to na plochu 4 327 ha za 39,9 mil. Kč s rozložením prací dle harmonogramu na dva roky a ukončením prací nejpозději do 31. 10. 2008. Celkem se podařilo realizovat v roce 2007 před příchodem zimy pouze část smluvního objemu v rozsahu 2 344 ha za 21,5 mil. Kč. Aplikace byla provedena dolomitickým vápencem v dávce 3 tuny na 1 ha.

V návaznosti na vápnění a hnojení lesních porostů v imisních oblastech Krušných hor a Orlických hor v předchozích letech provedl ÚKZÚZ v Brně dílčí odběr vzorků lesní půdy z oblastí vápnění a jejich následnou analýzu a vyhodnocení v celkovém objemu 0,2 mil. Kč.

Nepostradatelnou službou pro vlastníky lesů zaměřenou na ochranu lesů před lesními požáry bylo zajištění letecké hasičské služby na celkové ploše 2,4 mil. ha lesních pozemků na území ČR. Tento rozsah představuje 91% výměry všech lesů (mimo lesy v působnosti MO a MŽP). Tato činnost byla po zdlouhavém výběrovém řízení podle zákona o veřejných zakázkách opožděně zabezpečena firmou Surmet, s.r.o. (smlouva uzavřena na dva roky) až od konce měsíce července. Část území byla zabezpečena dle uzavřené Dohody o spolupráci při zajišťování letecké hasičské služby mezi MV a MZe Leteckou službou Policie České republiky (na části území Středočeského a Jihočeského kraje). Celkem bylo vynaloženo na tuto službu 10,2 mil. Kč. Letouny provedly v I. a II. stupni pracovní pohotovosti celkem 140 letů, při kterých nalétaly 238 hodin a bylo zjištěno 15 požárů. Letadla zasahovala u 5 požárů, z toho u jednoho lesního. Při něm provedla 3 vzlety, při kterých bylo nalétáno 1,5 hodiny.

Vrtulníky Letecké služby Policie ČR provedly celkem 5 hlídkových letů, při kterých nalétaly přes 10 hodin. Během těchto letů nebyl zjištěn žádný požár a žádný požár nebyl těmito vrtulníky v roce 2007 hašen. V roce 2007 tak došlo k výraznému poklesu počtu letů, letových hodin i hašených požárů ve srovnání s předchozími roky.

Přesto došlo v lesním hospodářství v roce 2007, zejména v suchých jarních obdobích, celkem k 805 požárům s přímou škodou 16 400 tis. Kč (oproti 693 požárů v roce 2006 se škodou 8 208 tis. Kč), zničeno bylo cca 31 ha lesních porostů, při požárech bylo zraněno 20 osob, k usmrcení osob nedošlo. Tyto požáry byly uhašeny pozemní technikou jednotek požární ochrany (z toho 5 společně s hasebními letouny).

Velkoplošné zásahy v ochraně lesa byly provedeny leteckou aplikací postřiků proti klíněnce jirovcové (celkem na ploše 100 ha v lokalitě Sedlice u Blatné a v oborách Březka a Vlková (Středočeský kraj)). Dále byly uskutečněny rekognoskační lety pro zjišťování zdravotního stavu lesů v ČR (zejména zjišťování aktuálního stavu kůrovců) v rozsahu 155 letových hodin. Celkové náklady na velkoplošné zásahy a rekognoskační lety činily 0,9 mil. Kč.

VÚLHM dále poskytoval na požádání bezplatně poradenskou službu vlastníkům lesa v oblasti lesního semenářství, lesního školkařství, umělé obnovy lesa a zalesňování včetně hodnocení kvality pěstovaného sadebního materiálu, výsadby rychlerostoucích dřevin, obnovy a výchovy lesních porostů, vápnění a hnojení lesů v imisních oblastech, zjišťování příčin poškození lesních porostů, myslivosti a ochrany lesa před škodami zvěří a v oblasti biotechnologií. MZe uhradilo VÚLHM za tyto služby celkem 21,6 mil. Kč. Ke zvýšení úrovně hospodaření v lesích přispěly v rámci poradenské a vzdělávací činnosti rovněž realizované odborné semináře, určené především pro vlastníky lesů a jejich odborné lesní hospodáře. Obdobně jako v předchozích letech tyto semináře pořádaly profesní lesnické organizace a sdružení (Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, Česká lesnická společnost, Sdružení majitelů a podnikatelů v LH ČR, Sdružení lesních školkařů v ČR, Česká komora odborných lesních hospodářů, Česká asociace podnikatelů v LH, Foresta SG, a.s. a poradenská firma INPROF – MVDr. Václav Prokop). MZe uhradilo těmto sdružením a organizacím za tyto služby 1,0 mil. Kč.

V rámci ostatních služeb byly provedeny úhrady v celkové výši 3,4 mil. Kč za odběry půdních vzorků a asimilačních orgánů pro průzkum stavu lesních půd a výživy lesních porostů ve vybraných přírodních lesních oblastech (provedl ÚHÚL) a za analýzy těchto vzorků a jejich vyhodnocení (provedl ÚKZÚZ).

Tabulka 6.4.2.1

Služby, kterými stát podporuje hospodaření v lesích v mil. Kč
Services provided by the government for forest management in mill. CZK

Charakter služby Type of service	2004	2005	2006	2007
Letecké vápnění a hnojení Aerial liming and fertilizing	58	26	45	22
Letecká protipožární a hasičská služba Airborne fire control service	14	2	15	10
Velkoplošné zásahy v ochraně lesa Large-scale measures for forest protection	3	5	2	1
Poradenství Consultancy	8	22	23	23
Ostatní služby Other services	4	4	6	3
Služby celkem Total	87	59	91	59

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

6.4.3 Finanční příspěvky**Aids**

Podpora hospodaření v lesích formou poskytování finančních příspěvků byla poskytována podle přílohy č. 10 k zákonu č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007, a podle pravidel pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích jednotlivých krajů.

Tabulka 6.4.3

Finanční příspěvky poskytované z rozpočtu MZe a krajů na hospodaření v lesích podle účelu a vlastnictví v mil. Kč

Subsidies for forest management from budget of Ministry of Agriculture and regional budgets by purposes and ownership categories in mill. CZK

Předmět příspěvku / Object of subsidy	Kategorie vlastnictví / Ownership category	2003	2004	2006	2007
Obnova lesů poškozených imisemi <i>Regeneration of forests damaged by air pollution</i>	obecní / communal	16,9	19,8	10,8	1,0
	státní / state	-	-	0,0	0,0
	ostatní / other	7,6	7,0	4,8	1,9
	celkem / total	24,5	26,8	15,6	2,9
Zalesnění, zajištění a výchova porostů <i>Reforestation, establishment of stands and their tending</i>	obecní / communal	81,8	92,7	72,6	83,8
	státní / state	0,6	0,8	0,5	0,6
	ostatní / other	142,4	154,4	137,5	163,1
	celkem / total	224,8	247,9	210,6	247,5
Sdružování vlastníků lesů malých výměr <i>Grouping of the small-sized forest owners</i>	ostatní / other	3,8	4,0	3,0	1,3
	celkem / total	3,8	4,0	3,0	1,3
Ekologické a k přírodě šetrné technologie <i>Ecologically and nature friendly technologies</i>	obecní / communal	7,8	8,4	7,2	9,6
	státní / state	0,1	0,2	0,5	0,1
	ostatní / other	18,3	22,5	20,5	23,8
	celkem / total	26,2	31,1	28,2	33,5
Zajištění mimoprodukčních funkcí lesa <i>Establishment of non-wood-producing functions of the forest</i>	obecní / communal	1,0	-	0,0	0,0
	státní / state	3,1	-	0,0	0,0
	ostatní / other	3,5	-	0,0	0,0
	celkem / total	7,6	-	0,0	0,0
Hrazení bystřin <i>Torrent control</i>	obecní / communal	-	-	0,0	0,0
	státní / state	-	-	4,7	0,0
	celkem / total	-	-	4,7	0,0
Podpora ohrožených druhů zvířat <i>Support of endangered species of wild animals</i>	obecní / communal	0,0	0,0	0,0	0,0
	státní / state	1,1	1,4	1,2	1,5
	ostatní / other	1,4	2,7	3,2	12,3
	celkem / total	2,5	4,1	4,4	13,8
Vyhotovení lesních hospodářských plánů <i>Productions of forest management plans</i>	obecní / communal	7,9	12,3	7,8	12,2
	státní / state	42,9	48,4	29,0	41,7
	ostatní / other	14,2	8,9	13,4	10,2
	celkem / total	65,0	69,6	50,2	64,1
Ostatní hospodaření v lesích <i>Other forest management</i>	obecní / communal	0,0	0,0	0,3	0,6
	státní / state	1,3	1,2	0,1	0,6
	ostatní / other	3,5	2,1	4,8	1,8
	celkem / total	4,8	3,3	5,2	3,0
Programy spolufinancované s fondy ES <i>Programmes cofinanced through EC funds</i>	obecní / communal	-	-	0,0	0,0
	státní / state	-	-	0,7	0,0
	ostatní / other	-	-	1,0	0,0
	celkem / total	-	-	1,7	0,0
Chov a výcvik národních plemen loveckých psů a loveckých dravců <i>Breeding and training of national races of hunting dogs and hunting birds of prey</i>	obecní / communal	-	-	0,0	0,0
	státní / state	-	-	0,0	-
	ostatní / other	0,3	0,8	0,9	1,6
	celkem / total	0,3	0,8	0,9	1,6
Finanční příspěvky celkem <i>Subsidies total</i>	obecní / communal	115,4	133,2	98,8	107,2
	státní / state	49,1	52,0	36,9	44,5
	ostatní / other	195,0	202,4	189,0	216,0
	celkem / total	359,5	387,6	324,6	367,7

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.4.3.1.1

Finanční příspěvky na vybrané činnosti mysliveckého hospodaření
Subsidies for promotion of endangered game species

Předmět příspěvku / Object of subsidy	T.j. Unit	2004		2006		2007	
		T.j. Unit	tis. Kč 1,000 CZK	T.j. Unit	tis. Kč 1,000 CZK	T.j. Unit	tis. Kč 1,000 CZK
Tetřev hlušec / Capercaillie	ks pc	40	560	37	518	30	420
Tetřev obecný / Black cock		6	66	0	0	0	0
Koroptev polní / Partridge		4 056	811	3 382	676	4 284	857
Umělé nory / Artificial dens		120	300	168	420	960	2 400
Koza bezoárová / Bezoar goat		28	42	29	44	29	44
Bílý jelen / White deer		165	413	321	803	114	285
Obnova biotopů / Biotope restoration	ha	x	1 876	x	1 968	x	1 739
Napajedla pro zvěř / Drinking places	ks pc	x	x	x	x	597	597
Přístřešky pro koroptve / Feed hopper for partridge		x	x	x	x	673	337
Lapací zařízení / Trapping equipment		x	x	x	x	217	217
Komorování koroptví / Keeping of partridge		x	x	x	x	110	22
Budky pro vodní ptáky / Boxes for water birds		x	x	x	x	6 008	6 008
Budky a podložky pro dravce / Birds of prey keeping devices		x	39	235	15	557	279
Berličky pro dravce / Blocks for birds of prey		x	x	x	x	4 601	184
Medikované premixy / Medicinal feeding preparations	kg	x	x	x	x	723	72
Veterinární vyšetření / Veterinary check-up		x	6	x	0	x	362
Celkem / Total	x	x	4 113	x	4 444	x	13 823

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

6.4.3.1 Finanční příspěvky ze státního rozpočtu

Aids from state budget

Rozsah využití přílohy č. 10 k zákonu č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007, pro poskytování obsažených finančních příspěvků závisel na působnosti jednotlivých resortů v oblasti lesního hospodářství v kontextu s příspěvky poskytovanými od roku 2005 kraji.

V lesích v působnosti MŽP a MO bylo možno uplatňovat žádosti o příspěvky na obnovu lesů poškozených imisemi (dle písm. A), příspěvky na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů (dle písm. B), příspěvky na sdružování vlastníků lesů malých výměr (dle písm. C), příspěvky na ekologické a k přírodě šetrné technologie (dle písm. D), příspěvky na vybrané činnosti mysliveckého hospodaření (dle písm. G) a příspěvky na vyhotovení lesních hospodářských plánů v digitální formě (dle písm. H).

Pro lesy v působnosti MZe byl rozsah poskytování omezen na příspěvky dle písm. G a H. Příspěvek dle písm. K (chov a výcvik národních plemen loveckých psů a loveckých dravců) vázaný na chovatele, bez ohledu na vztah k lesním pozemkům, poskytovalo na celém území státu MZe.

Z rozpočtu MZe bylo poskytnuto na příspěvky dle písm. G, H a K celkem 79 424 tis. Kč.

Ministerstvo obrany poskytlo příspěvky v celkové výši 60 000 tis. Kč, z toho na obnovu lesů postižených imisemi 142 tis. Kč, na obnovu, zajištění a výchovu porostů 54 393 tis. Kč, na ekologické a k přírodě šetrné

technologie 5 374 tis. Kč a na vybrané činnosti mysliveckého hospodaření 90 tis. Kč.

Ministerstvo životního prostředí vyplatilo na příspěvcích celkem 2 145 tis. Kč, z toho na obnovu, zajištění a výchovu porostů 824 tis. Kč, na ekologické a k přírodě šetrné technologie 1 198 tis. Kč a na vybrané činnosti mysliveckého hospodaření 123 tis. Kč.

6.4.3.2 Finanční příspěvky z rozpočtů krajů

Aids from regional budget

Kraje poskytovaly finanční příspěvky dle vlastních pravidel. Rámec poskytovaných příspěvků, až na drobné výjimky, odpovídal zhruba náplni příspěvků dle písmen A až D přílohy č. 10 k zákonu o státním rozpočtu. V pravidlech jednotlivých krajů pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích, vzhledem k víceleté platnosti notifikací v rámci Evropské unie, nedošlo oproti předešlému roku k žádným podstatným změnám. Ústecký kraj, který neměl dokončenou notifikaci svých pravidel, poskytoval finanční příspěvky v režimu „de minimis“.

V uvedených tabulkách příspěvků poskytovaných kraji nejsou zahrnuta data za Ústecký kraj. Pokud nebyly některé podrobné údaje získány od všech krajů v požadované struktuře, byly v zájmu přehledného uvedení a zachování vazeb dle získaných procentních zastoupení dopočítány.

Tabulka 6.4.3.1.2

Finanční příspěvky na chov a výcvik národních plemen loveckých psů a loveckých dravců

Aids for breeding and training of national races of hunting dogs and hunting birds of prey

Předmět příspěvku Object of subsidy	2007	
	ks pc	tis. Kč 1,000 CZK
Český teriér / Czech terrier	19	38
Český fousek / Czech roughhaired pointer	289	578
Jestřáb lesní / Goshawk	27	189
Sokol stěhovavý / Peregrine Falcon	76	380
Raroh velký / Saker falcon	64	320
Orel skalní / Golden eagle	13	65
Celkem / Total	x	1 570

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.4.3.2.1

Finanční příspěvky na obnovu lesů poškozených imisemi
Subsidies for regeneration of forests damaged by air pollution

Předmět příspěvku Object of subsidy		T.j. Unit	Pásmo ohrožení Threat zone				Celkem Total	
			A		B			
			t.j. unit	tis. Kč 1,000 CZK	t.j. unit	tis. Kč 1,000 CZK	t.j. unit	tis. Kč 1,000 CZK
Přirozená obnova Natural regeneration		ha	0	0	1	21	1	21
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species	ha					0	0
	ostatní dřeviny other species	ha			1	21	1	21
Umělá obnova sadbou - první zalesnění First reforestation		ha	3	107	23	1 301	26	1 408
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species	ha	1	71	9	863	10	934
	ostatní dřeviny other species	ha	2	36	14	438	16	474
Umělá obnova sadbou - opakované zalesnění Repeated reforestation		ha	0	4	7	168	7	172
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species	ha					0	0
	sazenice plants	ha			1	74	1	74
	poloodrostky large-sized plants	ha			5	67	5	67
	odrostky saplings	ha					0	0
	ostatní dřeviny other species	ha		4	1	27	1	31
Ochrana mladých lesních porostů Protection of young growths		ha	77	276	268	770	345	1 046
z toho of which	ochrana kultur proti bušení weed control of plantations	ha	5	25	92	369	97	394
	ochrana kultur proti zvěři game control of plantations	ha	72	251	155	386	227	637
	ochrana kultur proti klikorohu pine weevil control of plantations	ha			21	15	21	15
	ochrana kultur proti myšovitým mice control of plantations	ha					0	0
Zřizování nových oplocenek Establishment of game - proof fences		km			5	303	5	303
Hnojení lesních porostů Fertilizing of forest stands		ha	0	0	0	0	0	0
Celkem Total			x		x		x	2 950

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.4.3.2.2

Finanční příspěvky na zalesnění, zajištění a výchovu porostů
Subsidies for reforestation, establishment and tending of stands

Předmět příspěvku Object of subsidy		Skupina lesních pozemků Forest land group				Kategorie lesů Forest category								Celkem Total	
		1		2		ochranné protection		zvl. určení spec. purpose		restituční restituted		hospodářské commercial			
		ha	tis. Kč 1,000 CZK	ha	tis. Kč 1,000 CZK	ha	tis. Kč 1,000 CZK	ha	tis. Kč 1,000 CZK	ha	tis. Kč 1,000 CZK	ha	tis. Kč 1,000 CZK	ha	tis. Kč 1,000 CZK
Přirozená obnova Natural regeneration		73	1 147	68	848	0	1	60	740	0	0	101	1 444	302	4 180
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species	25	490	16	221			30	430			98	1 440	169	2 581
	základní dřeviny main species	48	657	52	627	0	1	30	310			3	4	133	1 599
Umělá obnova sadbou - první zalesnění First reforestation		728	45 041	415	17 304	5	361	290	15 638	0	0	1 214	89 387	2 652	167 731
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species	271	20 036	129	8 987	3	230	218	14 042			1 214	89 387	1 835	132 681
	základní dřeviny main species	457	25 005	285	8 317	2	131	72	1 596					816	35 050
Umělá obnova sadbou - opak. zalesnění Replanting		17	107	2	23	0	0	1	24	3	225	11	154	34	534
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species													33	434
	sazenice plants									1	125			1	125
	poloodrostky large-sized plants	15	72	1	18			1	15			10	134	27	239
	odrostky saplings	2	35	1	5			0	10			1	20	5	70
	základní dřeviny main species									2	100			2	100
Zajištění lesních porostů Establishment of forest stands		525	12 917	281	5 578	7	56	123	1 652	0	0	394	8 547	1 330	28 751
z toho of which	meliorační a zpevňující dřeviny soil-improving and stabilizing species	120	4 082	63	1 878	4	33	59	1 170			376	8 461	622	15 625
	základní dřeviny main species	405	8 835	218	3 700	3	23	64	482			18	86	708	13 126
Rekonstrukce porostů Stands reconstruction								4	46			65	706	76	752
Výchova do 40 let věku Tending of forest stands up to 40 years		0	0	0	0	44	110	1 337	5 789	0	0	10 342	39 650	11 723	45 549
z toho of which	prořezávky cleanings					40	102	740	3 866			6 425	26 200	7 205	30 168
	předmýtní úmyslná těžba intermediate planned fellings					4	8	597	1 923			3 917	13 450	4 518	15 381
Finanční příspěvky celkem Total subsidies		x	59 212	x	23 753	x	528	x	23 889	x	225	x	139 888	x	247 497

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.4.3.2.3

Finanční příspěvky na sdružování vlastníků lesů malých výměr
Subsidies for grouping of the small-sized forest owners

Velikost sdruženého majetku Size of grouped forests	Výměra lesů vlastníků ve sdruženích Area of individual ownership					Celkem Total	
	do 5 ha up to	do 50 ha up to	do 150 ha up to	do 300 ha up to	nad 300 ha over	sdružený majetek grouped forests	příspěvky subsidies
	ha					ha	tis. Kč 1,000 CZK
od 150 do 500 / from 150 to 500	66	451	776	0		1 292	172
nad 500 a do 1 000 over 500 and to 1,000	806	1 280	915	0		3 001	761
nad 1 000 / over 1,000	173	698	323	0	840	2 035	330
Celkem / Total	1 045	2 428,3	2 014,5	0	840	6 328	1 263

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.4.3.2.4

Finanční příspěvky na ekologické a k přírodě šetrné technologie
Subsidies for ecological and nature friendly technologies

Předmět příspěvku Object of subsidy	T.j. Unit	Lesy Forests						Celkem Total	
		ochranné protection		zvl. určené special purpose		hospodářské commercial			
		t.j. unit	tis.Kč 1,000 CZK	t.j. unit	tis.Kč 1,000 CZK	t.j. unit	tis. Kč 1,000 CZK	t.j. unit	tis. Kč 1,000 CZK
Vyklízování nebo přibližování dříví lanovkou Skyline skidding	m³	263	22	7 187	572	20 860	1 043	28 310	1 637
Vyklízování nebo přibližování dříví koněm Horse skidding	m³	3 333	100	84 000	2 520	704 250	14 085	791 583	16 705
Přibližování dříví strojem bez vlečení po zemi Mechanized skidding	m³	133	5	26 200	786	158 400	3 168	184 733	3 959
Likvidace klestu štěpkováním nebo drčením Chipping of logging slash before forest regeneration	ha	0	0	113	1 351	821	9 848	934	11 199
Celkem Total		x	127	x	5 229	x	28 144	x	33 500

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

6.5 Finanční pomoc v rámci programů spolufinancovaných z EU
Aids from the Programmes Supported by EC

6.4.4 Podpory z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s.

Aids from the Support and Forestry Guarantee Fund for Farmers and Forestry, JSC

Jednou z možných forem podpory subjektům v lesním hospodářství je podpora poskytnutých úvěrů poskytovaná Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s. (dále jen „Fond“). Předmětem činnosti Fondu, který je akciovou společností ve 100% vlastnictví státu, je mimo jiné poskytování dotací na úroky z úvěrů a bankovních garancí za úvěry subjektům, u kterých příjmy ze zemědělské činnosti a lesnické výroby tvoří více než 50% celkových příjmů.

Za lesní hospodářství bylo od doby zřízení Fondu podáno celkem 642 žádostí, z toho 567 jich bylo schváleno. Celková výše podporovaných úvěrů činila 2 493 mil. Kč, výše vydaných garancí 598 mil. Kč a výše přiznaných dotací 471 mil. Kč. K 31.12.2007 bylo dosud vyplaceno na dotacích 458 mil. Kč.

Celkem bylo na úhradách ze záruky k 31.12.2007 zaplacen 80 mil. Kč a na základě splátkových kalendářů splaceno 9,3 mil. Kč. V roce 2007 nebyla provedena žádná úhrada ze záruky, z již dříve uhrazených garancí bylo na základě splátkových kalendářů, vráceno 0,5 mil. Kč.

Údaje v tabulce za jednotlivé roky jsou získány rozdílem stavů k 31. 12.

Tabulka 6.4.4.1

Podpory lesního hospodářství z Fondu
Aids to forest management from the Fund

	Tj. Unit	2004	2005	2006	2007
Celkem podáno žádostí Number of applications submitted	ks pc	38	26	18	7
z toho schváleno of which approved	ks pc	32	20	12	3
Podpořené úvěry celkem Total amount of subsidized credits	mil. Kč mill. CZK	183	100	51	20
Poskytnuté dotace úroků Subsidies to interest granted	mil. Kč mill. CZK	13	14	3	2
Poskytnuté garance úvěrů Guarantee on loans granted	mil. Kč mill. CZK	4	5	2	0
Dospělé záruky Mature guarantees	mil. Kč mill. CZK	0	0	0	0

Pramen: MZe
Source: Ministry of Agriculture

Rok 2007 byl prvním rokem, kdy vedle dobíhající podpory podle programů přecházejícího programovacího období, bylo možno žádat o finanční podporu projektů zpracovaných v souladu s již otevřenými opatřeními Programu rozvoje venkova. Mimo opatření II.2.1 – Zalesňování zemědělské půdy, které je uvedeno v samostatné kapitole 6.6, byl v roce 2007 zahájen příjem žádostí na opatření I.1.2 – Investice do lesů, které zahrnuje 3 podopatření: I.1.2.1 Lesnická technika, I.1.2.2 Technické vybavení provozoven a podopatření I.1.2.3 Lesnická infrastruktura.

6.5.1. Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“.

Operation programme „Rural Development and Multifunctional Agriculture“

V OP Zemědělství na období 2004 – 2006 byla podpora lesního hospodářství soustředěna do opatření I.3., které bylo členěno do 4 podopatření.

Opatření I.3. Lesní hospodářství je zaměřeno, zejména na dobré hospodaření v lesích, obnovu lesního potenciálu poškozeného přírodními kalámitami, podporu preventivních opatření proti přírodním kalámitám a na opatřeních ke zlepšování ekologické stability lesů.

V průběhu roku 2007 již nebyla vyhlašována žádná kola příjmu žádostí na opatření I.3., byly pouze vyřizovány žádosti z předchozích let.

Z uvedených tabulek jsou zřejmé údaje za podopatření I.3.1. (Obnova lesního potenciálu poškozeného přírodními kalámitami a požárem a zavádění příslušných ochranných preventivních opatření), I.3.2. (Investice do lesů) a I.3.4. (Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd) o počtu zaregistrovaných žádostí, vydaných Rozhodnutí, nedoporučených či neschválených žádostí a projektů, u kterých byla ukončena administrace, ke dni 31.12.2007. Jednotlivé údaje jsou zpracovány dle příslušných regionálních pracovišť SZIF.

Podopatření I.3.1. – Obnova lesního potenciálu poškozeného přírodními kalámitami a požárem a zavádění příslušných ochranných preventivních opatření

Celkem bylo zaregistrováno 58 žádostí. Všechny byly doporučeny a schváleny a na 43 z nich byla vydána Rozhodnutí. Z uvedeného počtu 58 žadatelů byla ukončena administrace u 7 z nich. V rámci přesunu finančních prostředků, navrženém a schváleném v r.2006 v rámci OP Zemědělství, byla ve prospěch podopatření I.3.1. převedena celková částka 104 593 €, z nichž bylo 83 674 € ze zdrojů EU a 20 919 € ze zdrojů státního rozpočtu ČR. Tyto částky byly tvořeny částí finančních prostředků, alokovaných pro rok 2006 na podopatření I.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd a v rámci podopatření I.3.1. použity především k odstranění škod, způsobených v lesním hospodářství povodněmi, požáry a jinými kalámitami a na zavádění příslušných ochranných opatření.

Tabulka 6.5.1.1

Přehled zaregistrovaných žádostí a vydaných Rozhodnutí za podopatření I.3.1. Obnova lesního potenciálu poškozeného přírodními kalámitami a požárem a zavádění příslušných preventivních opatření – k 31.12.2007
Overview of registered applications and taken Decisions on Sub Measures I.3.1. Regeneration of forest potential damaged by natural disasters and fire and Introduction of relevant preventative protection measures - as of 31 December 2007

Opatření I.3.1./ Measure I.3.1.	RO SZIF							Celkem/ Total	
	Praha	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí applications No.	tis. Kč 1,000CZK
Celkem zaregistrováno Registered in total	2	9	16	4	6	18	3	58	117 924
Vydaná Rozhodnutí* Taken decisions*	1	7	11	2	5	17	0	43	86 888
Proplaceno Paid out	0	4	11	1	2	14	0	32	48 841
Ukončena administrace po vydaných Rozhodnutích Administration closed after taking decisions	0	1	4	0	0	0	2	7	6 637

*upravená o žádosti s ukončenou administrací / applications with administration closed taken into account

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.5.1.2

Přehled zaregistrovaných žádostí a vydaných rozhodnutí za podopatření I.3.2. Investice do lesů – k 31.12.2007
Overview of registered applications and taken Decisions on Sub Measures I.3.2. Investments into Forests - as of 31 December 2007

Opatření I.3.2. Measure I.3.2.	RO SZIF							Celkem	
	Praha	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí applications No.	tis. Kč 1,000CZK
Celkem zaregistrováno Registered in total	16	32	9	21	41	12	2	133	232 281
Vydaná Rozhodnutí* Taken decisions*	13	28	5	18	36	9	0	109	191 164
Proplaceno Paid out	13	24	5	18	30	5	0	95	160 296
Ukončena administrace po vydaných Rozhodnutích Administration closed after taking decisions	1	1	2	1	2	3	1	11	20 104

*upravená o žádosti s ukončenou administrací / applications with administration closed taken into account

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Tabulka 6.5.1.3

Přehled zaregistrovaných žádostí a vydaných Rozhodnutí za podopatření I.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd – k 31.12.2007
Overview of registered applications and taken Decisions on Sub Measures I.3.4. Afforestation of land not used for agricultural purposes - as of 31 December 2007

Opatření I.3.4. Measure I.3.4.	RO SZIF							Celkem / Total	
	Praha	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí applications No.	tis. Kč 1,000CZK
Celkem zaregistrováno Registered in total	3	8	1	4	4	3	1	24	7 586
Vydaná Rozhodnutí* Taken decisions*	3	5	1	3	3	3	1	19	6 912
Proplaceno Paid out	3	4	1	3	3	3	1	18	5 018
Ukončena administrace po vydaných Rozhodnutích Administration closed after taking decisions	0	3	0	0	0	0	0	3	613

*upravená o žádosti s ukončenou administrací / applications with administration closed taken into account

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Podopatření I.3.2. Investice do lesů

Celkem bylo zaregistrováno 133 žádostí, Rozhodnutí byla vydána na 109 žádostí, v 11 případech byla ukončena administrace.

Podopatření I.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd

Na celkem zaregistrovaných 24 žádostí bylo vydáno 19 Rozhodnutí, ve třech případech byla administrace ukončena. V průběhu prováděné realokace finančních prostředků byly na vrub podopatření I.3.4. provedeny přesuny jednotlivých částek tak, jak je popsáno u podopatření I.3.1.

Z přehledu jednotlivých podopatření opatření I.3. vyplývá, že nebyl ze strany žadatelů projevěn žádný zájem o podopatření I.3.3. – Sdružo-

vání majitelů lesa, ačkoliv v rámci celého opatření I.3. proběhla široká osvěta v tištěných médiích, ve spolupráci s nevládními neziskovými organizacemi a především na seminářích, veletrzích a výstavách, kde Řídící orgán OP poskytoval informace o možnostech čerpání OP Zemědělství v lesním hospodářství. Na podopatření I.3.3. bylo původně alokováno celkem 33 633 €, z nichž 23 543 € tvořily zdroje z EU a 10 090 € zdroje státního rozpočtu ČR. Tato částka byla vzhledem k nezájmu ze strany žadatelů a v obavě z nevyčerpání alokovaných finančních prostředků již v průběhu roku 2006 navržena a schválena pro přesun v rámci OP Zemědělství ve prospěch podopatření I.1. Investice do zemědělského majetku/zemědělských podniků, kde byla spolu s dalšími realokovanými částkami použita ke snížení převisu předložených projektů.

6.5.2. Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013

Programme for rural development in the Czech Republic for period from 2007 to 2013

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Tento program obsahuje opatření I.1.2. Investice do lesů, které se dále dělí na podopatření I.1.2.1 Lesnická technika, I.1.2.2 Technické vybavení provozoven a I.1.2.3 Lesnická infrastruktura. Strategickým cílem tohoto opatření je zlepšení konkurenceschopnosti lesnictví, podpora rozvoje dynamického podnikání v lesnictví, vyšší výkonnost lesnických podniků, restrukturalizace lesnického sektoru a zlepšení ochrany životního prostředí v lesnictví. Podporované akce by měly řešit problematické oblasti, jako nízkou úroveň investic v lesnickém sektoru a zastaralé a technicky nevyhovující vybavení lesnických podniků. Dále podpora napomáhá řešit problémy spojené s nedostatečnou infrastrukturou v lesnictví.

V roce 2007 bylo v rámci tohoto opatření zaregistrováno 460 projektů s celkovým finančním požadavkem na dotaci 740 mil. Kč. Největší zájem o dotaci byl zaznamenán v regionu NUTS 2 Jihozápad (RO SZIF České Budějovice), kde bylo zaregistrováno 151 projektů, tj. 32,8% z celkových zaregistrovaných žádostí, a v regionu NUTS 2 Jihovýchod (RO SZIF Brno) se 104 zaregistrovanými projekty, což představuje 22,6 % všech projektů.

Podopatření I.1.2.1 je zaměřeno na pořízení strojů a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek a chodníků, meliorací, hrzení bystřin, retenčních nádrží, strojů a zařízení sloužících pro obnovu a výchovu lesních porostů a strojů a zařízení na výrobu materiálu pro obnovu a výchovu lesních porostů a prvotní zpracování dříví ekologickými technologiemi. Jedná se o přímou nenávratnou dotaci právnickým a fyzickým osobám, maximální výše dotace je 50% způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Příspěvek EU činí 75% veřejných zdrojů. Příspěvek ČR činí 25% veřejných zdrojů. V roce 2007 bylo v rámci podopatření I.1.2.1 zaregistrováno 315 projektů, tj. 68,5% projektů celého opatření I.1.2, v částce dotace 340 909 197 Kč. Nejvíce projektů bylo zaregistrováno v regionu NUTS 2 Jihozápad (RO SZIF České Budějovice), celkem 107 projektů, tedy 34% projektů zaregistrovaných v rámci tohoto podopatření.

Podopatření I.1.2.2 je zaměřeno na pořízení a modernizace technologií (včetně nehmotných investic), které umožní zpracování a využití zůstatkové biomasy pro energetické a jiné účely, na vybudování a modernizaci malokapacitních venkovských provozů, které budou produkovat výrobky s větším podílem přidané hodnoty (včetně nehmotných investic). Jedná se o přímou nenávratnou dotaci fyzickým nebo právnickým osobám podnikajícím v lesnictví nebo souvisejícím odvětví, které mají méně než 10 zaměstnanců a jejich roční obrát je nižší než 2 mil. €. Maximální výše dotace je 50% způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Příspěvek EU činí 75% veřejných zdrojů, příspěvek ČR činí 25% veřejných zdrojů. V roce 2007 bylo v rámci podopatření I.1.2.2 zaregistrováno 18 projektů, tj. 4% projektů celého opatření I.1.2, v částce dotace 28 286 856 Kč.

Podopatření I.1.2.3 je zaměřeno na výstavbu, modernizaci, rekonstrukci a celkové opravy lesních cest, včetně souvisejících objektů, zařízení upravujících vodní režim v lesích, včetně souvisejících objektů, a ostat-

ních infrastrukturních objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství. Jedná se o přímou nenávratnou dotaci fyzickým nebo právnickým osobám, sdružením s právní subjektivitou, obcím nebo jejím svazkům, hospodařícím v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků. Maximální výše dotace je 100% způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Příspěvek EU činí 75% veřejných zdrojů, příspěvek ČR činí 25% veřejných zdrojů. V roce 2007 bylo v rámci podopatření I.1.2.3 zaregistrováno 127 projektů, tj. 27,6% projektů celého opatření I.1.2, v částce dotace 370 839 737 Kč.

6.6 Finanční podpory a pomoci na změnu struktury zemědělské výroby zalesněním**Aids for Afforestation of Agricultural Lands**

V květnu 2007 byl schválen programový dokument pro čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na období 2007 – 2013 Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013. Součástí Programu rozvoje venkova je opatření II.2.1 – Zalesňování zemědělské půdy, které se tak stalo základním programem pro poskytování podpor v oblasti zalesňování zemědělských půd. Provádějícím národním právním předpisem je nařízení vlády č.239/2007, o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2007 bylo podáno celkem 276 žádostí na celkovou výměru 654 ha.

V souladu s podopatřením 3.4.1. Horizontálního plánu rozvoje venkova ČR pro období 2004 – 2006, které bylo upraveno nařízením vlády č. 308/2004 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití, bylo možno v roce 2007 žádat o dotaci na péči o mladé lesní porosty založené s podporou podle tohoto programu a případně náhradu újm po zalesnění. Celkem bylo proplaceno 956 žádostí o dotaci na péči na celkovou výměru 1654 ha v celkové výši 19,8 mil. Kč. Dále bylo proplaceno 951 žádostí o náhradu újm v hodnotě 9,8 mil. Kč, což představovalo celkovou výměru 1650 ha.

Komplexní vyhodnocení poskytnutých podpor z Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 a Horizontálního plánu rozvoje venkova ČR pro období 2004 – 2006 je součástí Ministerstvem zemědělství vydávaných samostatných výročních zpráv. Současně byla ještě poskytována podpora ze státního rozpočtu podle předcházejícího národního dotačního programu upraveného nařízením vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí a kritéria pro jejich posuzování, ve znění nařízení vlády č. 500/2001 Sb. a nařízení vlády č. 203/2004 Sb. Podle tohoto programu již nebylo (stejně tak jako v případě Horizontálního plánu rozvoje venkova) možné žádat podporu na zalesnění. Podpora se týkala pouze péče o založení kultury do doby zajištění (ochrana proti buření a proti zvěři) o mladé lesní porosty, na jejichž založení byla v předcházejících letech poskytnuta dotace Ministerstvem zemědělství (maximálně 12 let od zalesnění). V roce 2007 bylo na tuto podporu vyplaceno 647 žadatelům celkem 6,4 mil Kč.

Tabulka 6.5.2.1**Přehled administrace žádostí o dotaci dle opatření I.1.2 v roce 2007 (stav k 11. 2. 2008)****Overview of administration of Applications for Subsidy in 2007 – measure I.1.2 (status of 11 February 2008)**

Opatření I.1.2 Investice do lesů Measure I.1.2 Investment into Forests	RO SZIF							Celkem / Total	
	Praha	České Budějovice	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	počet žádostí applications No.	tis. Kč 1,000 CZK
Celkem zaregistrováno v roce 2007 registered in 2007 in total	54	151	13	53	104	60	25	460	740 036
Uzavřené Dohody v roce 2007 Concluded Agreements in 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedoporučeno/neschváleno Not recommended/not approved	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukončení administrace Administration closed	1	6	1	2	5	1	2	18	39 362
Proplaceno k 31.12.2007 Paid out as of 31 December 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

7. TRH SE SUROVÝM DŘÍVÍM

Roundwood Market

7.1 Trh se surovým dřívím v tuzemsku

Domestic Roundwood Market

Celkové dodávky surového dříví se meziročně zvýšily o 830 tis. m³ na celkovou výši 18 508 tis. m³, v tom dodávky jehličnatého dříví dosáhly výše 17 278 tis. m³ a dodávky listnatého dříví 1 230 tis. m³.

Meziroční nárůst dodávek byl u jehličnatého dříví o 1 160 tis. m³, zatímco u listnatého dříví byl pokles o 330 tis. m³. Historicky bylo dosaženo nejvyšších dodávek surového dříví od vzniku samostatného Československa. Celkovou výši těžby dřeva a následných dodávek surového dříví výrazně ovlivnil orkán Kyrill z 18. ledna 2007, který zejména na území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a kraje Vysočina rozvrátil a zpusťoval starší lesní porosty s převážným zastoupením dřeviny smrk. Tuto kalamitu se za značného úsilí podařilo vlastníkům lesů prakticky zvládnout do konce roku. Přednostně tedy v tomto roce bylo prováděno zpracování této rozsáhlé živelní kalamity a dalších nahodilých těžeb (exhalační, hmyzová a ostatní nahodilá těžba), přičemž podíl celkové nahodilé těžby dosáhl výše cca 81% z celkové těžby dřeva (tj. cca 11 mil. m³ dřevní hmoty zpracované po orkánu Kyrill a dalších cca 4 mil. m³ nahodilých těžeb).

Obchod se surovým dřívím na tuzemském trhu nadále ovládaly podnikatelské subjekty, které prováděly lesnické služby. Příčinou je to, že jim největší správce státních lesů - státní podnik LČR podle nově uzavřených smluv prodal dříví (většinou formou surových kmenů), a to jak „nastojato na pni“, „u pně“, tak i na odvozním místě v objemu 5 917 tis. m³ - to představuje 67% z celkové těžby dřeva u LČR. Část takto prodané hmoty LČR zpětně vykoupily ve formě hotových sortimentů na zajištění svých dodávek. LČR realizovaly vlastní obchod (z přímo řízených závodů, ale i z LS a z výkupu ve výši 3 951 tis. m³ (44% z celkové těžby dřeva u LČR). Významný objem (3 094 tis. m³) byl prodán prostřednictvím HLDS, a.s., kde velký podíl (1 178 tis. m³) tvořily právě sortimenty vykoupené LČR od smluvních partnerů. Obchod na veřejných trzích prostřednictvím Komoditní burzy představoval objem 126 tis. m³. Zbývajících cca 204 tis.

m³ vytěženého dříví u LČR bylo ponecháno na vlastní spotřebu nebo navýšilo zásoby.

Vlastníci lesů (stát, obce a města, soukromé osoby) však v důsledku výrazného zapojení LČR do obchodní činnosti zůstali důležitým článkem na tuzemském trhu se surovým dřívím.

Strategií LČR bylo v roce 2007 zajistit zdroje pro smluvní odběratele dle uzavřených Rámcových kupních smluv. Z důvodu výrazného propadu cen u konečných odběratelů došlo ke snížení zisku z prodeje dříví.

Z dosavadního vývoje těžeb a dodávek surového dříví za posledních 5 let je zřejmý jejich předstih před nárůstem celkového průměrného i celkového běžného přírůstu a aktuálním úkolem státní správy lesů bude posouzení výše těžeb ve vztahu k těžebním možnostem lesů v ČR.

7.1.1 Ceny dříví

Prices of roundwood

Ceny dříví vyplývají ze zpracovaného čtvrtletního výkazu ČSÚ Ceny Les 1-04 a vyjadřují průměrné realizační ceny jednotlivých sortimentů surového dříví na lokalitě odvozní místo bez DPH.

Průměrné ceny téměř u všech sortimentů surového dříví se oproti minulému roku 2006 zvýšily. Zvýšení nastalo však v důsledku nárůstu cen v 1. čtvrtletí, ve 2. a 3. čtvrtletí nastal trvalý pokles cen (zejména z důvodu vysoké nabídky surového dříví po zpracování kalamitního dříví po orkánu Kyrill); ve čtvrtém čtvrtletí se cenový propad zastavil. Je skutečností, že domácí dřevozpracující průmysl se snažil maximálně navýšit své kapacity a zpracovat co nejvíce kalamitní dřevní hmoty za výhodných cen. Z tohoto pohledu se podařilo zpracovat rekordní množství zejména jehličnaté kulatiny tuzemskými pilařskými provozy. Ceny tak v průběhu roku kopírovaly převis nabídky i nad zvyšující se poptávkou a dá se konstatovat, že byly přijatelné i pro vlastníky lesů.

Např. u jehličnatých výřezů sm III./A/B, C a D třídy jakosti se ve srovnání s rokem 2006 projevila nárůst průměrných cen od 0,7% (III. D) až o 6,4% (III. A/B); u listnatých výřezů db a bk III./A/B, C a D třídy jakosti byl nárůst

Tabulka 7.1.1

Dodávky dříví v tis. m³

Timber supply in 1,000 m³

Dodané sortimenty z výroby (bez dovozu) Delivered assortments (excl. imports)				2005	2006	2007
Kulatina ^{x)} / Roundwood				8 262	9 841	10 504
z toho	jehličnatá	of which	coniferous	7 722	9 355	10 004
	listnatá		broadleaves	540	486	500
Vláknina a ost.prům. ^{xx)} / Pulpwood				5 974	6 399	6 134
z toho	jehličnatá	of which	coniferous	5 412	5 868	5 784
	listnatá		broadleaves	562	531	350
Lesní štěpka / Forest chips				49	93	100
z toho	jehličnatá	of which	coniferous	29	75	80
	listnatá		broadleaves	20	18	20
Palivo / Other wood				1 225	1 345	1 770
z toho	jehličnaté	of which	coniferous	720	820	1 410
	listnaté		broadleaves	505	525	360
Dodávky dříví celkem / Total timber supply				15 510	17 678	18 508
z toho	jehličnaté	of which	coniferous	13 883	16 118	17 278
	listnaté		broadleaves	1 627	1 560	1 230

Pozn. / Note:

x) včetně tyčoviny a doloviny
including pole and mine timber

xx) včetně dříví na výrobu dřevoviny
including groundwood

Pramen: ČSÚ, MZe - na základě odborných odhadů
Source: Czech Statistical Office

průměrných cen ještě výraznější - od 7,6% (III. C bk) až o 35,5% (III. A/B db) z důvodu omezení těžeb v listnatých dřevinách. Rovněž byl nárůst průměrných cen u jehličnatého dříví V. třídy jakosti - tj. dříví pro výrobu buničiny a to u sm. vlákny o 3,8% a u bor. vlákny o 6,0%; u listnaté vlákny db a bk byl nárůst dokonce o 24,5% a 21,9% (když průměrná realizační cena dosáhla v roce 2007 hodnoty u db 847 Kč/m³ a u bk 967 Kč/m³).

Pokračoval nárůst průměrných realizačních cen oproti roku 2006 i v sortimentu - jehličnaté palivo (o 15,1%) a listnaté palivo (o 7,3%).

Z dlouhodobějšího pohledu lze konstatovat, že od roku 2000 nastal dlouhodobý pokles průměrných cen u rozhodujících sortimentů (jehličnaté a listnaté kulatiny a vlákny) do roku 2004 a v roce 2005 nastal příznivý obrát s pokračováním v roce 2006 až po I. čtvrtletí 2007; od 2. čtvrtletí 2007 nastal pokles cen z důvodu nadbytku jehličnatého dříví na tuzemském trhu i přes zvýšený export jehličnaté kulatiny a vlákny. Celkově se nárůst průměrných cen oproti roku 2006 projevil ve zvýšených tržbách za prodej surového dříví a tedy i s příznivým dopadem na tvorbu zisku u vlastníků lesů. V důsledku tohoto celkem příznivého vývoje cen v posledních dvou letech tak jehličnaté a listnaté kulatinové sortimenty dosáhly prakticky úrovně z roku 2000, ceny u listnaté vlákny a jehličnatého a listnatého paliva překročily tuto úroveň dokonce o 43%

a více. Pouze v sortimentu jehličnatá vlákna nebylo dosaženo zpeněžení z roku 2000 (např. u sm. vlákny průměrné ceny jsou stále nižší o 20% a u bor. vlákny o 12%).

7.1.2 Vývoz a dovoz surového dříví

Roundwood export and import

Ke dni vstupu ČR do EU byly i pro surové dříví zrušeny tzv. automatické licence, které sloužily k evidenci vyvezeného množství dříví. Obchod se surovým dřívím je tedy plně liberální. Clo (vývozní ani dovozní) není uplatňováno. Národní licenční systém byl zrušen; v EU vývoz surového dříví není licencován. Volný pohyb zboží v rámci zemí EU je zjednodušen a zachycen v Intrastatu, obchod s nečleny EU je zachycen v Extrastatu. Údaje nezachycují pouze hodnoty od malých firem, které nejsou plátcí DPH.

Při dovozu a vývozu surového dříví, lesních sazenic, lesních semen apod. je však nutné se řídit vyhláškou č. 662/2004 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů, ve které jsou zapracované příslušné Směrnice ES. Vývoz surového dříví se meziročně zvýšil o 496 tis. m³ na celkovou výši

Tabulka 7.1.1.1

Průměrné ceny dodávek surového dříví pro tuzemsko (Kč/m³)
Average prices of roundwood in the Czech Republic (CZK/m³)

Sortimenty Assortments				2006	2007				
				průměr average	čtvrtletí / quarter				průměr average
					1.	2.	3.	4.	
Jehličnaté		Conifers							
Výřezy I. třídy	smrk	Logs, 1 st class	spruce	4 047	4 211	4 242	3 625	3 615	3 923
Výřezy II. třídy	smrk	Logs, 2 nd class	spruce	3 177	3 276	3 171	3 025	3 247	3 180
Výřezy III. A/ B třídy	smrk	Logs, 3 rd A/B class	spruce	1 745	2 113	1 835	1 702	1 778	1 857
	borovice		pine	1 288	1 572	1 515	1 469	1 475	1 508
	modřín		larch	.	2 119	1 952	1 978	2 031	2 020
Výřezy III. C třídy	smrk	Logs, 3 rd C class	spruce	1 484	1 733	1 491	1 397	1 448	1 517
	borovice		pine	1 114	1 278	1 233	1 199	1 250	1 240
	modřín		larch	.	1 630	1 437	1 462	1 501	1 508
Výřezy III. D třídy	smrk	Logs, 3 rd D class	spruce	1 047	1 243	1 062	952	964	1 055
	borovice		pine	928	1 064	1 010	966	919	990
	modřín		larch	.	1 250	1 177	1 120	1 137	1 171
Dříví IV. třídy		Wood, 4 th class		933	1 120	984	993	990	1 022
Dříví V. třídy	smrk	Pulpwood, 5 th class	spruce	737	806	744	761	747	765
	borovice		pine	728	817	758	765	747	772
Dříví VI. třídy - palivo		Fuelwood, 6 th class		384	465	422	440	440	442
Listnaté		Broadleaves							
Výřezy I. třídy	dub	Logs, 1 st class	oak	10 980	.	12 340	11 167	11 636	12 010
	buk		beech	5 360	.	4 850	.	4 386	4 595
Výřezy II. třídy	dub	Logs, 2 nd class	oak	5 685	5 603	6 003	5 967	6 746	6 080
	buk		beech	3 130	3 050	3 101	2 916	3 199	3 067
Výřezy III. A /B třídy	dub	Logs, 3 rd A /B class	oak	2 212	2 835	2 873	2 939	3 347	2 999
	buk		beech	1 667	1 808	1 851	1 840	1 991	1 873
	bříza		birch	.	1 082	1 218	1 130	1 240	1 168
Výřezy III. C třídy	dub	Logs, 3 rd C class	oak	1 744	1 966	2 035	1 984	2 280	2 066
	buk		beech	1 335	1 417	1 386	1 437	1 509	1 437
	bříza		birch	.	1 006	1 094	1 083	1 072	1 064
Výřezy III. D třídy	dub	Logs, 3 rd D class	oak	1 243	1 482	1 374	1 375	1 585	1 454
	buk		beech	964	1 003	1 073	1 070	1 174	1 080
	bříza		birch	.	.	861	858	862	833
Dříví V. třídy	dub	Pulpwood, 5 th class	oak	680	791	830	893	875	847
	buk		beech	793	967	942	975	984	967
Dříví VI. třídy - palivo		Fuelwood, 6 th class		599	644	634	631	661	643

4 269 tis. m³, když došlo zejména ke zvýšení vývozu u jehličnaté kulatiny (o 506 tis. m³), štěpek, třísek, pilin a dřevěného odpadu (celkem o 314 tis. m³) při poklesu vývozu jehličnaté vlákniny (o 90 tis. m³), paliva (o 152 tis. m³), listnaté kulatiny a vlákniny (o 81 tis. m³) a dřevěného uhlí (o 1 tis. m³).

Dovoz surového dříví se meziročně snížil o 99 tis. m³ na celkovou výši 1 267 tis. m³, když poklesl u jehličnaté kulatiny a vlákniny (o 246 tis. m³) a u paliva (o 34 tis. m³), zatímco nárůst byl u listnaté kulatiny a vlákniny (o 106 tis. m³), štěpek, třísek, pilin, zbytků a dřevěného uhlí (celkem o 75 tis. m³).

Aktivní saldo zahraničního obchodu se meziročně u surového dříví zvýšilo na hodnotu 4,635 mld. Kč. Do zemí EU se vyvezlo 99,9% z hodnoty celkového vývozu; nejvíce do Rakouska (62,6 %), Německa (22,7 %), Slo-

venska (4,4%) a Itálie (2,2%). Rovněž dovoz surového dříví byl realizován zejména ze zemí EU – 86,0% z hodnoty celkového dovozu; nejvíce ze Slovenska (33,2%), Německa (31,0%) a Polska (5,7%).

Ve srovnání s rokem 2006 tak došlo k celkovému nárůstu vývozu surového dříví (o 496 tis. m³) při současném nárůstu hodnoty vývozu (o 0,464 mld. Kč) a ke snížení dovozu surového dříví (o 99 tis. m³) při nepatrném poklesu hodnoty dovozu o 5 mil. Kč. Je tedy zřejmé, že významná část z rekordní nabídky surového dříví na tuzemském trhu (v důsledku nutného zpracování kalamitní dřevní hmoty) byla prodána do zahraničí. Je rovněž zákonité, že při převažující nabídce surového dříví v tuzemsku dochází následně k poklesu tuzemských cen a export z příhraničních oblastí je ekonomicky výhodnější i při srovnatelných cenách v tuzemsku a u sousedních zemí (Rakousko, Německo, Slovensko).

Tabulka 7.1.2.1

Vývoz a dovoz surového dříví v ČR

Exports and imports of roundwood in the CR

	Vývoz Exports	Dovoz Imports	Saldo Balance	Vývoz Exports	Dovoz Imports	Saldo Balance	Vývoz Exports	Dovoz Imports
	mil. Kč mill. CZK			1 000 m ³			Průměrná cena Kč/m ³ Average price CZK/m ³	
Celkem / Total	6 387	1 752	4 635	4 269	1 267	3 002	1 496	1 383
z toho / of which								
EU - 27	6 382	1 507	4 875	4 265	1 090	3 175	1 496	1 382
Německo / Germany	1 453	543	910	1 329	379	950	1 093	1 433
Rakousko / Austria	3 996	61	3 935	2 344	48	2 296	1 705	1 271
Slovensko / Slovakia	280	582	-302	330	501	-171	848	1 162

Pramen: ČSÚ

Source: Czech Statistical Office

Tabulka 7.1.2.2

Roční objem vývozu a dovozu surového dříví v mil. Kč

Annual volumes of roundwood exports and imports in mill. CZK

Obchodní bilance Trade balance	2005			2006			2007		
	Vývoz Exports	Dovoz Imports	Saldo Balance	Vývoz Exports	Dovoz Imports	Saldo Balance	Vývoz Exports	Dovoz Imports	Saldo Balance
Celkem / Total	4 095	1 784	2 311	5 923	1 757	4 170	6 387	1 752	4 635
z toho / of which EU	4 074	1 507	2 567	5 909	1 544	4 365	6 382	1 507	4 875

Pramen: ČSÚ

Source: Czech Statistical Office

7.1.2.3

Vývoz a dovoz surového dříví v ČR v tis. m³

Exports and imports of roundwood in the CR (1,000m³)

Sortiment Assortment			Vývoz Exports	Dovoz Imports	
Jehličnatá kulatina a vlákna		Coniferous logs and pulp		2 850	778
z toho:	smrk	of which:	spruce	2 585	635
	borovice		pine	169	134
	ostatní		others	96	9
Listnatá kulatina a vlákna		Broadleaved logs and pulp		164	307
z toho:	dub	of which:	oak	17	56
	buk		beech	58	119
	topol		poplar	45	25
	bříza		birch	9	31
	ostatní		others	35	76
Jehlič. a listn. užitkové dříví		Industrial roundwood		3 014	1 085
Uhlí dřevěné		Charcoal		2	12
Dřevo palivové		Fuelwood		128	14
Štěpky, třísky		Chips, particles		290	72
Piliny dřevěné		Sawdust		433	56
Zbytky, odpad dřevěný		Wood residues		402	28
Celkem		Total		4 269	1 267

Pramen: MZe (odborné odhady)

Source: Ministry of Agriculture

7.2 Trh s dřevařskými produkty v Evropě a Severní Americe
European and North American Forest Products Market

Ke konci roku 2006 šetřil Dřevařský výbor Evropské hospodářské komise OSN (DV EHK OSN) situaci ve výrobě a obchodu s dřevařskými produkty. Vývoj byl posuzován tradičně jednak celkově za tři světové regiony, a to Evropu, Rusko a Severní Ameriku a jednak jednotlivě za uváděné regiony. Zpracován byl i výhled na rok 2007. DV EHK OSN ve své zprávě také zjistil, že ve sledovaných regionech je již okolo 90% lesů certifikovaných a veřejnost i subjekty ve velké většině požadují dřevařské výrobky vyráběné z certifikovaného dříví.

Pokud jde o vývoj výroby (těžby) dříví v roce 2007 ve všech třech regionech, předběžné statistické výsledky ukazují na zvýšení růstu roční výroby. Proti roku 2006 vzrostla výroba surového dříví jehličnatého i listnatého, tj. kulatiny, vlákniny, jiného užitkového dříví, paliva (bez dovozu) v těchto regionech o 1,7% na celkový roční objem těžeb ve výši 1 363 mil. m³.

V Evropě došlo k nejvyššímu ročnímu zvýšení výroby veškerého surového dříví (jehličnatého i listnatého), a to až o 3,1%. Celková roční těžba tak dosáhla více než 453 mil. m³. V Evropě v roce 2007 nejvíce těžilo Švédsko - 66,2 mil. m³, dále SRN - 62 mil. m³, Finsko - 52,8 mil. m³, Francie - 36,4 mil. m³, Polsko - 32,2 mil. m³. Meziroční nárůst výroby u samotného surového dříví jehličnatého byl v Evropě ještě o něco vyšší a dosáhl zvýšení o 3,7%. V roce 2007 se tak v Evropě vytěžilo 317,7 mil. m³ veškerého surového jehličnatého dříví. Těžba u veškerého surového dříví listnatého se meziročně v Evropě zvýšila o 1,6%. Objemově dosáhla tato těžba 135,4 mil. m³.

Tabulka 7.2.1.1

Výroba, dovoz a vývoz průmyslového dřeva jehličnatého a jehličnatého řeziva v mil. m³
 Production, imports and exports of coniferous industrial wood and coniferous sawnwood in mill. m³

Země Country	Průmyslové dřevo jehličnaté Coniferous industrial wood												Jehličnaté řezivo Coniferous sawnwood					
	Výroba Production				Dovoz Imports				Vývoz Exports				Výroba Production		Dovoz Imports		Vývoz Exports	
	Kulatina Logs		Vláknina-kulat., štěpka Pulpwood (round and split)		Kulatina Logs		Vláknina-kulat., štěpka Pulpwood (round and split)		Kulatina Logs		Vláknina-kulat., štěpka Pulpwood (round and split)							
													2006	2007	2006	2007	2006	2007
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Rakousko	10,00	10,50	2,10	2,00	5,60	5,4	1,30	1,50	0,30	0,20	0,13	0,13	9,70	9,80	1,50	1,40	6,30	6,30
Česká republika	9,36	10,00	5,87	5,87	0,87	0,58	0,16	0,20	1,79	2,30	0,64	0,55	4,83	5,19	0,36	0,39	1,94	2,26
Finsko	20,09	20,19	20,29	21,37	3,33	3,17	4,00	3,93	0,24	0,24	0,44	0,44	12,60	12,50	0,50	0,50	8,00	7,90
Francie	14,80	15,20	6,10	6,25	0,65	0,65	0,75	0,80	1,00	1,00	1,05	1,00	8,00	8,15	3,50	3,60	1,10	1,20
Německo	33,50	34,85	9,60	9,60	2,60	2,70	0,15	0,15	3,60	3,65	1,10	1,10	23,00	24,00	3,82	3,60	6,50	6,80
Polsko	9,85	9,90	9,10	9,30	0,38	0,40	0,70	0,65	0,28	0,26	0,10	0,10	3,40	3,50	0,40	0,42	0,45	0,42
Rumunsko	4,35	4,55	0,77	0,83	0,27	0,35	0,09	0,12	0,01	0,00	0,00	0,00	2,60	2,85	0,02	0,02	1,60	1,65
Španělsko	5,73	5,84	2,17	2,21	1,90	1,93	0,08	0,08	0,07	0,07	0,00	0,00	2,86	2,92	2,49	2,54	0,06	0,06
Švédsko	30,50	33,30	20,20	22,40	0,80	0,90	2,80	2,90	1,00	1,00	0,90	0,80	18,30	18,00	0,18	0,18	12,88	12,00
Ostatní ¹⁾	40,48	40,72	19,69	19,78	6,02	6,08	3,10	2,99	3,80	3,52	4,68	4,62	24,88	25,26	26,47	26,66	9,04	9,35
Celkem Evropa	178,66	185,05	95,89	99,61	22,42	22,16	13,13	13,32	12,09	13,24	9,04	8,74	110,17	112,17	39,24	39,31	47,87	47,94
Rusko	58,50	60,00	36,35	36,70	0,20	0,20	0,10	0,10	20,50	19,70	15,20	14,30	20,40	21,80	0,02	0,02	15,00	16,00
Ostatní ²⁾	5,50	5,50	1,49	1,49	...	...	...	...	...	...	...	...	3,84	3,84	0,63	0,63	2,21	2,21
Celkem SNS	64,00	65,50	37,84	38,19	0,20	0,20	0,10	0,10	20,50	19,70	15,20	14,30	24,24	25,64	0,65	0,65	17,21	18,21
Kanada	155,00	155,00	12,50	12,50	2,85	2,55	0,45	0,45	4,65	4,25	0,05	0,05	58,34	55,82	0,80	0,60	39,73	37,49
USA	195,44	197,67	107,00	107,46	2,11	2,27	0,02	0,02	7,11	7,23	0,57	0,58	63,86	60,67	38,89	37,14	1,40	1,50
Celkem Severní Amerika	350,44	352,67	119,50	119,96	4,96	4,82	0,47	0,47	11,76	11,48	0,62	0,63	122,20	116,49	39,69	37,74	41,13	38,99

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Poznámka/Note: 2007 - odhad z října 2007; 2007 / estimates made in October 2007

¹⁾ Albánie, Belgie, Bosna-Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Dánsko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Malta, Holandsko, Norsko, Portugalsko, Srbsko a Cerná Hora, Slovensko, Slovinsko, Švýcarsko, Republika Makedonie, Turecko, Spojené Království

²⁾ Bělorusko, Kazachstan, Ukrajina... data nejsou dostupná / data not available

V ruském regionu byla v roce 2007 těžba surového dříví jehličnatého i listnatého meziročně zvýšena o 2,3% a dosáhla celoroční výroby ve výši 219,5 mil. m³. Z tohoto množství bylo nejvíce vytěženo v Rusku, a to 89,8%. Druhá Ukrajina vytěžila ročně okolo 14,6 mil. m³ veškerého surového dříví. Pokud jde o surové dříví jehličnaté, tento region zvýšil jeho roční výrobu o 2,4% na celkovou roční produkci ve výši 143,5 mil. m³. Vlastní Rusko se na této těžbě podílelo 90,9%. Výroba surového dříví listnatého byla meziročně zvýšena o 2,2% na celkových téměř 76 mil. m³. Rusko se na této těžbě podílí 87,7%.

Severní Amerika těžbu surového dříví jehličnatého i listnatého v podstatě nezvyšuje; v posledních letech ji dokonce mírně snižuje. Meziroční nárůst v roce 2007 proti roku 2006 činil jen šest desetin procenta. (V roce 2006 proti 2005 to bylo devět desetin procenta). Roční celková těžba zmiňovaného surového dříví v roce 2007 dosáhla necelých 690 mil. m³. Okolo 70% z této těžby připadlo na USA, kde se však těžba meziročně v posledních třech letech zvyšuje, zatímco Kanada již třetím rokem těžbu surového dříví drží na stejných objemech. Výroba surového dříví jehličnatého byla meziročně zvýšena o 0,6% na celkový roční objem 486,5 mil. m³. Dynamika těžby veškerého surového dříví listnatého vykazovala růst, takže byla meziročně zvýšena o 0,7%, a to na celoročních 203,5 mil. m³.

Pro rozvoj zahraničního obchodu s průmyslovým dřevem jehličnatým i listnatým (kulatina a vlákna) bylo pro oblast uváděných tří světových regionů určující snížení indexu meziročního růstu jak u dovozu (o 1,6 bodu), tak i u vývozu (o 0,9 bodu). Zvýšena však byla u těchto surovin meziročně jejich tuzemská spotřeba, a to o 2,9%. V Evropě došlo u uváděných komodit ke zpomalení růstu dovozu (index 98,1%) a naopak ke zvýšení vývozu, a to meziročně o necelá 2%. Jejich tuzemská spotřeba vzrostla za sledované období taktéž, a to až o 3%. V ruském regionu u průmyslového dřeva jehličnatého i listnatého ke změně růstu v dovozu nedošlo, vývoz byl však snížen o 4%. V Severní Americe došlo u těchto surovin meziročně ke snížení růstu jak dovozu (index 96%), tak i vývozu (index 98,5%).

7.2.1 Průmyslové dřevo jehličnaté a jehličnaté řezivo

Coniferous industrial wood and coniferous sawnwood

Těžba průmyslového dřeva jehličnatého celkem (kulatina a vlákna), tří světových regionů, dosáhla meziročního přírůstu o 3,5% a vykazovala těžbu ve výši 860,98 mil. m³. V Evropě výše uvedená výroba (těžba) vykazovala meziroční nárůst o 4,3% na celkových 284,66 mil. m³. V ruském regionu tato těžba byla zvýšena o 1,8% na celkových 103,69 mil. m³. V Severní Americe došlo ke zvýšení těžby o 3,3%, takže těžba celkem v roce 2007 dosáhla 472,63 mil. m³.

Výroba jehličnaté kulatiny, opět ve všech třech regionech celkem, byla meziročně zvýšena o 2% na celkových 603,22 mil. m³. V Evropě těžba jehličnaté kulatiny byla meziročně taktéž zvýšena, a to až o 4,6% na celkových 185,05 mil. m³. I v ruském regionu u této jehličnaté kulatiny došlo k meziročnímu zvýšení o 2,3%, takže bylo vytěženo 65,5 mil. m³. Také v Severní Americe tato těžba byla meziročně zvýšena, a to jen o 0,64% na celkových 352,67 mil. m³.

Výroba jehličnaté vlákniny ve sledovaných regionech DV EHK OSN celkem byla meziročně zvýšena, a to poměrně o značných 7,1% na celkových 257,76 mil. m³. V Evropě těžba jehličnaté vlákniny doznala taktéž zvýšení, a to o 3,9% na celkových 99,61 mil. m³. V ruském regionu těžba této suroviny byla zvýšena o 0,9% na celkových 38,19 mil. m³. V Severní Americe těžba jehličnaté vlákniny doznala meziročně poměrně vysokého zvýšení, a to o 12,1% na celoročních 119,96 mil. m³.

Vlastní spotřeba u průmyslového dřeva jehličnatého (kulatina a vlákna) ve třech sledovaných regionech dosáhla výše 833,96 mil. m³ a byla meziročně zvýšena o 3,7%. V Evropě dosáhla výše 298,16 mil. m³ při jejím meziročním růstu o 3,8%. V ruském regionu při meziročním růstu spotřeby těchto surovin dokonce o 5,3% činila její spotřeba až 70 mil. m³. V Severní Americe při meziročním nárůstu popisované spotřeby o 3,4%, dosáhla spotřeba těchto surovin výše 465,81 mil. m³.

Vlastní spotřeba jehličnaté kulatiny, opět ve sledovaných třech regionech, byla meziročně zvýšena o 2% na celkových 585,98 mil. m³. V Evropě byla v tomtéž roce meziročně její spotřeba zvýšena o 3,6% a dosáhla 193,97 mil. m³. V ruském regionu byl zaznamenán meziroční růst spotřeby

této suroviny o 5,3% na celkových 46 mil. m³. V Severní Americe došlo k jejímu zvýšení o 5,2% na 345,41 mil. m³.

Vlastní spotřeba jehličnaté vlákniny ve třech regionech byla meziročně zvýšena o plných 8%, takže dosáhla výše 247,98 mil. m³. V Evropě tato spotřeba vykazovala též meziroční zvýšení, a to jen o 4,2% na celkovou výši 104,19 mil. m³. V ruském regionu byla vykazována spotřeba meziročně vyšší dokonce o 5,5% v objemu 23,99 mil. m³. V Severní Americe došlo meziročně k nárůstu spotřeby této suroviny až o 12,1%, což představuje její tuzemskou spotřebu ve výši 119,8 mil. m³.

Dovoz jehličnaté kulatiny ve sledovaných regionech celkem činil 27,18 mil. m³, což představuje jeho snížení o 1,4%. V Evropě byl dovoz této suroviny nižší o 1,2%, takže objem jejího ročního dovozu činil 22,16 mil. m³. V ruském regionu, kde byly údaje dostupné jen za Rusko, činil dovoz tohoto produktu jen 200 tis. m³, což se rovná roku 2006. Do Severní Ameriky dovezeno 4,82 mil. m³ kulatiny, což představuje snížení roční dynamiky dovozu o 2,8%.

Vývoz jehličnaté kulatiny ve sledovaných regionech vzrostl jen o jednu desetinu procenta na celkovou výši 44,42 mil. m³. V Evropě však bylo vykazováno meziroční zvýšení této suroviny o 9,5% na celkových 13,24 mil. m³. V ruském regionu, byly k dispozici údaje jen za Rusko, meziroční index vývozu činil 96,1% a jeho objem dosáhl 19,7 mil. m³. V Severní Americe vývoz kulatiny meziročně také poklesl. Index činil 97,6% a celkově byla výše vývozu 11,48 mil. m³.

Dovoz jehličnaté vlákniny celkem za tři regiony byl zvýšen o 1,4% na celkový objem 13,89 mil. m³. V Evropě došlo taktéž ke zvýšení dovozu vlákniny, a to o 1,5% na celoročních 13,32 mil. m³. V ruském regionu (bez Běloruska, Kazachstánu a Ukrajiny) zůstává její vývoz na úrovni roku 2005 a činil jen 100 tis. m³. V Severní Americe tomu bylo obdobně. Dovoz zůstal na úrovni roku 2006 a činil 0,47 mil. m³.

Vývoz jehličnaté vlákniny za sledované regiony byl meziročně nižší o 4,8% a celoročně dosáhl výše 23,67 mil. m³. Také v Evropě došlo ke snížení vývozu vlákniny, a to o 3,3% na celoročních 8,74 mil. m³. I v ruském regionu došlo ve sledovaném roce ke snížení vývozu této suroviny, a to o 5,9% na celoroční objem vývozu ve výši 14,3 mil. m³. V Severní Americe byl její export zvýšen jen o 1,6% na 630 tis. m³.

Výroba jehličnatého řeziva ve třech sledovaných regionech mírně zpomalila, a to o 0,9%. Celkově dosáhla ročního objemu ve výši 254,3 mil. m³. V Evropě došlo ke zvýšení produkce o 1,8% na celoročních 112,17 mil. m³. V ruském regionu byla výroba řeziva meziročně zvýšena dokonce o 5,8% na 25,64 mil. m³. V Severní Americe naopak výroba jehličnatého řeziva poklesla o 4,7% a objemově dosáhla 116,49 mil. m³.

Dovoz jehličnatého řeziva do sledovaných tří světových regionů znamenal snížení o 2,4%. Objem dovozu tak představoval 77,7 mil. m³. V Evropě byl dovoz řeziva mírně zvýšen o 0,2% na celkových 39,31 mil. m³. V ruském regionu nedošlo ve sledovaném roce ke změně v dovozu tohoto produktu a dovoz činil 650 tis. m³. V Severní Americe došlo ke snížení dovozu jehličnatého řeziva o 5% na 37,74 mil. m³.

Vývoz jehličnatého řeziva, opět za sledované regiony, zaznamenal pokles o 1% a dosáhl objemu 105,14 mil. m³. V Evropě byl jeho vývoz meziročně zvýšen jen o 0,2% na celkový objem v roce 2007 ve výši 47,94 mil. m³. V ruském regionu došlo též k jeho meziročnímu zvýšení, avšak zde až o 5,8% na 18,21 mil. m³. V Severní Americe zaznamenal vývoz tohoto řeziva meziročně pokles, a to o 5,2% na 38,99 mil. m³.

Vlastní spotřeba jehličnatého řeziva v uváděných třech světových regionech byla nižší o 1,4% a ke konci roku 2007 činila 226,86 mil. m³. Naproti tomu v Evropě tuzemská spotřeba tohoto výrobku vzrostla o 1,9% na celoročních 103,54 mil. m³. V ruském regionu byla spotřeba také zvýšena, a to o 5,2% na 8,08 mil. m³. V Severní Americe jeho spotřeba poklesla o 4,6% na 115,24 mil. m³.

Tabulka 7.2.2.1

Výroba, dovoz a vývoz průmyslového dřeva listnatého a listnatého řeziva (temperátního) v mil. m³Production, imports and exports of broadleaved industrial wood and broadleaved sawnwood temperate in mill. m³

Země Country	Průmyslové dřevo listnaté Broadleaved industrial wood												Listnaté řezivo Broadleaved sawnwood					
	Výroba Production				Dovoz Imports				Vývoz Exports				Výroba Production		Dovoz Imports		Vývoz Exports	
	Kulatina Logs		Vláknina-kulat., štěpka Pulpwood (round and split)		Kulatina Logs		Vláknina-kulat., štěpka Pulpwood (round and split)		Kulatina Logs		Vláknina-kulat., štěpka Pulpwood (round and split)							
													2006	2007	2006	2007	2006	2007
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Rakousko	Austria	0,48	0,53	0,40	0,45	0,30	0,30	1,00	1,00	0,12	0,12	0,08	0,05	0,23	0,26	0,21	0,20	0,19
Česká republika	Czech Rep.	0,49	0,50	0,53	0,37	0,18	0,29	0,02	0,02	0,60	0,64	0,19	0,10	0,25	0,27	0,15	0,17	0,05
Finsko	Finland	0,75	0,75	6,13	5,95	0,78	0,71	6,87	6,87	0,01	0,01	0,03	0,03	0,08	0,08	0,07	0,07	0,01
Francie	France	5,40	5,30	5,30	5,40	0,70	0,66	0,15	0,12	0,80	0,80	0,70	0,54	1,95	1,90	0,65	0,60	0,60
Německo	Germany	3,70	3,85	3,50	3,50	0,37	0,33	0,16	0,16	0,87	0,82	0,40	0,40	1,20	1,26	0,67	0,60	0,69
Polsko	Poland	2,95	3,00	3,87	3,90	0,40	0,45	0,50	0,55	0,04	0,04	0,01	0,01	0,70	0,72	0,31	0,33	0,15
Rumunsko	Romania	3,80	4,03	1,20	1,30	0,01	0,01	0,00	0,00	0,08	0,10	0,00	0,00	1,80	1,90	0,02	0,02	0,75
Španělsko	Spain	1,91	1,94	3,25	3,31	0,40	0,40	1,77	1,80	0,05	0,05	0,00	0,00	0,95	0,97	1,04	1,06	0,04
Švédsko	Sweden	0,50	0,50	3,60	3,60	0,08	0,08	3,50	3,50	0,00	0,00	0,02	0,02	0,16	0,16	0,14	0,14	0,01
Ostatní ¹⁾	Others ¹⁾	15,64	15,80	15,57	15,72	1,65	1,75	3,06	3,13	1,72	1,72	4,91	4,95	8,95	9,03	4,84	4,90	2,83
Celkem Evropa	Total Europe	35,62	36,20	43,35	43,50	4,87	4,98	17,03	17,15	4,29	4,30	6,34	6,10	16,27	16,55	8,10	8,09	5,24
Rusko	Russia	15,60	16,60	18,05	18,30	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	2,90	11,20	11,00	2,80	3,00	0,01	0,01	0,50
Ostatní ²⁾	Others ²⁾	1,54	1,54	1,09	1,09	...	...	...	...	...	...	...	...	0,92	0,92	0,02	0,02	0,42
Celkem SNS	Total CIS	17,14	18,14	19,14	19,39	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	2,90	11,20	11,00	3,72	3,92	0,03	0,03	0,92
Kanada	Canada	17,00	17,00	17,00	17,00	2,35	2,10	0,15	0,15	0,24	0,22	0,01	0,01	1,70	1,60	1,30	1,30	1,15
USA	USA	63,44	63,80	58,50	58,62	0,24	0,30	0,08	0,08	2,27	2,30	0,56	0,58	26,51	26,60	1,72	1,89	3,31
Celkem Severní Amerika	Total North America	80,44	80,80	75,50	75,62	2,59	2,40	0,23	0,23	2,51	2,52	0,57	0,59	28,21	28,20	3,02	3,19	4,46

Pramen: MZE

Source: Ministry of Agriculture

Poznámka/Note: 2007 - odhad z října 2007; 2007 / estimates made in October 2007

1) Albánie, Belgie, Bosna-Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Dánsko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Holandsko, Norsko, Portugalsko, Srbsko a Černá Hora.

2) Bělorusko, Kazachstan, Ukrajina... data nejsou dostupná / data not available

7.2.2 Průmyslové dřevo listnaté a listnaté řezivo (temperátní)**Broadleaved industrial wood and broadleaved sawnwood**

Výroba (těžba) průmyslového dřeva (kulatiny a vlákny) listnatého-temperátního ve třech sledovaných regionech byla zvýšena o 1 % a dosáhla výše 273,95 mil. m³. V Evropě meziročně došlo ke zvýšení těžby tohoto průmyslového dřeva jen o 0,9 % na 79,7 mil. m³. Ruský region vykázal zvýšení uvedené těžby meziročně o 3,5 % na 37,53 mil. m³. V Severní Americe byla meziročně tato těžba zvýšena jen o 0,3 % na 156,42 mil. m³.

Výroba (těžba) kulatiny z listnatého dřeva ve zmiňovaných regionech dosáhla celkové výše 135,14 mil. m³ a byla zvýšena o 1,5 %. V Evropě těžba kulatiny listnaté dosáhla výše 36,2 mil. m³ při meziročním nárůstu o 1,6 %. Poměrně vysokého nárůstu v těžbě této suroviny dosáhl ruský region, což meziročně představuje zvýšení o 5,8 %, takže bylo vytěženo 18,14 mil. m³. V Severní Americe byla těžba zvýšena jen o 0,5 % a bylo tak vytěženo 80,8 mil. m³.

Výroba (těžba) vlákniny z listnatého dřeva dosáhla ve sledovaných světových regionech výše 138,51 mil. m³, při meziročním růstu jen o 0,4 %. Také v Evropě tempo růstu těžby vlákniny bylo mírné. Bylo vytěženo 43,5 mil. m³, což představuje meziroční zvýšení jen o 0,3 %. V roce 2007 zaznamenal nejvyšší zvýšení těžby této suroviny ruský region, a to na roční objem 19,39 mil. m³, což představuje meziroční přírůstek 1,3 %. Severní Amerika zvýšila těžbu jen o 0,2 % a za rok vytěžila celkem 75,62 mil. m³ listnaté vlákniny.

Dovoz listnaté kulatiny do sledovaných regionů celkem zaznamenal snížení o 1,1 % na celoročních 7,38 mil. m³. V Evropě došlo ke zvýšení dovozu kulatiny listnaté meziročně o 2,3 % a bylo tak dosaženo celoročního objemu dovozu 4,98 mil. m³. V ruském regionu byl v roce 2007 dovoz nulový. V Severní Americe byl dovoz listnaté kulatiny velmi omezen a byl meziročně nižší o 7,3 %, takže celoroční dovoz činil 2,4 mil. m³.

Vývoz listnaté kulatiny, opět ze sledovaných regionů, u této suroviny doznal meziročně také snížení, a to o 0,8 %, takže činil celkově 9,72 mil. m³. V Evropě byl vývoz listnaté kulatiny mírně zvýšen, meziročně jen o 0,8 % na 4,3 mil. m³. V ruském regionu došlo ke snížení vývozu listnaté kulatiny, a to až o 3,3 %. V roce 2007 tak bylo vyvezeno celkem 2,9 mil. m³ této suroviny. V Severní Americe došlo meziročně ke zvýšení tohoto vývozu jen o 0,4 %, takže bylo vyvezeno 2,52 mil. m³ listnaté kulatiny.

Dovoz listnaté vlákniny do sledovaných regionů činil celkově 17,38 mil. m³, při jeho meziročním nárůstu o 0,7 %. V Evropě byl dovoz listnaté vlákniny zvýšen meziročně taktéž o 0,7 % na 17,15 mil. m³. Do ruského regionu dovoz nebyl podle uváděných statistik v roce 2007 uskutečněn. V Severní Americe byl dovoz listnaté vlákniny ve výši dosažen v roce 2006, tj. 230 tis. m³.

Vývoz listnaté vlákniny ze tří světových regionů dosáhl výše 17,89 mil. m³, což meziročně představuje snížení nárůstu o 1,2 %. V Evropě za toto období vývozu byl zaznamenán meziročně pokles o 0,6 %, takže bylo z Evropy vyvezeno 6,3 mil. m³ této suroviny. Také v ruském regionu byl vývoz listnaté vlákniny snížen, a to meziročně o 1,8 %, takže bylo této suroviny vyvezeno 11,0 mil. m³. V Severní Americe došlo ke zvýšení vývozu této suroviny o 3,5 % a bylo vyvezeno 590 tis. m³.

Vlastní spotřeba kulatiny a vlákniny z listnatého dřeva celkem ve třech světových regionech byla zvýšena o 1,2 % na celkových 271,1 mil. m³. V Evropě bylo dosaženo meziročního zvýšení spotřeby o 1,6 %, takže celkově bylo v Evropě spotřebováno 91,2 mil. m³ této suroviny. V ruském regionu tato spotřeba činila 23,63 mil. m³ při jejím meziročním růstu o značných 7 %. V Severní Americe bylo průmyslového dřeva listnatého spotřebováno 155,94 mil. m³ při ročním růstu o 0,2 %.

Vlastní spotřeba kulatiny z listnatého dřeva ve sledovaných regionech celkem dosáhla výše 132,8 mil. m³ při jejím meziročním růstu o 1,5 %. V Evropě dosáhla tato spotřeba výše 36,88 mil. m³ při ročním nárůstu o 1,9 %. V ruském regionu (při chybějících údajích za Ukrajinu, Bělorusko a Kazachstán) dosáhla spotřeba u listnaté kulatiny 15,24 mil. m³ při meziročním růstu o 7,8 %. V Severní Americe tato spotřeba činila 80,68 mil. m³ při jejím meziročním růstu o 0,2 %.

Vlastní spotřeba vlákniny z listnatého dřeva ve třech světových regionech celkem byla zvýšena o 0,6 % a dosáhla absolutní výše

138 mil. m³. V Evropě dosáhla tato spotřeba výše 54,35 mil. m³, a to při meziročním růstu o pouhých 0,5 %. V ruském regionu (opět při absenci statistických údajů za výše uváděné 3 republiky) spotřeba listnaté vlákniny v roce 2007 činila 8,39 mil. m³ při ročním růstu o 5,7 %. V Severní Americe, při jejím meziročním zvýšení o 0,1 %, dosáhla spotřeba této suroviny výše 75,26 mil. m³.

Výroba řeziva z listnatého dřeva – temperátního v popisovaných třech regionech dosáhla celkem 48,67 mil. m³ při jejím meziročním růstu o 1 %. V Evropě výroba tohoto produktu dosáhla výše 16,55 mil. m³ při meziročním růstu o 1,7 %. V ruském regionu bylo tohoto produktu v roce 2007 vyrobeno 3,92 mil. m³ a dynamika jeho růstu činila 5,4 %. V Severní Americe výroba řeziva z listnatého dřeva činila 28,2 mil. m³, což byla v podstatě stejná výše výroby tohoto produktu, jako v roce 2006.

Dovoz listnatého řeziva – temperátního do tří světových regionů byl zvýšen o 1,4 % na celoročních 11,31 mil. m³. V Evropě u tohoto výrobku došlo k nepatrnému snížení dovozu, a to meziročně o 0,1 % na celoročních 8,09 mil. m³. V ruském regionu zůstal dovoz v roce 2007 na úrovni roku 2006, takže bylo dovezeno do regionu jen 0,03 mil. m³. V Severní Americe byl dovoz listnatého řeziva poměrně značný. Jeho dynamika proti roku 2006 dosáhla růstu o 5,6 % a bylo do tohoto regionu dovezeno 3,19 mil. m³.

Vývoz listnatého řeziva – temperátního z popisovaných regionů celkem dosáhl 10,72 mil. m³, což představuje zvýšení o 1,4 %. V Evropě v roce 2007 u vývozu tohoto produktu došlo taktéž ke zvýšení o 1,9 % na celoročních 5,34 mil. m³. V ruském regionu, obdobně jako dovoz, i vývoz v roce 2007 zůstal na úrovni roku 2006, tj. na výši 0,92 mil. m³. V Severní Americe došlo meziročně ke zvýšení vývozu o 1,1 % na celkovou výši 4,46 mil. m³.

Vlastní spotřeba řeziva z listnatého dřeva – temperátního ve třech popisovaných regionech celkem byla zvýšena o 1 % a celoročně tak dosáhla hodnoty 49,26 mil. m³. V Evropě došlo k meziročnímu zvýšení spotřeby tohoto výrobku o 0,9 % na 19,30 mil. m³. Absolutně jde proti roku 2006 o zvýšení spotřeby o 170 tis. m³. V ruském regionu došlo v roce 2007 ve spotřebě tohoto výrobku k poměrně značnému nárůstu, a to o 7,1 % na celoroční objem ve výši 3,03 mil. m³. V Severní Americe došlo taktéž k menšímu zvýšení spotřeby listnatého řeziva, a to o 0,4 % na celoročních 26,93 mil. m³.

8. INFORMATIKA, VÝZKUM, PORADENSTVÍ, PROPAGACE A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Informatics, Research, Consultancy, Propagation and Public Relations

8.1 Informační střediska pro odvětví lesního hospodářství

Information Centres for Forestry

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. (VÚLHM, v.v.i.) byl v roce 2007 pověřen zajištěním činnosti Odvětvového informačního střediska pro lesní hospodářství a myslivost. Ústav v rámci této činnosti poskytuje zájemcům odborné informace, které slouží jako základ pro vědeckou, výzkumnou a výchovnou činnost. Spravuje oborovou knihovnu, zpracovává domácí a zahraniční lesnickou a mysliveckou literaturu a vydává vědecké a informační publikace.

Ústav současně poskytuje průběžný poradenský servis pro subjekty hospodařící v lesích, který zahrnuje zejména vyhledávání odborných publikovaných informací a vyhotovování rešerší a odborných literárních přehledů v oboru lesního hospodářství a myslivosti.

Odvětvové informační středisko pro lesní hospodářství a myslivost (ODIS LHM) shromažďuje dostupnou lesnickou a mysliveckou literaturu z ČR i ze zahraničí. Literatura je ve středisku ukládána i zpřístupňována standardními knihovnickými, dokumentačními a archivačními metodami a rovněž i moderními informačními metodami.

Knihovna VÚLHM obhospodařuje a průběžně aktualizuje knižní fond přesahující 55 tis. domácích i zahraničních publikací a plní standardní knihovnické činnosti (akvizice, katalogizace, půjčování knih a časopisů, meziknihovní výpůjční služba, mezinárodní výměna publikací, dokumentace a archivace publikací a zpráv atd.). Literatura je opatřována především výměnou, nákupem nebo darem. V průběhu roku 2007 bylo získáno 90 knih, 162 brožur, 3 slovníky, 11 učebnic a 11 multimedií. Do databázi knihovny a lesnické dokumentace přibýlo 559 vlastních záznamů.

Současně je středisko pověřeno vydáváním publikací, včetně jejich redakčního zpracování. Mezi základní publikace vydávané ODIS LHM patří:

Vědecké a odborné publikace:

Zprávy lesnického výzkumu (Vědecký recenzovaný časopis)

Communicationes Instituti Forestalis Bohemicae

Lesnický průvodce – Recenzované metodiky

Informační materiály:

Přírůstkové seznamy knihovny

Rešerše z lesnické a myslivecké literatury – bylo zpracováno 11 rozsáhlých rešerší pro externí zájemce

Výroční zpráva za rok 2006

Aktuality z lesnického výzkumu a literatury na internetu včetně elektronických verzí dokumentů

Kromě výše zmíněných publikací byly redakčně zpracovány následující tituly:

Zpravodaj ochrany lesa, XIV

Zpravodaj ochrany lesa, Supplementum

Škodliví činitelé v lesích Česka 2006/2007

Kvalita reprodukčního materiálu lesních dřevin

Zdravotní stav lesních porostů na LS Jablunkov: příčiny, projevy a předpokládaný vývoj poškození smrkových porostů ve Slezských Beskydech

Procháзка českým lesem

Obnova lesního prostředí při zalesňování nelesních a degradovaných lesních půd.

Odkaz doc. Ing. Vladimíra Peřiny, CSc., pro lesnický výzkum v historii

a současnosti

Monitoring zdravotního stavu lesa v České republice. Ročenka programu

Forest Focus/ICP Forests 2005

Lesy a jejich příspěvek k rozvoji regionů. Implementace opatření.

Výroční zpráva za rok 2006 byla zpracována i na CD nosiče.

V roce 2007 celkem rozesláno 662 výtisků našich publikací, z toho 484 ks

v rámci ČR a 54 ks do zahraničí.

Služeb ODIS LHM v průběhu roku nejvíce využívali vědečtí a výzkumní pracovníci (VÚLHM a VS Opočno i Kunovice), dále vědečtí pracovníci, pedagogové a studenti (FLE ČZU Praha, LDF MZLU Brno, SLŠ a VOŠL Trutnov, Písek, SLŠ Hranice, Žlutice i řada SOUL). Rovněž služeb ODIS využívá i odborná lesnická veřejnost. Velmi důležitá je i široká spolupráce se zahraničními partnerskými institucemi, firmami a jednotlivými odborníky.

8.2 Lesnický výzkum

Forest Research

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i

Mezi hlavní organizace zabývající se lesnickým výzkumem patří Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. Strnady (VÚLHM, v.v.i.). Výzkumný ústav byl v roce 2007 podle zákona č. 341/2005 transformován na veřejnou výzkumnou instituci. VÚLHM prováděl v roce 2007 v rámci hlavní činnosti výzkumnou činnost a v rámci další činnosti instituce poradenskou činnost pro vlastníky lesa hrazenou z prostředků MZe. Výzkumnou činností v oblasti lesního hospodářství se kromě VÚLHM v ČR zabývá řada dalších institucí, např. lesnické a dřevařské fakulty v Praze a v Brně, pracoviště AV ČR a soukromé výzkumné organizace.

V roce 2007 VÚLHM vykonal celkem 67 aktivit pro různé zadavatele. V oblasti výzkumu pokračovalo čtvrtým rokem řešení dvou výzkumných záměrů (Stabilizace funkcí lesa v biotopech narušených antropogenní činností v měnících se podmínkách prostředí a Šlechtění lesních dřevin a záchrana nových zdrojů cenných a ohrožených populací včetně biotechnologických postupů, metod molekulární biologie a poznatků lesního semenářství), řešilo se 13 projektů v rámci Národní agentury pro zemědělský výzkum a Národního programu výzkumu I. Od dalších zadavatelů (GAČR, MŽP, MŠMT) bylo v roce 2007 řešeno 4 výzkumné projekty a pro Grantovou agenturu LČR 5 výzkumných projektů.

V roce 2007 byly zahájeny 3 výzkumné projekty řešené v rámci v rámci Národního programu výzkumu I.

Pro MZe bylo smluvně realizováno 19 činností, které měly charakter funkčních úkolů a nebo poradenské činnosti pro vlastníky a správce lesů, která byla nasměrována do následujících oblastí – lesní ochranná služba, lesní semenářství, pěstování rychle rostoucích dřevin, kontrola reprodukčních zdrojů, záchrana genofondu lesních dřevin s pomocí biotechnologií, školkařství, obnova a pěstování lesa, škody na lese způsobené imisemi, ochrana genofondu zvěře, ochrana lesa před škodami zvěří, kontrola účinnosti vápnění a zpřístupnění odborných a publikovaných informací.

Nadále byla věnována značná pozornost mezinárodní spolupráci, která probíhala v rámci výzkumného programu MZP, programu Forest Focus-Biosoil, ICP Forests, Euforgen, TREEBREEDEX a v rámci bilaterálních dohod (Pomoc Bosně ap.). V roce 2007 byly uhrazeny členské příspěvky v mezinárodních organizacích EFI, IUFRO, ISTA, ICP Forests.

Finanční zdroje na výzkum byly tvořeny 40% prostředky MZe (výzkumné záměry, granty NAZV) a z jiných resortů představovaly 7% z celkového rozpočtu ústavu.

V roce 2007 vyšlo 6 řadových čísel a 1 speciál vědeckého recenzovaného časopisu Zprávy lesnického výzkumu, celkem vyšlo 61 recenzovaných článků. V roce 2007 bylo pracovníky ústavu publikováno v tuzemských a zahraničních časopisech 209 článků, z toho 61 vědeckých (5 v impaktovaných časopisech), 148 článků odborných a populárních a ve sbornících.

Zaměstnanci ústavu se zúčastnili celé řady národních a mezinárodních konferencí, zastupovali ČR na jednáních vyplývajících z rezolucí ministerských konferencí o lesích jako např. ICP Forests, Forest Focus, Biosoil, ForestBiota, Euforgen apod. V roce 2007 nadále pokračovala velmi těsná spolupráce s oběma lesnickými fakultami a s dalšími univerzitami v pedagogické oblasti a s lesnickými institucemi v oblasti šíření a propagace výsledků výzkumů pro lesnickou praxi.

Fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze Fakulta vznikla k 1. červnu 2007 rozdělením Fakulty lesnické a environmentální (FLE) na dva subjekty: **Fakultu životního prostředí (FŽP)** a **Fakultu lesnickou a dřevařskou (FLD)**.

Nově vzniklé fakulty navázaly mj. i na historii nejstaršího lesnického vysokého učení v českých zemích, které bylo znovu obnoveno v roce 1990. Přesto, že se FŽP řadí na poli vědy a výzkumu k relativně mladým subjektům, postupně si dobývá významné postavení v národním i mezinárodním měřítku.

Fakulta životního prostředí v Praze

Těžiště výzkumné činnosti FŽP je v oblasti krajinářsko – ekologické. Výzkum zajišťuje celkem 5 kateder (katedra biotechnických úprav krajiny, katedra ekologie a životního prostředí, katedra ekologie krajiny, katedra staveb a územního plánování, katedra vodního hospodářství a environmentálního modelování).

FŽP řeší aktuální problémy antropogenně využívané krajiny v podmínkách střední Evropy, zejména pak ochranu a zvyšování ekologické stability krajiny, problematiku biologické diverzity, ekologii populací a společenstev, ochranu přírody, péče o chráněná území, krajinnou ekologii, optimalizaci vodního režimu krajiny, protipovodňových opatření, revitalizaci říčních systémů, rekultivaci, ochranu půdy, organizaci krajinného prostoru, problematiku odpadů, starých ekologických zátěží, transporty znečištění až po hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA a SEA), environmentální systémy řízení či environmentální vzdělávání.

V roce 2007 bylo na FŽP řešeno celkem 34 vnějších grantových projektů, jejichž celkový finanční přínos přesahoval 15 mil. Kč. Struktura projektů grantů podle poskytovatelů GAČR (3 projekty), MŽP (4 projekty), MZe a NAZV (8 projektů), MŠMT (3 projekty), FRVŠ (4 projekty), LČR (1 projekt), Povodí Labe (1 projekt), kraje a obce (3 projekty), AOPK (1 projekt), rozvojové programy MŠMT (5 projektů). Ze zahraničí byl získán 1 grant.

Z rozpočtu Interní grantové agentury FŽP bylo v roce 2007 podpořeno celkem 31 projektů v celkové výši 685,5 tis. Kč. Z prostředků IGA jsou podporovány projekty mladých vědeckých pracovníků a studentů v doktorských a magisterských studijních programech.

Výsledky vědecké - výzkumné práce jsou pravidelně publikovány ve vědeckých i odborných časopisech a na vědeckých konferencích. V roce 2007 publikovali akademičtí pracovníci FŽP celkem 28 článků ve vědeckých časopisech s IF a 20 ve vědeckých časopisech bez IF, 17 knižních publikací, 38 článků v odborných časopisech a 193 sdělení na vědeckých konferencích.

Významnou součástí činnosti FŽP je vědecká příprava – studium v doktorských studijních programech. Na FŽP jsou akreditovány celkem 4 studijní obory DSP (Aplikovaná a krajinářská ekologie, Ekologie, Ochrana půdy a meliorace a Zemědělská a lesnická hydrologie), v nichž v roce 2007 studovalo celkem 108 studentů v prezenční i kombinované formě studia.

Akademictí pracovníci FŽP stále více navazují mezinárodní kontakty a zapojují se do mezinárodních týmů a pracovních skupin. V roce 2007 došlo k dalšímu prohloubení spolupráce s významnými evropskými i mimoevropskými univerzitami environmentálního zaměření, mezinárodními organizacemi a dalšími subjekty. Významná spolupráce již tradičně pokračovala i s pracovišti v ČR – univerzitami a výzkumnými ústavy obdobného zaměření, podnikovou sférou i orgány státní správy.

Fakulta lesnická a dřevařská v Praze

V roce 2007 bylo na FLD řešeno celkem 18 vnějších grantových projektů hodnocených Radou vlády v metodice pro vědu a výzkum ČR (zařazený v CEP), jejichž celkový finanční přínos přesahoval 9,2 mil. Kč. Struktura projektů/grantů podle poskytovatelů byla: GAČR (5 projektů), GAAV (1 projekt), MZe (7 projektů), MŠMT (2 projekty), MPSV (1 projekt), CIGA (1 projekt). Jeden grant byl získán ze zahraničí (US Department of Agriculture – USA).

Projektů nezařazených v CEP bylo v témže roce 17 a jejich finanční přínos představoval přibližně 1,5 mil. Kč. Projekty/granty poskytovateli: LČR (2 projekty), NLC Zvolen (3 projekty), VÚLHM (2 projekty), ÚHÚL (1 projekt), ČEPS (1 projekt), VLS ČR, s.p. (2 projekty), ostatní (6 projektů).

Z rozpočtu Vnitřní grantové agentury FLD bylo v roce 2007 podpořeno celkem 17 projektů v celkové výši přes 467 tis. Kč. Z prostředků této grantové agentury jsou podporovány projekty mladých vědeckých pracovníků a studentů v doktorských a magisterských studijních programech.

Výsledky vědeckovýzkumné práce jsou pravidelně publikovány ve vědeckých i odborných časopisech a na vědeckých konferencích. V roce 2007 publikovali akademičtí pracovníci FLD celkem 11 článků ve vědeckých časopisech s IF, 81 článků ve vědeckých časopisech bez IF, 24 knižních publikací a velké množství článků v odborných časopisech a příspěvků ve sbornících z vědeckých konferencí.

Významnou součástí činnosti fakulty je vědecká příprava – studium v doktorských studijních programech. Na FLD je akreditováno celkem 6 studijních oborů DSP v nichž v roce 2007 studovalo 161 studentů v prezenční i kombinované formě studia. 13 studentů v průběhu roku 2007 úspěšně obhájilo dizertační práci a získalo vědeckou hodnost Ph.D.

Akademictí pracovníci FLD stále více navazují mezinárodní kontakty v Evropě a zapojují se do mezinárodních týmů (např. v projektu 6. rámcového programu EU věnovaného klimatickým změnám CECILIA) a pracovních skupin (Conversions of Forests -CONFOREST, International union of forest research organizations - IUFRO). V roce 2007 došlo k dalšímu prohloubení spolupráce s významnými evropskými i mimoevropskými univerzitami lesnického a environmentálního zaměření, mezinárodními organizacemi a dalšími subjekty. Lze jmenovat např. COST E51: Integrating Innovation and Development Policies for the Forest Sector, spolupráci na řešení výzkumných projektů s regionálním centrem Evropského lesnického institutu ve Vídni v oblasti inovací v lesním hospodářství (INNOFORCE), začínající intenzivní spolupráci s latinskoamerickými organizacemi na projektech opětovného zalesňování zdevastovaných území, ochrany lesů a polyfunkčního managementu lesů (INAB Guatemala, EUROTEC, skupina Kangurid Kolumbie a další). Významná spolupráce již tradičně pokračovala i s pracovišti v ČR – univerzitami a výzkumnými ústavy obdobného zaměření, podnikovou sférou i orgány státní správy.

Lesnická a dřevařská fakulta MZLU v Brně

Na LDF MZLU v Brně je tradičně je věnována pozornost studiu lesních ekosystémů a krajiny, hodnocení stavu lesa a lesního prostředí, scénáře vývoje, modelování růstových procesů, zvyšování odolnosti lesů s ohledem na změnou klimatickou změnu, výzkum nových technologických postupů obhospodařování lesa, využití pokročilých metod rozhodovacích analýz v lesnickém plánování, jsou hledány nové možnosti lesnictví a dřevařství v sociálně ekonomickém rozvoji české společnosti a efektivní přístupy v péči o krajinu. Nově jsou rozvíjeny rovněž disciplíny v oblasti bioniky, biomechaniky, bioenergetiky, aplikovány jsou komplexní výpočetní metody fyzikálních a biologických procesů, technologického transferu, modifikace vlastností přírodních materiálů a v oblasti průmyslového výzkumu problematika užitého designu na oblasti bydlení, konstruování dřevěných staveb a jejich prvků. V biologických disciplínách nachází uplatnění metody založené na bázi genetiky a molekulární biologie.

Výsledky vědeckovýzkumné a tvůrčí práce jsou prezentovány na úrovni plně recenzovaných vědeckých publikací, včetně publikací v impaktovaných časopisech, monografiích, publikací v odborných časopisech, na vědeckých a odborných sympóziích, kongresech, konferencích, seminářích či výstavách. V oblasti tvůrčí činnosti je prioritou zejména uplatnění patentů a užitých vzorů jako jedné z priorit Rady vlády ČR pro výzkum a vývoj a evropského výzkumu obecně.

V roce 2007 bylo na LDF MZLU v Brně řešeno celkem 113 projektů výzkumu v celkovém objemu 66,71 mil Kč. Všechny výzkumné projekty byly úspěšně obhájeny a výstupy předány odběratelům. Významným momentem je mezinárodní spolupráce a zapojení do mezinárodních týmů v rámci řešených projektů.

V roce 2007 bylo publikováno 33 monografií, 77 původních vědeckých prací, z toho 29 v impaktovaných časopisech, 404 příspěvky ve sbornících, 90 populárně naučných článků.

Na LDF MZLU v Brně byla dne 12.7.2007 ustanovena Česká technologická platforma lesního hospodářství a navazujících průmyslových odvětví. Základními cíli platformy jsou zapojení se do realizace hlavních činností evropské technologické platformy (Forest-Based Sector Technology Platform), zvyšování konkurenceschopnosti českého lesnictví a navazujících průmyslových odvětví, vytváření mostu mezi vědou, výzkumem a průmyslem, propagace inovačních aktivit a metodická podpora pro členy platformy v oblasti získávání zdrojů podpor z evropských a národních fondů. LDF MZLU v Brně je koordinujícím pracovištěm.

8.3 Poradenství v lesním hospodářství

Consultancy in Forestry

Nařízení Rady (ES) 1782/2003 ukládá povinnost každému členskému státu EU zřídit a nabídnout zemědělský poradenský systém. Jednotný poradenský systém měl být spuštěn v roce 2007 a proto se poradenská činnost ve spolupráci ÚHÚL, ÚZPI a MZe soustředila na vybudování tohoto jednotného zemědělského poradenského systému. V roce 2007 končilo 5. kolo akreditace privátních zemědělských poradců. V rámci 5. kola akreditace bylo akreditováno i 36 nových privátních poradců v oboru lesnictví. Tito poradci byly posléze zapsáni do Registru poradců MZe. Souběžně s akreditací se připravovala aktualizace akreditační směrnice tak, aby vyhovovala nařízení Rady (ES) 1698/2005 a nařízení Rady 1974/2006 a připravovala se pravidla pro opatření PRV I.3.1. Další odborné vzdělávání a informační činnost a I.3.4 Využívání poradenských služeb.

Činnost metodiků ÚHÚL ve spolupráci s externími experty se v roce 2007 soustředila na tvorbu odborných materiálů pro vzdělávání a poradenskou činnost privátních poradců. Vzniklo 12 odborných metodických materiálů, které pokrývají problematiku zákonných požadavků cross-compliance v lesním hospodářství a zavádění environmentálních opatření v lesnictví. Začaly práce s převedením těchto odborných materiálů do podoby e-learningových kurzů pro budoucí i stávající privátní poradce.

Zároveň pokračovala vlastní poradenská činnost metodiků ÚHÚL při šíření osvěty o podporách z Programu rozvoje venkova pro širokou veřejnost a zákonných požadavcích na hospodaření v lesích. Byly realizovány prezentace, semináře, vycházely články v odborném tisku, vznikly informační materiály a letáky („Program rozvoje venkova 2007 – 2013 – vybraná opatření pro lesní hospodářství“, „Poradenské služby v lesním hospodářství“ a „Ekonomicko-právní poradenství v oblasti lesnictví“).

Poradenství VÚLHM

Základním posláním VÚLHM je kromě řešení vědecko-výzkumných projektů, záměrů a úkolů v odvětví lesního hospodářství a myslivosti také účast při zavádění výsledků výzkumu do lesnické praxe a také výkon expertní, poradenské, zkušební a znalecké činnosti. V roce 2007 poskytoval VÚLHM poradenskou a expertní činnost v 9 oblastech:

-Lesní ochranná služba

Lesní ochranná služba se zabývá kontrolou, evidencí a prognózou výskytu lesních škodlivých činitelů. Začátkem roku byla MZe předána zpráva „Zhodnocení rizika vzniku kůrovce kalamity v porostech postižených orkátem Kyrill“ a v průběhu roku bylo MZe předáno pět základních zpráv týkajících se problematiky výskytu škodlivých činitelů v lesích na území Česka (souhrnné zhodnocení výskytu lesních škodlivých činitelů v roce 2006 a jejich očekávaného stavu v roce 2007, dílčí zprávy o celkovém výskytu hmyzích škůdců a houbových chorob a zprávy o stavu lýkožrouta smrkového). Výskyt škodlivých činitelů, zejména na území postižených orkátem Kyrill, byl sledován průběžně a byla navrhována potřebná obranná opatření, po konzultaci a informování všech zainteresovaných složek. Bylo prováděno průběžné sledování výskytu jednotlivých biotických škodlivých činitelů na ostatních lokalitách (lýkožrout severský, l. modřínový, bekyně mniška, listožravý hmyz na dubech, chroust rodu Melolontha, houbová onemocnění apod.) a byla navrhována obranná opatření proti nim. Pracovníci LOS vystupovali v rámci školicí činnosti na třinácti poradách státní správy lesů v souvislosti s orkátem Kyrill a následným rizikem ohrožení porostů kůrovcovou kalamitou, organizovaných zejména pro MZe, krajské úřady, ČIŽP a ÚHÚL. Kromě těchto porad přednesli pracovníci LOS příspěvky v rámci dvou školení odborných lesních hospodářů a dalších pěti lokálních školeních.

Poradenská služba v ochraně lesa před napadením podkorním hmyzem byla zajištěna především vyřizováním žádostí ze strany majitelů a uživatelů lesů a vydáním pěti metodických pokynů (letáků) LOS: Kůrovci na jehličnanech, lýkožrout smrkový, lýkožrout lesklý, lýkožrout severský a jednoho souhrnného metodického pokynu Kůrovcová kalamita – otázky a odpovědi. Posledně jmenovaný pokyn byl rovněž zpřístupněn na webových stránkách LOS spolu s rubrikou „FAQ“ (často kladené otázky), formou „živé“ diskuse na téma obranných opatření v ochraně lesa.

Výkon odborné garance velkoplošných obranných opatření proti hmyzím škůdcům spočíval v terénních šetřeních v souvislosti s výskytem defoliátorů na dubu na jižní Moravě (bekyně velkohlavá, píďalka podzimní a obaleč), klíněnky jirovcové ve středních Čechách a dospělců a larev chroustů rodu Melolontha v Čechách i na Moravě.

-Poradenská a expertní činnost v oboru lesního školkařství, umělé obnovy lesa a zalesňování včetně hodnocení kvality sadebního materiálu

V rámci činnosti byly zajišťovány expertízy v problematice kvality sadebního materiálu (standardů), vhodných způsobů pěstování semenáčků a sazenic, udržování optimálního růstového prostředí, používání biologicky vhodných typů obalené sadby, optimalizace postupů zalesňování (snižování ztrát) a odhalování příčin neúspěšné obnovy.

Jako služba pro vlastníky lesa bylo prováděno hodnocení kvality sadebního materiálu, a to především ve fázi vyzvedávání sadebního materiálu ve školce a manipulace s ním až do fáze výsadby na holiny.

Lesnické subjekty využívaly tuto odbornou službu především ve sporných případech při podezření na sníženou fyziologickou kvalitu sadebního materiálu s cílem předejít ztrátám při zalesňování. Pro zajištění objektivnosti zkoušek vyjádřili pro kontrolní vzorky pracovníci VS Opočno. Z výsledků hodnocení byly zpracovávány protokoly o zkoušce, které jsou předávány objednavateli služby.

Významnou součástí činnosti bylo i posuzování a testování nově zaváděných typů obalů pro pěstování krytokořeněného sadebního materiálu včetně přípravy tzv. Katalogu obalů.

Na základě databázi odborných informací byl vlastníkům lesa na jejich požádání poskytován informační servis formou osobních konzultací, telefonem, faxem, e-mailem, nebo krátkými písemnými zprávami a rešersemi. V současné době základní databáze obsahuje 8 700 záznamů týkajících se problematiky školkařství a zalesňování nebo příbuzných oborů a je průběžně doplňována nejnovějšími zahraničními a tuzemskými poznatky.

-Expertní a poradenská činnost v oboru obnovy a výchovy lesních porostů s využitím demonstračních objektů a ověřovacích ploch

V rámci této činnosti byly poskytovány odborné informace držitelům lesa k aktuálním problémům v oboru obnovy a výchovy lesa s využitím průběžně doplňované databáze informací a poznatků z domácích i zahraničních zdrojů. Prostřednictvím tohoto výkonu jsou těmto subjektům různými formami poskytovány informace, potřebné k řádnému hospodaření s ohledem na funkčnost a stabilitu lesních porostů. Aktuálně jde především o jemnější způsoby pěstování, tj. o podrobní hospodářství a o další přírodě blízké formy hospodaření, a také o zalesňování a lesnické hospodaření na bývalých zemědělských pozemcích. Jedním z výstupů jsou i konkrétní obnovní a výchovná doporučení specifikovaná pro jednotlivé lokality s ohledem na stav porostů a úroveň antropogenní zátěže. V roce 2007 bylo evidováno celkem 34 záznamů poradenské a expertní činnosti včetně organizace seminářů s exkurzí a sborníkem přednášek pro držitele a správce lesů na téma „Výchova mladých lesních porostů“ (Ondřejov, listopad 2007).

-Zajištění expertní a poradenské činnosti při zjišťování biomasy v lesních ekosystémech

Expertní a poradenská činnost při zjišťování biomasy v lesních ekosystémech je zaměřena na získání podkladů pro přepočet biomasy v lesních ekosystémech a zjištění množství akumulovaného uhlíku v nadzemní i podzemní biomase lesních ekosystémů v ČR. V roce 2007 byly v rámci této činnosti zajišťovány podklady k plnění požadavků mezinárodních institucí na zjišťování množství akumulovaného uhlíku v nadzemní i podzemní biomase lesních ekosystémů v ČR (FAO, Ministerské konference, Kjótský protokol) ve vazbě na způsob managementu. Za účelem plnění výše uvedených požadavků byla zajišťována aktualizace databází o opadu a jeho akumulaci a dekompozici v lesních půdách na 19 lokalitách I. až 8. LVS pod porosty hlavních hospodářských dřevin (SM, BK, BO, MD, DB) a v náhradních porostech BR a SMP. Dále byla průběžně aktualizována a vyhodnocována data ze sledování opadu v porostech hlavních hospodářských dřevin (SM, BK, BO, MD, DB) a akumulace biomasy v lesních půdách a byly odvozeny expanzní koeficienty a proveden výpočet množství biomasy a uhlíku v lesních půdách v lesích ČR na základě dat Inventarizace lesů (IL 2000-2004) a databáze LHP.

-Expertní a poradenská činnost pro vlastníky lesů v zajišťování speciálních výsadeb rychlerostoucích dřevin a udržování klonových archivů

Poradenská a expertní činnost byla v roce 2007 zaměřena na uspokojování poptávky vlastníků půdy zejména po informacích týkajících se zakládání výsadeb rychlerostoucích dřevin a jejich pěstování v porostech. Vedle osobních a telefonických konzultací byly poskytovány také písemné odborné posudky. Pro zakládání výsadeb rychlerostoucích dřevin byl připraven odběratelům sadební materiál doporučeného sortimentu. Uživatelé poradenské služby byly LČR, drobní vlastníci, obce, soukromé firmy a státní instituce. Veškerý reprodukční materiál je dodáván z uznávaných klonových archivů topolů a vrb ve VS v Kunovicích.

Přehled konzultací o využití rychlerostoucích dřevin poskytovaných v roce 2007 podle zaměření dotazů: obnova lesa a zalesňování – 9 konzultací, zdroje reprodukčního materiálu – 6, revitalizace a zpevňování břehů toků – 2, odborná stanoviska, posouzení porostů – 5, myslivecké účely – 3, obnovitelné zdroje energie – 117, konzultace pro studenty a exkurze – 6.

-Expertní, poradenský a informační servis v oblasti lesního semenářství

V roce 2007 bylo ke zkouškám kvality semenného materiálu podle ČSN 48 121 I (2006) přijato celkem 1 736 vzorků, ze kterých bylo zpracováno 1 714 vzorků. Celkem byly provedeny 5 232 zkoušky kvality (1 330 zkoušek čistoty, 1 830 stanovení absolutní hmotnosti, 425 stanovení obsahu vody, 1 278 zkoušek klíčivosti a 794 zkoušky životnosti) a vystaveno 2 072 protokolů s výsledky. Největší podíl vzorků tvořil smrk ztepilý (29%), buk lesní (22%), jedle bělokorá (16%), borovice lesní (9%) a modřín opadavý (6%). Podle ISTA Rules byla zjištěna kvalita semen u 2 vzorků, u 1 vzorku semene ze třetí země byl proveden zdravotní rozbor. Další zdravotní rozborů byly provedeny u 17 vzorků osiva BK, 103 vzorků DB, DBZ a DBČ, 1 vzorku JDO, 9 vzorků SM a 1 vzorku zeravu západního. Byl sledován výskyt patogena semen jehličnanů houby *Caloscypha fulgens* a hlízanky žaludové *Ciboria batschiana*.

-Vyhodnocení kvality a účinnosti vápnění a hnojení lesů v imisních oblastech, včetně přípravy projektů chemické meliorace a poradenské činnosti pro vlastníky lesů v oblasti výživy lesa a antropogenních poškození

Žloutnutí lesních porostů v souvislosti s nedostatkem bazických prvků v oblastech dlouhodobě zatížených kyselými depozicemi znamená vážné riziko pro růst, zdravotní stav a stabilitu lesů. Tato vážná situace se projevila i přijetím vládního usnesení č. 532/2000, které nařizuje MZe zajistit vápnění a hnojení lesů v oblasti Krušných a Orlických hor. Usnesením vlády ČR č. 22/2004 byla jeho platnost prodloužena a rozšířena do dalších oblastí postižených degradací lesních půd. Cílem služby je zajistit servis pro vlastníky lesa v oblasti kontroly a dlouhodobého vyhodnocování účinnosti provedených melioračních opatření. Kontrola provádění aplikací u jednotlivých vlastníků má za cíl zajistit efektivnost, správnost a účinnost prováděné chemické meliorace. Spočívá v analýze chemických a fyzikálních vlastností aplikovaných melioračních materiálů. Zjišťovány jsou jak obsahy účinných látek, tak rizikových prvků, aby byla minimalizována ekologická rizika zásahů. Dále je kontrolováno dodržení předepsaných dávek a rovnoměrnost aplikací. Potvrzení o kontrolách jsou nutným podkladem pro fakturaci ze strany dodavatelů provádějících zásahy u jednotlivých vlastníků lesa. V roce 2007 byly výše uvedené kontroly provedeny u vápnění na celkové ploše 2 344 ha. V roce 2007 byl v rámci poradenské činnosti útvaru řešeno 19 případů z podnětu vlastníků nebo správců lesa. Zjištěné příčiny chřadnutí nebo poškození lesa byly poměrně pestré. Mezi závěry vypracovaných odborných posudků byl např. negativní vliv solení silnic v zimním období – poškození porostů vysokými koncentracemi chloridů a sodíku, problémy s nedostatkem hlavních živin v půdě a následně v jehličí, obvykle spojené s velmi silně kyselou půdní reakcí. Dále byl řešen případ chřadnutí břehových porostů olše a osiky na březích Otavy, setkali jsme se také s neutrální až alkalickou půdní reakcí spojenou s nadbytkem železa a zinku v půdě, v dalších vzorcích lesní školky byl zjištěn vysoký obsah mědi. Negativní vliv intenzivní zemědělské činnosti na lesní porosty byl řešen v západních Čechách neda-leko Žihle.

-Expertní a kontrolní činnost v oboru ochrany genofondu zvěře a ochrany lesa před škodami zvěří

Služba byla zaměřena na subjekty vykonávající právo myslivosti ve vlastních nebo pronajatých honitbách, vlastníky lesa a zemědělské půdy. Uvedeným subjektům byly různými formami poskytovány informace a služby tak, aby jejich další činnosti realizované v krajině, absorbovaly nejnovější poznatky vědy a směřovaly k harmonizaci prostředí, populací zvěře a hospodářských činností člověka. Na druhé straně byly aktivity pracoviště směřovány na monitoring současného managementu populací zvěře a jejich prostředí v praxi, s cílem identifikace chybných kroků a jejich následné eliminace.

V rámci pověření byly v roce 2007 realizovány dále uvedené činnosti, které jsou utříděny do tematických okruhů:

1. Aktualizace databází, vyhodnocení monitoringu stavu populací v oblastech a chovech a především metodické návrhy usměrňování managementu populací. Bylo realizováno : odběr a vyšetření 121 vzorků, zpracováno 6 studií, 6 konzultací a poradenská, a 7 školení apod.
2. Hodnocení vývoje populací vodní pernaté zvěře a jeho komentář, dále pak zpráva o aktualitách v rámci programů NATURA 2000 a AEWA. Bylo realizováno : 3 studie, 9 studií zahraničních informací, 3 školení.
3. Hodnocení stavu genofondu a zdravotního stavu drobné zvěře v honitbách nebo celých oblastech. Bylo realizováno : odběr a analýza 214 vzorků, 3 studie, 3 konzultace a hodnocení, 5 školení.

4. Zpracování prognózy a doporučení projektů pro harmonizaci vztahu lesního hospodářství (zemědělství) a myslivosti v souvislosti s potravními nároky zvěře a jeho deficitů. Bylo realizováno : odběr a analýza 15 vzorků, 5 studií, 5 konzultací, 5 školení.

5. Doporučení úprav prostředí a krmných dávek pro spárkatou zvěř v jednotlivých honitbách a sumární hodnocení takto získaných údajů o stavu problematiky škod zvěří. Bylo realizováno : 6 studií, 29 posudků a konzultací, 4 školení.

-Odvětvové informační středisko pro lesní hospodářství a myslivost

Odvětvové informační středisko pro lesní hospodářství a myslivost (ODIS LHM) poskytuje zájemcům odborné informace, které slouží jako základ pro vědeckou, výzkumnou a výchovnou činnost. Spravuje oborovou knihovnu, zpracovává domácí a zahraniční lesnickou a mysliveckou literaturu a vydává vědecké a informační publikace. Současně poskytuje průběžný poradenský servis pro subjekty hospodařící v lesích, který zahrnuje zejména vyhledávání odborných publikovaných informací a vyhotovování rešeršů a odborných literárních přehledů v oboru lesního hospodářství a myslivosti. Více viz kapitola 8.1.

Propagační a ediční činnost sekce lesního hospodářství byla opětovně orientována na poradenství a osvětu ve vztahu k odborné i laické lesnické veřejnosti a na propagaci lesního hospodářství směrem k široké laické veřejnosti.

Poradenství a osvěta v lesním hospodářství byly zajišťovány zejména prostřednictvím odborného lesnického tisku, cílených publikací, propagačních materiálů, výstav a výroby videoprogramů, vydávaných sekcí lesního hospodářství MZe.

Přehled aktivit na úseku ediční činnosti, videotvorby, výstavnictví a komunikace s veřejností:

8.4 Propagační a ediční činnost, audiovizuální pořady Publicity, Publishing, Audio–Video Programmes

Ediční činnost

V průběhu roku 2007 bylo vzhledem k omezeným finančním prostředkům vydáno celkem 9 titulů (včetně spoluvydavatelské činnosti):

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR v roce 2006

Information on Czech Forestry

Les a voda v srdci Evropy

Pěstování lesů II – Teoretická východiska pěstování lesů

Zvyšování úživnosti honiteb

Základní povinnosti organizací, podnikatelů a firem v oblasti požární ochrany

Poradenské služby v lesním hospodářství

Možnosti získání finančních podpor z Programu rozvoje venkova v rámci Evropského

zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) pro lesní hospodářství v období 2007 – 2013

FORMICA – Zpravodaj pro aplikovaný výzkum a ochranu lesních mravenců (ČSOP Liberec)

Videoprogramy

V průběhu roku byly dokončeny dva videoprogramy:

- Lesy jihovýchodní Moravy
- Lesy Krušných hor

Přímá účast sekce lesního hospodářství na tuzemských výstavách

ZEMĚ ŽIVITELKA 2007 České Budějovice

Vzdělání a řemeslo České Budějovice

V časopise pro lesnickou vědu a praxi **Lesnická práce** byly v průběhu roku otištěny odborné články pracovníků sekce lesního hospodářství:

- Nebezpečí kůrovcové kalamity na severní Moravě
- Záměry MZe v oblasti environmentálního vzdělávání
- Lesní pedagogika v kontextu environmentálního vzdělávání
- 5. Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě
- Komunikace lesnického sektoru s veřejností – významná mezinárodní i domácí setkání

Na úseku komunikace odvětví lesního hospodářství s veřejností se v tomto roce uskutečnilo několik konkrétních projektů se zaměřením na osvětu a propagaci lesního hospodářství.

Rovněž se realizovaly pro děti propagačně osvětové akce o lese a lesním hospodářství, a to formou doprovodného programu na výstavě NATURA VIVA v Lysé nad Labem, Ohradských mysliveckých slavnostech na zámku Hluboká nad Vltavou, celostátní výstavě ZEMĚ ŽIVITELKA a výstavě Vzdělání a řemesla v Českých Budějovicích.

Doprovodného programu pro děti ze základních škol v Lysé nad Labem se zúčastnilo 600 dětí a programu na zámku Hluboká nad Vltavou pak 200 dětí.

Ve druhém pololetí roku se uskutečňovaných akcí v Českých Budějovicích na výstavě ZEMĚ ŽIVITELKA zúčastnilo 860 dětí a na výstavě Vzdělání a řemesla celkem 1200 dětí. Celkem se těchto akcí zúčastnilo 2 860 dětí.

V projektu „Strategie pro vzdělávání a komunikaci v lesnictví“ probíhala spolupráce VÚLHM s ÚHÚL, která bude dále pokračovat i v následujícím roce. V průběhu roku byly z různých zdrojů shromažďovány informace o uskutečňovaných a připravovaných akcích s lesnickou problematikou. Z těchto podkladů byl zpracován „Registr uskutečňovaných a připravovaných akcí“, který byl průběžně aktualizován a pro veřejnost je přístupný na webových stránkách VÚLHM: www.vuhlhm.cz.

8.5 Environmentální vzdělávání dětí a mládeže v oblasti lesního hospodářství a myslivosti

Environment Education of Youth in Forest and Game Management Sectors

Lesní pedagogika (LP) je environmentální vzdělávání o lese, vztazích a procesech probíhajících v něm, která je založena na prožitku zprostředkovaném lesními pedagogy (lesník s pedagogickými znalostmi a zkušenostmi) nejlépe přímo v prostředí lesa.

Lesní pedagogika je podporována stěžejním lesnickým dokumentem Evropské unie „Akční plánu EU pro lesy“. Od r. 2006 je lesní pedagogika zakotvena také v národním dokumentu „Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR na léta 2007 až 2009“ a následně i v „Akčním plánu ministerstva zemědělství k problematice environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na roky 2007 - 2009“. LP je zastoupena i v dalším strategickém dokumentu „Koncepte státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007-2013.“

Lesní pedagogika v ČR je do jisté míry ovlivněna rakouským modelem a věnuje se jí řada lesnických organizací (např. MZe, ÚHÚL, LČR, městské lesy, SLŠ, VLS). Lesní pedagogika v ČR ale zatím není dostatečně přehledná a koordinovaná, a tak v roce 2007 ustanovilo MZe pracovní skupinu za účelem přípravy jednotného postupu pro realizaci lesní pedagogiky v ČR. Tato pracovní skupina se skládá z reprezentantů MZe, ÚHÚL, LČR, Nadace dřevo pro život, Městských lesů Ostrava, SLŠ Hranice a ÚZPI. Jedním z výstupů této pracovní skupiny jsou nové stránky o lesní pedagogice v ČR: www.lesnipedagogika.cz.

Školení lesních pedagogů zajišťuje Sdružení lesních pedagogů ČR a Střední lesnická škola v Hranicích. V roce 2007 vyškolila 59 nových lesních pedagogů (základní kurz) a 29 lesních pedagogů absolvovalo pokračující kurz zaměřený na práci s dalšími cílovými skupinami (nadstavbový kurz). Ve dnech 26. a 27. dubna 2007 Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení lesnictví, ve spolupráci se Střední lesnickou školou v Hranicích uspořádal první Celostátní konferenci o lesní pedagogice.

8.6 Lesnické aktivity Národního zemědělského muzea Praha

Forestry Activities of National Museum of Agriculture Prague

Národní zemědělské muzeum Praha je od 1.5.2006 nově zřízenou příspěvkovou organizací MZe. V roce 2006 a 2007 proběhlo předání Sbirky starých lesních map z Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů do archivu Národního zemědělského muzea a byl zahájen další průzkum archivních fondů. V rámci činnosti dokumentujících dlouhodobou historii a význam lesního hospodářství na území ČR realizovalo Národní zemědělské muzeum tyto akce:

- V rámci pravidelných přednášek pro veřejnost se dne 28. 2. 2007 uskutečnila přednáška kurátora NZM ing. Petra Fencly – „České lesnictví na obrazech starých lesních rukopisných map“.
- Dne 1. 3. 2007 byla vernisáží otevřena výstava – „Šumava – Tajemství, Nostalgie, Příběhy“, v pražské budově NZM. Výstavu realizovala pobočka NZM – Lovecký zámek Ohrada – muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství v Hluboké nad Vltavou. Velká část výstavy byla věnována historii lesnictví a dřevařství na Šumavě. Zajímavou doprovodnou akcí této výstavy byl experimentální výpal milíře, který proběhl v dnech 31. I – 18. 2 v prostorách Loveckého zámku Ohrada.
- Dne 30. 4. 2007 byla vernisáží otevřena na pobočce NZM Valtice stálá expozice „Ptáci Lednicko-valtického přírodního komplexu“. Expozice byla realizována ve spolupráci s LČR Lesním závodem Židlochovice. Zvláštní pozornost je věnována vazbě ptáků na lesní biotopy v dané oblasti.
- V přednáškovém sále NZM Praha byla uspořádána dne 24. 5. 2007 ve spolupráci s Ústavem systémové biologie a ekologie Akademie věd ČR konference „Šumava – konflikt člověka a přírody“. Konference byla zaměřena na hospodaření NPŠ v lesích po kalamitě Kyrill a život v obcích na území Národního parku Šumava.
- Vernisáží byla dne 26. 10. 2007 otevřena stálá expozice Moravského kartografického centra ve Velkých Opatovicích. Rozsáhlá expozice je vlastně prvním kartografickým muzeem v ČR. Expozice je vytvořena především ze sbírkových předmětů Národního zemědělského muzea – pobočky Lovecký zámek Ohrada, dále ze sbírek Národního technického muzea a Moravského zemského archivu. Značná část expozice je věnována lesnické geodezii, fotogrametrii a lesnickému mapování ve smyslu historickém či technologickém.
- Dne 5. 12. 2007 byla vernisáží otevřena výstava „Šumava na starých lesních mapách“, kterou realizovalo Národní zemědělské muzeum ve spolupráci s Národním parkem Šumava. Výstava byla otevřena na šumavské Modravě do začátku roku 2008. V rámci výstavy proběhl 22. I. I. jednodenní seminář na téma staré lesnické mapy a jejich současné využití v procesu stálého monitoringu lesních porostů.

V rámci průzkumu starých lesních map proběhlo zpracování archivního fondu Velkostatků Drhovie v SOA Litoměřice, pobočka Žitenice pro potřeby revitalizačního projektu Sedlické obory na LS Vodňany. Dále byl zahájen průzkum v oblasti Slavkovského lesa a Karlovarska.

8.7 Spolupráce s nevládními lesnickými organizacemi

Collaboration with Non-Governmental Forestry Organizations

Česká akademie zemědělských věd – Odbor lesního hospodářství (ČAZV OLH)

ČAZV plní funkci poradního vědeckého orgánu ministra a vedení ministerstva. Celkem v 11 odborech sdružuje 620 členů, z toho 114 čestných členů. Zaměření ČAZV zahrnuje kompletně agrární sektor v oblasti biologických, technických, ekonomických i sociálních věd, a to v oblasti zemědělství, potravinářství, vodního a lesního hospodářství.

Na úseku lesního hospodářství působí Odbor lesního hospodářství, který v současné době sdružuje 40 členů, z toho je 8 členů čestných. V návaznosti na jednání Předsednictva ČAZV se zabývá především následujícími problémy:

- Vydavatelská činnost, zejména ve vztahu k Journal of Forestry Science.
- Resortní soutěže NAZV, příprava nového programu výzkumu.
- Zpracování terminologického slovníku.
- Připomínkování věcně příslušné legislativy.

Odbor LH ČAZV se člení na 6 komise:

- Komise pro lesnickou genetiku, šlechtění a reprodukci lesních dřevin.
- Komise biologická.
- Komise ochrany lesa.
- Komise pro mimoprodukční funkce lesa.
- Ekonomická komise.
- Komise lesní techniky.

Komise se kromě výše uvedeného podílejí na organizování nebo spolupořádání různých akcí. V roce 2007 se konkrétně jednalo o následující akce:

- Mezinárodní seminář ve Strážnici, 11.9.2007 – Kvalita reprodukčního materiálu lesních dřevin.
- Celostátní seminář společně se sekci Pro Silva Bohemica u Městských lesů Moravský Krumlov, 24.-25.5.2007 – Jaká je budoucnost hospodaření ve středním lese.
- Spoluúčast při pořádání mezinárodní konference ve Zvolenu, 4.-5.9.2007 – Management of Forest in changing environmental conditions.
- Seminář v Mladé Boleslavi, 28.6.2007 – Břehové porosty.
- Seminář v Praze, 7.12.2007 – Úhrada újm na lesním hospodaření.

Na zasedáních jednotlivých komisí byly projednávány aktuální problémy lesního hospodářství. Členové komisí se dle svého zaměření dále zabývali zejména stále aktuální problematikou ochrany lesů proti kůrovci v NP Šumava a dále se angažovali při zpracovávání různých materiálů k Národnímu lesnickému programu a ke Stanovisku vědců ke zdravotnímu stavu lesů, přičemž se uplatnila široká názorová fronta odborníků z různých oborů.

Česká lesnická společnost (ČLS)

Česká lesnická společnost, občanské sdružení, je dobrovolná nestátní, profesní, nezisková společenská organizace sdružující zájemce, jejichž profesní činnost souvisí s lesem, či jsou jen přáteli lesa a zdravého hospodaření v něm podle hesla „Čti přírodu, hospodař s lesem, vzdělávej se!“

V současné době sdružuje členy v 47 pobočkách, které pokrývají celé území republiky, pracuje v 10 odborných skupinách rozdělených podle zaměření problematiky lesnictví. Nově byla utvořena pobočka odborné němčiny. Odborná skupina pro významné a památné stromy byla odsouhlasena řadou účastníků odborného semináře změněna 2 000 členy.

Počet odborných seminářů organizovaných RV ČLS v roce 2007 dosáhl čísla 23, z toho byl jeden seminář dvoudenní. Účast na odborných seminářích byla 1 654 účastníků. Bylo vydáno 20 sborníků s číslem ISBN, v celkovém nákladu cca 3 390 ks. Tyto sborníky jsou jako povinné výtisky uloženy ve státních knihovnách podle knihovnického zákona a v dalších zájmových zůstávají v knihovnickém fondu republiky. O sborníky je další zájem mezi studenty, doktorandy i odbornými pracovníky pro další studijní práci. Sborníky jsou s odstupem času také uveřejněny na webových stránkách ČLS (www.cesles.cz). Odborné semináře pořádala ČLS na různých místech republiky, abychom usnadnili dostupnost široké veřejnosti.

V soutěži mladých techniků celé ČSVTS získala ČLS druhé místo za projekt „10 tisíc listnáčů pro Jizerské hory“.

Velké pozornosti z pořádaných seminářů se těšily v tomto roce pro velmi dobrou úroveň následující akce:

- 2 x kurz odborné německé terminologie (jarní - Lobeč u Mělníka, podzimní - Přední Výtoň Šumava),
- Trvale udržitelné hospodaření v listnatých a smíšených lesích s odbornou exkurzí,
- Zjišťování početních stavů zvěře a myslivecké plánování s odbornou exkurzí,
- Postavení a smysl státního vlastnictví lesa,
- Aplikace zák. č. 149/2003 Sb. o reprodukčním materiálu,
- Problematika lesních staveb s odbornou exkurzí,
- Břehové porosty s odbornou exkurzí,
- Zvyšování druhové pestrosti s odbornou exkurzí,
- Jelen sika s odbornou exkurzí,
- Aktuální problémy ochrany lesa,
- Hospodaření v chráněných oblastech akumulace podzemních vod,
- Šumava – zelené srdce Evropy II,
- Topol – dřevina roku 2007 s odbornou exkurzí,
- Bezzásahová území s odbornou exkurzí,
- Lužní lesy s odbornou exkurzí,
- Porovnání evropské a naší legislativy,
- Památné stromy s odbornou exkurzí,
- Dřevostavby a jejich perspektivy v ČR,
- Smysl lesnictví a principy LH,
- Úhrada újm na LH,
- Nové trendy v hospodaření na lesních pozemcích v OPV a problémy jejich údržby. K připravovanému NLP byla uspořádána úspěšná tisková konference se zástupci tisku a pozváni byli všichni spolutvůrci tohoto dokumentu.

Při pořádání odborných seminářů zajišťují odborní garanti přední odborníky z vysokých škol, výzkumných ústavů i na přední odborníky z praxe. ČLS spo-

lupracuje se SVOL, Sdružením lesních školkařů, MZLU, ČZU, Zemědělskou akademií věd, ÚHÚL, VÚLHM, LČR s.p., VLS, OŽP KÚ a dalšími.

12 seminářů bylo akreditováno u ministerstva vnitra jako vzdělávání pro úředníky veřejné správy – obor lesnictví. Celkem bylo vydáno 504 osvědčení jako doklad o účasti na vzdělávacím programu, tj. 32,8% účastníků.

Pro lepší informovanost veřejnosti o lesním hospodaření uspořádaly pobočky v různých místech i ve spolupráci s LČR, VLS a dalšími Dny v lese, kde se mohli návštěvníci zájmovou formou seznámit s hospodařením v lese a lesnickými dovednostmi a znalostmi o lese. Velmi úspěšné byly Dny v lese pořádané pobočkou v Ostravě při Ostravských městských lesích; tradičně vysokou úroveň a návštěvnost měl Den v lese pořádaný pobočkou při VLS, divize Mimoň, pozadu nezůstala činnost poboček v Klášterci, na Křivokláte, v Trutnově. Krom toho ještě pobočka ČLS na Křivokláte pořádá pravidelně soutěž Zlatý list za účinné spolupráce členů pobočky.

Vedle těchto akcí z oblasti lesnické pedagogiky uspořádaly pobočky řadu dalších vzdělávacích akcí pro své členy a zájemce, z nichž nejoblíbenější jsou odborné exkurze na lesní majetky v jiných částech republiky a exkurze zahraniční. Úspěšně se rozvíjí vzájemná spolupráce se slovenskými lesníky. Společenský život je další náplní činnosti poboček, bylo uspořádáno několik lesnických plesů a kulturních zájezdů.

Pro veřejnost byly pořádány pravidelně jednou měsíčně Lesnické podvečery, které navštěvovalo kolem 30 lidí a celoroční program je doplněn o tři tematické autobusové exkurze s lesnickou tematikou – CHKO Kokořínsko, Orlické hory, Doupovské vrchy.

Členové ČLS přispívají svými články do odborného lesnického tisku (Lesnická práce, Lesu zdar, Silva Bohemica, časopisu VLS). Větším problémem je prosazení se do denního tisku; větší úspěch mají příspěvky ve formě dopisů čtenářů.

V rámci odborného poradenství předávají členové ČLS informace a podklady nejrůznějšího charakteru z lesnictví studentům středních i vysokých škol i dalším zájemcům.

ČLS je členem PEFC.

Informace o činnosti ČLS jsou pravidelně uváděny na webových stránkách: www.cesles.cz a na stránkách lesnického sektoru www.SILVARIUM.cz

Sdružení lesních školkařů ČR (SLŠ ČR)

SLŠ ČR mělo k závěru roku 2007 zaregistrováno 78 členských subjektů obhospodařujících sumárně cca 1150,0 ha produkčních ploch lesních školek. Proti stavu v závěru roku 2006 se počet členů sdružení zvýšil o čtyři. Protože sumární evidovaná produkční plocha lesních školek jeho členských subjektů tvoří přibližně 83% podíl všech statisticky uváděných produkčních ploch lesních školek v republice, má předsednictvo sdružení nepopíratelně silný mandát hájit zájmy českých lesních školkařů a vyjadřovat se k provozní problematice lesního školkařství.

K hlavním aktivitám vedení SLŠ ČR v průběhu roku patřilo zejména:

- vydání stanoviska SLŠ ČR k situaci v lesním hospodářství ČR a hrozcímu riziku výrazného negativního dopadu tehdejšího stavu na obyt sadebního materiálu v počátku roku 2007. Vydání stanoviska a jeho přijetí valnou hromadou sdružení v únoru t.r. a následné zveřejnění v médiích se stalo jedním z impulsů k urychlenému řešení tehdejší patové situace v uzavírání smluv mezi LČR a dodavatelskými subjekty na dodávky prací a zahájení jarního zalesňování.

- setrvalá iniciativa směřující k vypracování a vydání novely vyhlášky č. 29/2003 Sb. Lesním školkařům v tomto směru jde zejména o provozně aplikovatelnou úpravu formálního i obsahové znění vzoru Průvodního listu sadebního materiálu lesních dřevin tak, aby splňoval jednak ustanovení směrnice č. 99 komise Evropského společenství a jednak více vyhovoval specifickým provozním podmínkám v ČR. Pod záštitou ÚHÚL Brandýs n.L. byl podklad k novele vyhlášky vypracován, bohužel však MZe vrácen k přepracování. Nepříjemná je skutečnost, že novelizace vyhlášky č. 29/2003 Sb. není do plánu legislativních úprav předpisů řešených MZe vůbec zahrnuta ani pro r. 2008.

- hledání možného řešení zmírnění ekonomických škod vzniklých striktní aplikací §40, odst.2 zákona č. 149/2003 Sb. na školkařské subjekty (omezený termín možnosti použití sadebního materiálu pocházejícího z osiv sebraných v r. 2003, tj. z roku před vstupem naší republiky do EU). Ač výsledkem řady jednání a písemných podání byla navržena umožněna

některá dílčí možná řešení, nebyla nalezena vůle k takovému systémovému rezortnímu opatření, které by vedlo k metodickému řešení problematiky. Veškeré ekonomické dopady z nemožnosti uplatnění podstatné části produkce sadebního materiálu pocházejícího ze zdrojů z roku 2003 na trhu a z nemožnosti jeho použití pro výsadbu při obnově lesů zůstaly bohužel na bedrech vlastníků lesních školek.

- snaha o vytvoření pojišťovacího produktu k možnosti pojištění produkce lesních školek se zvýhodněním pro členské subjekty SLŠ ČR. Předsednictvo uzavřelo mandátní smlouvu k zastupování zájmů SLŠ ČR s makléřskou společností OK Group a.s., k provedení výběru vhodných pojišťoven a spolupráci na tvorbě žádoucího pojišťovacího produktu. Motivační snahou především je to, aby ve spolupráci s pojišťovnami byly vytvořeny takové pojistné podmínky a celková struktura pojistného produktu, který bude pojistné krytí možné škody, přicházejících specificky v úvahu ve školkařské produkci. Po etapě vzájemné spolupráce na tvorbě pojistného produktu bylo v závěru roku 2007 přistoupeno ke konkrétním jednáním se školkařskými subjekty o uzavření pojištění. Předpokládá se, že v roce 2008 nově vytvořený pojistný produkt bude školkařskými subjekty využíván. Ve snaze zajistit určitou státní podporu pro základní pojištění lesních školek byl vedením SLŠ ČR osloven i Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond s žádostí o zavedení dotačního titulu na tuto problematiku a je naděje, že po splnění určitých podmínek bude žádosti vyhověno.

V rámci snahy o podporu vzdělávací a informační činnosti v náplni sdružení byl v r. 2007 vypracován a podán projekt k zahájení cyklu doplňkového inovačního vzdělávání technických pracovníků v lesním školkařství. Jedná se o aktivitu, která má za cíl doplnit a inovovat znalosti o lesním školkařství těm technickým pracovníkům ve vedení lesních školek, kteří byli k této činnosti přivedeni momentální pracovní příležitostí či pověřením do funkce. Jde o projekt obsahu výuky v rozsahu cca 120 hodin, který by byl finančně kryt čerpáním finančních zdrojů ze Státního zemědělského intervenčního fondu v rámci projektu Podpory rozvoje venkova. Práce na prosazení možnosti realizace projektu budou pokračovat i v r. 2008.

V průběhu roku bylo pod garanci SLŠ ČR vydáno několik odborných publikací. Jedná se např. o publikaci „Foltánek: Pravidla přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin“, jejíž vydání plně hradilo MZe. Vydány byly sborníky referátů „Aktuální problematika lesního školkařství v ČR v r. 2007“ a Praktická příručka členů SLŠ ČR č. 2“. Dominantní publikací však bylo vydání publikace „Katalog lesních školek a školkařských subjektů ve Sdružení lesních školkařů ČR“, a to jako historicky první snaha o dílčí zmapování a představení lesních školkařských subjektů v naší republice. Všechny publikace byly vydány v nakladatelství Lesnická práce a redigoval je manažer sdružení.

SLŠ ČR v průběhu roku aktivně spolupracovalo na uskutečnění některých odborných akcí, zejména pak na 1. školkařském dnu konaném 21. června 2007 v Průhoncích (předvedení školkařských mechanizačních prostředků a ukázky školkařských technologií – vše pod garanci hlavních organizátorů akce a to firem PLANTAX a L.E.S. CR spol. s r.o.) a na mezinárodním semináři „Kvalita reprodukčního materiálu lesních dřevin“ konaném ve dnech 11.-12. 9. 2007 ve Strážnici, kde hlavním pořadatelem byla VSVÚLHM v Uherském Hradišti.

V termínu 24. 8.- 1. 9. 2007 byla pod hlavičkou SLŠ ČR uspořádána osmidenní odborná exkurze do Švédska. Exkurze se zúčastnilo celkem 46 účastníků z 23 organizačních subjektů. Mezi účastníky byli též vedoucí pracovníci ÚHÚL, zástupci Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti a pracovníci Ústavu zakládání a pěstování lesa Lesnické a dřevařské fakulty MZLU v Brně. Vzhledem ke své tématické náplni, délce a účastnickému zastoupení byla tato exkurze oborově reprezentativní a z dosud uspořádaných školkařských exkurzí SLŠ ČR snad zatím nejdelší a účastnický nejpočetnější. S nepopíratelně velkým množstvím zajímavých poznatků z provozu velkých lesních školek ve Švédsku se mohlo na místě seznámit velké množství českých školkařských specialistů a je otázkou času, kdy se tyto poznatky dle vhodnosti odrazí i v podmínkách českého lesního školkařství.

Ve dnech 26.- 27. 11. 2007 uspořádalo SLŠ ČR pro své členy tradiční dvou denní odborný seminář na téma „Aktuální problematika lesního školkařství v ČR“. Seminář se tentokrát uskutečnil v konferenčním sále Vojenské zotavovny Měřín v Jablonném nad Vltavou a byl tématicky zaměřen na problematiku prováděných kontrol v lesních školkách (ÚHÚL, orgány veřejné správy, ČIŽP, SRS, aj.) a problematiku šlechtění lesních dřevin. S referáty na semináři vystoupila řada renomovaných odborníků a specialistů a setkal se s velkým zájmem účastníků. Seminář, kterému byla přítomna i řada účastní-

ků nepracujících přímo v lesním školkařství, ale zabývajících se např. pěstováním vánočních stromků, kontrolou v lesních školkách apod., byl pořádán jako jedna z akcí finančně podporovaných MZe.

Předsednictvo i členové SLŠ ČR plně vnímají, že po vstupu České republiky do EU se pro podnikatelsky provozovanou lesní školkařskou činnost výrazně změnily podmínky a vyvíjí se i konkurenční prostředí. S tímto vědomím a ve snaze i v budoucnu v oborové konkurenci obstát bude stále třeba iniciovat aktivitu a vzájemnou komunikativnost a informovanost. Před vedením SLŠ ČR se v novém prostředí otvírají nejen velké možnosti, ale i obavy a především mnoho práce ve prospěch členů sdružení a českého lesního školkařství.

Sdružení majitelů lesů a podnikatelů v lesním hospodářství (SMP LH)

Jedná se o sdružení občanské, dobrovolné a neziskové, hájící zájmy soukromých vlastníků lesa. V roce 2007 se zaměřilo na řešení aktuálních problémů lesního hospodářství, dotačních titulů a myslivosti. V sdružení jsou historicky zastoupeni velcí vlastníci až po vlastníky drobné, což je od samého počátku základní filozofie umožňující předávání poznatků z hospodaření velkých vlastníků a jejich reprezentaci navenek sdružení a dále umožňuje vytváření souladu vlastnických zájmů jako nezbytný předpoklad pro činnost sdružení.

Výkonný výbor se v rámci poradenské činnosti pro členy sdružení a jejich informovanost soustředil na optimální formu předávání aktuálních informací prostřednictvím odborného lesnického diskusního semináře a odborné lesnické exkurze. Tyto způsoby předávání informací se staly již tradicí.

Odborná lesní exkurze, která se uskutečnila na majetcích pana Ing. Jaromíra Šimonka, člena úzkého vedení sdružení, seznámila účastníky sdružení s aktuální problematikou lesního hospodaření a měla mimořádně kladný ohlas.

V rámci odborného lesnického semináře také pod záštitou MZe, byl proveden optimální výběr okruhu nejaktuálnější problematiky i příslušných přednášejících odborníků se zaměřením na dotační tituly a dotace vůbec, možnosti čerpání finančních prostředků z EU, ekonomické postavení lesního hospodářství a současné podpory rozvoje venkova jako celku. Kladně přijali účastníci referáty zástupců České inspekce životního prostředí. Na druhé straně byl však konstatován velmi neutěšený stav české myslivosti. Ignorance vlastnických práv ze strany uživatelů, neplacení nájmu atd., proto byl v tomto smyslu iniciován dopis na ministra zemědělství. Na příštím odborném semináři z tohoto důvodu budou mít také prioritu otázky myslivosti. Z přednesených odborných referátů byl zpracován a vydán sborník přednášek a zaslán všem členům sdružení.

Členové sdružení jsou aktivně zapojeni do práce v odborných komisích, v připomínkovém řízení, certifikace surového dříví, finančních příspěvků, myslivosti a lesnické politiky.

Sdružení od samého začátku existence prosazuje restituce a jejich dokončení, jako nyní již od devadesátých let restituce církevního majetku.

Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství při Agrární komoře ČR (SPLH)

Členská základna SPLH – rozšíření

SPLH bylo založeno dne 20.2.2006 a byla podepsána Smlouva o sdružení bez právní subjektivity podle Občanského zákoníku a byly schváleny Stanovy.

Zakládajícími členy SPLH jsou:

1. Agroforest a.s., Nová Pláň 26, 792 01, Bruntál
IČ: 60792906
2. Agrowald Rožmberk s.r.o., Přířez 31, 382 18, Rožmberk nad Vltavou
IČ: 26067200
3. České lesy a.s., Lesní 691, 373 41, Hluboká nad Vltavou
IČ: 25197401
4. Desná a.s., Maršíkovská 563, 788 15, Velké Losiny
IČ: 45193002
5. Lesní společnost Plasy, a.s., Lipová 8, 331 11, Plzeň-sever
IČ: 45351953
6. Lesostavby Frýdek-Místek a.s., Slezská 2766, 738 01, Frýdek Místek
IČ: 45193118
7. Lesy Beskydy a.s., Žižkova 965, 739 11, Frýdlant nad Ostravicí
IČ: 26797674
8. Opavská lesní a.s., Krajánkova 11/2390, 140 00, Praha 4
IČ: 45193177
9. Wotan Forest Service, a.s., Rudolfova 202/88, 371 36, České Budějovice
IČ: 25159640

Nově přijatí členové SPLH:

10. DVOŘÁK LESY, SADY, ZAHRADY s.r.o., Jahodová 782, 725 29, Ostrava Petřkovice

IČ: 26825261

11. Julefa s.r.o., Chmelná 46, 382 03, Křemže

IČ: 15789721

12. LDF Rožnov, a.s., Tovární okruh 674, 747 41, Hradec nad Moravicí

IČ: 25840479

13. Lesní společnost Královský Hvozď, a.s., Klatovská č.p.289, 340 22, Nýrsko, okr. Klatovy

IČ: 45352003

14. Lesní společnost Teplá, a.s., Máchova 442, 364 61, Teplá

IČ: 45351996

15. LESY RUDA a.s., 9.května 132, Ruda nad Moravou

IČ: 47151234

16. Progres, veřejná obchodní společnost, Havlíčkova 304, 538 03, Heřmanův Městec

IČ: 474 71 191

Nepřijetí žadatelé o členství:

LESS a.s., Bohdaneč 136, 285 25, okres Kutná Hora

IČ: 26115271

Činnost SPLH v roce 2007

SPLH pokračovalo v započaté práci předchozího roku, hájilo zájmy členů při jednáních vedených s hlavními partnery, zejména LČR a jejich zřizovatelem MZE s cílem zabezpečit svým členům možné působení na trhu v lesním odvětví. Díky síle členské základny se SPLH stalo akceptovaným partnerem pro odbornou lesnickou diskusi, která byla prezentována v odborných profesních mediích, běžném denním tisku i na televizní obrazovce. Úspěšnost a správně nastolený směr činnosti SPLH dokládá rozšíření členské základny o nové členy a zvýšení tím procenta zastoupení subjektů se stejným postojem a stejnými názory. Stanovami deklarovaná rozhodovací rovnost jednotlivých subjektů poté jasně vyjadřuje předkládané a prezentované názory SPLH jako názory neovlivněné majoritním postavením některého subjektu a vyjadřují vždy většinový názor všech členů.

V průběhu roku 2007 se SPLH podílelo na několika odborných projektech a dále se aktivně zapojovalo do odborného lesnického dění v ČR. Členové SPLH byli spoluautory Doporučených pravidel pro měření dřeva 2008 a byli autory nejednoho článku s odbornou tematikou. Sdružení se dále aktivně zapojilo do příprav podmínek a kritérií k střednědobým tendrům pro období 2008-2011, které proběhly na podzim roku 2007. Zde lze konstatovat, že mnoho připomínek nebylo ze strany zadavatele akceptováno a celé výběrové řízení střednědobých tendrů opět provází řada diskusí a sporů v různých rovinách.

I v roce 2007 trvaly právní spory a rozdílné názory na aplikaci právních výkladů různých oblastí k jednotlivým realizovaným výběrovým řízením jak v minulosti, tak k těm chystaným pro období 2008-2011. K jejich podmínkám, kritériím a k dodržování ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek. Většinu této právní problematiky řešil renomovaný smluvní partner pro otázku práva pro všechny dotčené členy SPLH. Některé kauzy budou přetrvávat i do dalších období, jelikož nelze předpokládat jejich definitivní rozhodnutí v dohledné době. Celý proces právního zastoupení je veden na nejvyšší možné profesionální úrovni s vynaložením nemalých finančních prostředků. Nutno však konstatovat, že nebyť jednoty v právním zastoupení v rámci SPLH, veškeré procesy probíhající v lesnictví by byly uskutečňovány bez opoziční protistrany s rizikem upřednostňování zájmů úzké skupiny podnikatelů v lesním hospodářství. Posun postavení SPLH oproti minulému roku spatřujeme zejména v přechodu z postavení opozice do postavení partnera k veškerým jednáním dotýkajícím se podnikatelů v lesním hospodářství s dostatečnou silou členské základny prezentující významný hlas v lesnickém oboru.

Veškeré snahy SPLH vždy směřovaly k udržení sociálních jistot nejen pro zaměstnance dotčených subjektů, ale v širším měřítku i v rámci jednotlivých regionů, kde právě lesnické firmy jsou významným poskytovatelem pracovních příležitostí pro místní obyvatelstvo, ať už formou pracovního poměru, či jako příjemce subdotávek soukromých drobných podnikatelů. Cílem celého snažení je nalézt cestu k uzavření takových smluvních podmínek s hlavním partnerem, které budou garantem stability jak v rovině časové, tak v rovině ekonomické a zároveň budou plnit základní poslání lesnické činnosti, tedy řádné hospodaření a nakládání s lesním majetkem.

SPLH je i nadále připraveno ke komunikaci a diskuzi ohledně řešení veš-

kerých situací a problému v lesnickém prostředí, a dále hájí zájmy nejen svých členů, ale i ostatních podnikatelů v lesním hospodářství.

Sdružení taxačních kanceláří (STK)

Sdružení taxačních kanceláří, registrované u Krajského úřadu Olomouckého kraje, působí jako zájmové sdružení právnických a fyzických osob, držitelů licence ke zhotovení LHP a LHO, od roku 1997.

Sídlem Sdružení taxačních kanceláří a jeho informačního centra je Chválkovic 503/88A, 779 00 Olomouc.

K veřejné prezentaci Sdružení taxačních kanceláří slouží internetová stránka www.taxace.cz, v rámci které jsou i odkazy na jednotlivé členy sdružení.

V roce 2007 zastupovalo Sdružení taxačních kanceláří 11 právnických osob s podílem cca 80% na trhu služeb HÚL, které zhotovily 143 tis. ha LHP a 28 tis. ha LHO s platností k 1.1.2008.

STK slouží aktuálně členům především jako společná platforma k jednáním o parametrech obchodních a technologických vztahů s největším pořizovatelem LHP - LČR a s dodavatelem technologie pro tvorbu LHP a LHO. Rovněž zastupuje své členy v odborných organizacích (Rada PEFC ČR) a komisích (Standardizační komise IS LH), v jednáních se státní správou (MZE, DataKo) a institucemi (IDC ÚHÚL), poskytuje svým členům informační servis v záležitostech odborných i obchodních a vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci.

V roce 2007 sdružení zastupovalo členy v jednáních s LČR o technických podmínkách dodávky LHP (zadávací protokol a katalog výstupů) a obecných ujednáních obchodní smlouvy na zhotovení LHP s platností od 1.1.2009. Významnou roli sehrálo Sdružení taxačních kanceláří při vyjasňování změných zadávacích podmínek obchodní veřejné soutěže na LHP k 1.1.2009. Sdružení taxačních kanceláří zajistilo členům komunikaci s MZE při projednávání zásad a podmínek poskytování příspěvku na zhotovení LHP.

Ke všem materiálům proběhla rozsáhlá interní diskuse a formulace společného postoje.

Předsednictvo zajistilo prezentaci Sdružení taxačních kanceláří v rámci propagačního materiálu „České lesnictví“ a veškerou agendu sdružení.

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR (SVOL)

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, zájmové sdružení právnických osob má dvě komory, a to komoru obecních lesů a komoru soukromých lesů. Členy obou komor spojuje snaha nejen co nejlépe pečovat o svěřené, či vlastní lesy, ale zároveň i snaha zlepšit obraz soukromého vlastnictví ve společnosti. Dlouhé období nesvobody před rokem 1989 zanechalo bohužel ve společnosti značně zkreslené informace o soukromém vlastnictví, nejen v očích laické, ale i odborné veřejnosti. Celkem 1072 vlastníků lesů o výměře téměř 341 tis. ha, což je zhruba 13% výměry v České republice, usilovalo i v roce 2007 prostřednictvím SVOL o získání lepšího právního i celospolečenského postavení lesů i lesníků. Členům SVOL však nejde o výhodnější postavení pro sebe a pro dosažení vyššího zisku z lesa, bojují pro spravedlivou a nadměrnou administrativou nezátěžovanou možnost řádně o svůj majetek pečovat tak, aby vedle své funkce ekonomické mohl les plnit neméně důležité funkce ekologickou i sociální a přispívat tak k rozvoji venkova a zlepšování života lidí.

Celé lesní hospodářství bylo v lednu 2007 postiženo větrnou kalamitou Kyřil, v obecních a soukromých lesích byl objem kalamity odhadnut na 1.007 tis. m³ dříví. Při zpracování této kalamity se u členů SVOL kladně projevila možnost rychlého a pružného rozhodování nestátních vlastníků, kdy díky okamžitému zahájení zpracování a likvidace následků této kalamity dostali soukromí a obecní vlastníci všem zákonným povinnostem a kalamitu řádně, včas a většinou i bez následných ekonomických ztrát zpracovali. Více než 50 % členů se také, díky svému zapojení ve společném obchodu se dřívím v rámci SVOL lépe vyrovnalo s prodejem dříví po kalamitě díky dlouhodobě uzavřeným smlouvám. Tento společný obchod organizuje SVOL již druhým rokem, a to s velice dobrými výsledky.

Snaha o zlepšení právního postavení soukromých a obecních lesů a zlepšení povědomí veřejnosti o obecních a soukromých majetcích se objevovala v činnosti SVOL během celého roku. Hlavní pozornost byla věnována účasti na přípravě Národního lesnického programu II, kde však přes shodu všech zúčastněných došlo po zpracování závěrečného návrhu, na základě jednání ministrů zemědělství a životního prostředí, k vychýlení vyváženého návrhu v oblasti škod zvěří a vlivu zvěře na stav lesa ve prospěch spíše myslivců a jejich pohledu. Nepodařilo se vyřešit ani odstranění nedostatků stávajícího znění vyhlášky MŽP, která stanovuje podrobnosti o náhradě za ztížení lesní-

ho hospodářství v oblastech zvýšené ochrany přírody, bylo však alespoň do-
saženo shody o nutnosti novelizace této vyhlášky. Dále pokračovala i jednání
o rozšíření oblastí Natura 2000, značná pozornost byla věnována i otázce
pravidel na čerpání podpor pro lesní hospodářství, jak z domácích zdrojů,
tak i z Evropské unie (Program rozvoje venkova). Monitorovací výbor Ev-
ropského zemědělského fondu, který má za úkol sledovat a vyhodnocovat
čerpání finančních prostředků z Programu rozvoje venkova, začal pracovat
v květnu 2007, zástupcem SVOL se podařilo prosadit např. zjednodušení
agendy u opatření na nákup lesní techniky, nebo rozšíření možnosti získání
dotací na opravu lesních cest. SVOL se aktivně zasazoval i za dokončení re-
stitučního procesu snahou o prosazení návrhu zákona umožňujícího vydání
některých lesů ve vojenských újezdech.

SVOL je aktivním členem několika mezinárodních organizací sdružujících
vlastníky lesů, zejména se jedná o Konfederaci celoevropských vlastníků lesů
(CEPF), Evropskou federaci obecních lesů (FECOF) a Evropskou organizaci
vlastníků půdy (ELO), ve všech těchto organizacích má jmenované i své zástu-
pce, kteří SVOL v uvedených organizacích aktivně zastupují a propagují.

Jednou ze stěžejních oblastí činnosti SVOL je odborná poradenská činnost
pro své členy, kde mezi nejdůležitější akce pořádané v roce 2007 lze zařadit:

- odborné semináře na téma „Společný obchod se dřevem“ – 23.2.
a 16.11. konané ve Žďáru nad Sázavou
- odborný seminář „Aktuální problémy lesního hospodářství“ – 29.3.
Pelhřimov
- odborný seminář „Hospodaření v malolesích“ konaný dne 24.8. u pří-
ležitosti Agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích
- odborný seminář „Lesnická opatření Programu rozvoje venkova“ –
17.9. v Písku a 18.9. v Olomouci
- vydání informačního letáku pro vlastníky lesních majetků, se stručným
shrnutím nejdůležitějších povinností vyplývajících pro každého vlastní-
ka z lesního zákona i se základními radami a doporučeními využitelnými
v každodenní praxi.

Kromě těchto akcí s celostátní působností byla uskutečněna celá řada od-
borných akcí a exkurzí i jednotlivými regionálními organizacemi, počínaje
seznámením se současnou lesní technikou a konče třeba výchovou mladých
porostů, nebo střeleckým přeborem SVOL.

Za velice důležitou oblast činnosti SVOL je považována účast v certifikaci
PEFC, jako výraz snahy o podporu trvale udržitelného hospodaření v lesích.
Zásadním momentem pro další rozvoj certifikace PEFC v ČR bylo provede-
ní revize a schválení českého systému CFCS Radou PEFC v Luxembourg, a
to na další 5 leté období, což umožnilo všem dosavadním držitelům cer-
tifikátu i novým zájemcům požádat o certifikaci svých majetků systémem
PEFC na další období.

SVOL se v roce 2007 stal zakládajícím členem České technologické platfor-
my lesního hospodářství a navazujících odvětví (ČTPLH), která si klade za
cíl zpracovat vizi rozvoje odvětví lesního hospodářství a podporovat cílený
strategický výzkum.

V roce 2007 SVOL pokračoval ve vydávání vlastního občasníku „Zpravodaj
pro vlastníky, správce a přátele lesa“, který mimo svou členskou základnu
distribuoval i starostům všech pověřených obcí III. stupně s výkonem státní
správy lesů, hejtmánům a radním krajů, vybraným pracovníky krajských úřadů,
ministerstvům i dalším státním institucím.

Sdružení vlastníků a správců lesních majetků ČR, z.s.p.o. (SVSLM)

SVSLM je zájmovým sdružením právnických osob, které vlastní lesní pozem-
ky, nebo sdružují vlastníky lesů a právnických osob, na něž se vztahují práva
a povinnosti vlastníka lesa.

SVSLM plní roli žadatele o regionální certifikaci lesů v systému jakosti PEFC
a zastupuje v tomto procesu více než 50% výměry všech lesních majetků
v rámci regionu ČR.

Sdružení bylo založeno 10. května 2002 a zastupuje v regionální certifikaci
lesů:

- vlastníky nestátních lesů prostřednictvím jejich sdružení vlastníků,
- vlastníky lesů, kteří nejsou členy sdružení vlastníků,
- organizace spravující lesy ve vlastnictví státu.

Úkolem SVSLM je:

- provádění výběru certifikačního orgánu, komunikace s ním v rámci
auditu hospodaření v lesích,
- sběr informací o regionu ČR,
- vypracování zprávy o stavu lesního hospodářství v regionu ČR,

- rozhodování o zahájení regionální certifikace lesů podáním žádosti
o certifikaci,
- zajištění posuzování shody individuálních vlastníků a vydávání osvědčení
o účasti v regionální certifikaci lesů
- vedení evidence o certifikovaných lesních majetcích.

Některé z uvedených činností zajišťuje SVSLM na základě písemné dohody
prostřednictvím ÚHÚL Brandýs nad Labem.

Cílem PEFC Česká republika je podpora trvale udržitelného hospodaření
v lesích ČR prostřednictvím uplatňovaného systému jakosti hospodaření.

V roce 2007 skončila pětiletá platnost certifikátu trvale udržitelného hos-
podaření v lesích podle normativních dokumentů PEFC a byla tak uzavřena
I. etapa certifikace. Na základě oslovení sdružením projevili majitelé a správci
lesních majetků zájem o pokračování účasti v tomto procesu, a to i za nově
definovaných podmínek. Druhé etapě certifikace předcházela revize doku-
mentů Českého systému certifikace lesů PEFC a jejich prověření a schvá-
lení řídicím orgánem PEFC Council v Lucemburgu. Změny v dokumentech
zahrnují vývoj v hospodaření v lesích, poznání přírodních procesů i změny
v oblasti sociální a pracovní a byly rovněž promítnuty do prováděcí doku-
mentace SVSLM. Po transparentním výběru auditorské společnosti pokračo-
vala 2. etapa certifikace provedením úvodního auditu, který potvrdil na
náhodně vybraných lesních majetcích, že hospodaření v lesích regionu Česká
republika odpovídá přísným kritériím stanoveným pro období 2007 – 2012
a SVSLM se stalo držitelem certifikátu trvale udržitelného hospodaření v le-
sích pro uvedené období.

Přihlášení žadatelé, po důkladném prověření úrovně hospodaření na jejich
lesním majetku, dostali postupně Osvědčení o účasti v certifikaci lesů v sys-
tému PEFC, které jim slouží jako doklad o trvale udržitelném hospodaření
v lesích při respektování hledisek hospodářských, ale i požadavků ochrany
přírody, zdraví a dodržování zásad bezpečnosti práce.

Do konce roku 2007 tak bylo vlastníkům a správcům lesních majetků vydáno
678 osvědčení, zahrnujících 1 931 956 ha výměry lesa. Tento proces nadále
pokračuje.

Ze zájmu vlastníků a správců lesních majetků o účast v certifikaci lesa v sys-
tému PEFC je zřejmé, že na trhu se dřevem se stala účast v certifikaci pod-
mínkou a proto lze předpokládat, že počet certifikovaných lesních majetků
dosáhne i v 2. etapě minimálně úrovně etapy první.

Na certifikaci lesů v současné době navazuje certifikace spotřebitelského
řetězce dřeva (C-O-C), jejímž smyslem je kontrolovat pohyb dříví vytěžené-
ho z certifikovaných lesů tak, aby byl po celou dobu, od skácení po předání
konečnému zákazníkovi, prokazatelný jeho původ.

Česká komora odborných lesních hospodářů (ČKOLH)

Rok 2007 byl pátým rokem existence ČKOLH. V průběhu roku se kromě běž-
né činnosti související s chodem organizace (schůze výboru, korespondence
se členy, přijímání nových členů, vedení účetnictví atd.) připravil pro lesnickou
veřejnost, odborné lesní hospodáře a vlastníky lesů odborný seminář:

Likvidace těžebních zbytků štěpkováním, energetické využití biomasy

Proběhl 28.6.2007 v Pelhřimově.

Akce, která se zabývala problematikou odstraňování klestu a těžebních zbytků
a možnostmi jejich energetického využití, se zúčastnilo 75 posluchačů
a hostů.

Další plánovaná akce s tématem zalesňování zemědělských půd byla pro
zpoždění s vyhlášením pravidel odložena až na rok 2008.

V prvním pololetí roku se předseda organizace Ing. J. Pohan účastnil jménem
organizace jednání pracovních skupin k NLP II.

V průběhu roku se přihlásilo několik nových členů a několika členům bylo
pro dlouhodobé neplacení příspěvků v rámci stanov ukončeno členství. Ke
konce roku měla organizace 145 členů, kteří obhospodařovali lesy na výměře
přes 100 000 ha.

9. NAVAZUJÍCÍ ČINNOSTI A ODVĚTVY

Related Activities and Sectors

9.1 Ochrana životního prostředí

Protection of the Environment

Péče o lesy ve zvláště chráněných územích ČR

Systém péče o zvláště chráněná území ČR, tedy území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná, vychází ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen zákon), kde jsou podrobně stanoveny podmínky ochrany těchto území dle jejich kategorií. Dle § 14 zákona se zvláště chráněná území v ČR člení do 6 kategorií. Mezi velkoplošná zvláště chráněná území náleží národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO), maloplošná zvláště chráněná území pak zahrnují národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP).

Lesní ekosystémy zůstávají většinu území ZCHÚ a jsou jejich mimořádně cennou součástí. Jejich celková výměra v současné době činí 752,4 tis. ha, což představuje 28,4% výměry všech lesů ČR.

Cíle a zásady péče o lesní i nelesní ekosystémy v příslušných kategoriích zvláště chráněných území jsou podrobně rozpracovány v plánech péče o tato území. Plány péče jsou nástrojem orgánů ochrany přírody pro naplňování cílů ochrany v daném území a slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů (lesní hospodářské plány) a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Zpracování plánů péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace a národní přírodní památky zajišťuje Ministerstvo životního prostředí, které tyto plány péče rovněž schvaluje.

Lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací jsou dle § 8 odst.1 písm.c) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení. Do této kategorie mohou být ve smyslu § 8 odst.2 zákona o lesích zařazeny rovněž lesy na území I. zón chráněných krajinných oblastí, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách.

Zásady hospodaření a péče o lesy v jednotlivých zvláště chráněných územích vychází z plánů péče o tato území, zohledňují ochranné podmínky a specifika těchto území, přičemž je důsledně prosazováno přírodě blízké hospodaření, využívání šetrných technologií a jednoznačná preference ostatních (mimoprodukčních) funkcí lesů. Rovněž lesní hospodářské plány zohledňují cíle a podmínky ochrany jednotlivých zvláště chráněných území ve formě konkrétních opatření, stanovených pro jednotlivé lesní porosty.

Národní parky

Jaká území lze v ČR vyhlásit za národní parky, jak se využívají, jaké je jejich poslání a ochranné podmínky stanoví § 15,16 zák.č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Tab. 9.1.1

Přehled zvláště chráněných území

Overview on specially protected regions

Kategorie Sort	Velkoplošná ZCHÚ		Maloplošná ZCHÚ			
	NP National Parks	CHKO Protected landscape areas	NPR National nature reserves	PR Nature reserves	NPP National nature monuments	PP Nature monuments
Počet number	4,00	25,00	112,00	780,00	105,00	1195,00
Výměra (tis. ha) Area (1,000 ha)	119,50	1086,70	28,70	36,80	2,80	27,40
% rozlohy ČR / % of total CR	1,52	13,78	0,36	0,47	0,04	0,35
Výměra lesa (tis. ha) Woodland 1,000 ha	104,00	588,50	23,10	16,10	1,70	19,00
Lesnatost (%) Woodland %	87,00	54,00	81,00	44,00	59,00	70,00

Pramen: MŽP

Source: Ministry of Environment

Jedná se o rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam. Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů a musí být v souladu s vědeckými a výchovnými cíli sledovanými jejich vyhlášením. Národní parky, jejich poslání a bližší ochranné podmínky, se vyhláší zákonem.

V ČR se nacházejí čtyři národní parky, jejichž území jsou charakteristická svými zcela odlišnými přírodními podmínkami.

Nejstarším národním parkem je **Krkonošský národní park** (vyhlášen v roce 1963) o rozloze cca 36,3 tis. ha, který leží v severní části ČR. Jeho přitažlivost spočívá v neobyčejné rozmanitosti krajiny i množství rostlinných a živočišných druhů, které se zde vyskytují. Najdeme zde listnaté a smíšené lesy na úpatí hor, přirozené i druhotné horské smrčiny, klečové porosty a květnaté horské louky, ledovcové kary s pověstnými botanickými zahrádkami i rozsáhlou lišejníkovou tundru na nejvyšších hřebenech. Lesní ekosystémy zaujímají území od nejnižších poloh okolo 450 m n.m. až po klečové porosty v nadmořských výškách vyšších než 1300 m n.m. Velká variabilita stanovištních podmínek byla důvodem pestrosti původních lesních ekosystémů a jejich vysoké biodiverzity, v průběhu historického vývoje posledních čtyř století negativně ovlivněných hospodářskou činností člověka. I problémy současnosti jsou spojeny s antropogenními faktory, především s imisní zátěží a s turistickým ruchem, které často působí v kombinaci s faktory přírodními. Hlavním cílem lesního managementu je záchrana a obnova biodiverzity lesních ekosystémů a obnova stability lesních porostů.

Rozlohou největší je **Národní park Šumava** (vyhlášen v roce 1991) s cca 68,5 tis. ha, rozkládající se v jihozápadní části ČR podél bavorsko-rakouské hranice. Lesnaté pohoří je od pradávna pověstné svojí rozlohou, tajuplností a krásou. V centrální části je až 85 % plochy pokryto lesem, v němž ve vyšších polohách nalezneme i pralesovité zbytky. Celý hřeben je protkán četnými mokřady a rašeliništi, známá je i tichá krása ledovcových jezer. Území je domovem řady chráněných druhů zvířat i rostlin, řada z nich jsou relikty z doby ledové.

Výjimečnost tohoto území dotváří i prolínající stopy historického osídlení a řada technických památek. Posláním Národního parku Šumava je ochrana typických ekosystémů střeoevropské horské krajiny, zejména lesů, ledovcových jezer, rašelinišť a horských luk, včetně všech fází jejich vývoje jako přírodně-kulturní dědictví pro současné i budoucí generace. Poskytuje dostatek prostoru pro aktivní ochranu druhové a genetické rozmanitosti a zároveň představuje jedinečnou přírodní laboratoř umožňující sledování přírodních procesů v míře jinak nerealizovatelné. Využití území národního parku k turistice a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí je orientováno na prožitky z přírody. Lesní ekosystémy určují celkový charakter území. Téměř ¾ plochy lesů leží ve vegetačním lesním

stupni smrkových bučin a bukových smrčín. Pásmo smrčín zaujímá cca ¼ plochy lesů. Se vznikem NP Šumava se zcela zásadně změnilo poslání lesů a cíle lesnického managementu v území. Posláním lesů na území NP Šumava a cílem péče o lesy je ekosystémová ochrana, jejíž nedílnou součástí je ochrana přírodních procesů.

Nejmenším národním parkem je **Národní park Podyjí** (vyhlášen v roce 1991) o rozloze cca 6,3 tis. ha, ležícím podél řeky Dyje v jižní části Moravy. Jeho území se vyznačuje mimořádnými scenériemi, tvořenými pestrými mozaikami skalních útvarů a srázných stěn, meandry řeky Dyje, rozsáhlými rostlinnými poli, ale i nivními loukami podél řeky Dyje a proslněnými lesostepmi s pestrými koberci teplomilných rostlin. Pro území je charakteristická mimořádná rozmanitost vyskytujících se živočišných a rostlinných druhů na relativně malé ploše. Národní park reprezentuje výjimečně zachovalou ukázkou krajiny říčního údolí v pahorkatinném stupni střední Evropy. Kaňon Dyje vytváří unikátní říční fenomén s četnými meandry, hluboce zařiznutými údolními bočními přítoky, nejrůznějšími skalními tvary, kamennými moři a skalními stěnami. Území vyniká vysokou pestrostí rostlinných a živočišných společenstev danou střídavou expozicí svahů v údolí Dyje. Přirozenou osou území je řeka Dyje, která na své 40 km dlouhé cestě z Vranova do Znojma vytvořila v horninách českého masivu kaňonovitě údolí, jehož hloubka dosahuje až 220 m. Celé údolí je takřka souvisle porostlé přirozenými a přírodě blízkými lesy. V západní části najdeme zbytky původních podhorských bučin s jedlí a tisem, které východním směrem střídají dubohabrové porosty. Mimo běžné lesní druhy dřevin se setkáme i se vzácnějšími a pro Podyjí charakteristickými druhy. Například višní mahalebku, dřínem obecným, skalníkem celokrajným a jalovcem obecným. V inverzních polohách roste klokoč zpeřený, růže alpská a javor klen. V teplejší jihovýchodní části parku se vyskytuje kalina tušalaj, lýkovec vonný, dub žlutavý, růže bedrníkolistá a galská. Pouze v Podyjí se vyskytuje endemický jeřáb muk hardeggský.

Nejmłodším národním parkem je **Národní park České Švýcarsko** (vyhlášen v roce 2000) o rozloze cca 7,9 tis. ha, nacházející se v severozápadní části ČR. Hlavním předmětem ochrany je unikátní geomorfologie pískovcového skalního města a na ní vázaná biodiverzita. Lesní ekosystémy mají na území národního parku dominantní postavení. Jejich složení, stáří a struktura velmi výrazně určuje i složení fauny. Lesní společenstva zastupují na čedičových tělesech druhově bohaté květnaté bučiny, svým složením ostře kontrastující s kyselými bučinami, borovými a smrkovými lesy na pískovcích. Největších změn doznaly lesy NP během posledních 250 let, kdy byla skladba lesů hospodařením výrazně pozměněna. Faktorem, který zde významně ovlivnil skladbu lesů, byla mniškovská kalamita v letech 1920 – 1924, kdy došlo k likvidaci většiny smrkových porostů žirem bekyně mnišky. Rozsáhlé kalamitní holiny byly zalesněny většinou opět smrkem, často neznámé proveniencí. Přírodě blízké lesy dnes pokrývají jen cca 20 % výměry NP, a to zejména na skalách a v nepřístupných roklích. Cílem péče o les v NP je postupný návrat k různověkým porostům s přirozenou druhovou skladbou. Těžební zásahy jsou tak uplatňovány při odstraňování nepůvodních dřevin, jako je zejména borovice vejmutovka a při přeměně smrkových monokultur na les s bohatou druhovou skladbou. Přechod od porostů hospodářského charakteru k lesům přírodě blízkým je proces dlouhodobý, který potrvá mnoho desítek let a těžba dřeva přitom nebude ekonomicky zaměřenou cílovou činností, ale nástrojem k přeměně druhové skladby porostů.

Metody a způsoby ochrany národních parků jsou odstupňovány na základě členění území národních parků zpravidla do tří zón ochrany přírody vymezených s ohledem na přírodní hodnoty, přičemž nejpřísnější režim ochrany je stanoven pro první zónu. Podstatnou část území národních parků ČR zaujímají lesy (87%). Poslání lesů v národních parcích, strategické cíle jejich ochrany a management je odlišný od ostatních lesů, nacházejících se na území ČR. Cílem péče o lesní ekosystémy v národních parcích je postupný návrat k různověkým porostům s přirozenou druhovou skladbou, zachování druhové diverzity a uchování a zlepšení samořídících funkcí lesa v přírodním systému.

Za účelem zdůraznění účelového poslání lesů v národních parcích je pod odbornou garancí MŽP od roku 2000 vyvíjena nová metodika vypracování lesních hospodářských plánů, která ustupuje od současného systému hospodářské úpravy lesa založeného na principu lesa věkových tříd, který přestává vzhledem k naplňování přijatých plánů péče plně vyhovovat. Nová metodika je založena na bázi statistické provozní inventarizace a pracuje s „typem vývoje lesa“ jako novou vyšetřovací a plánovací jednotkou. První takto koncipovaný lesní hospodářský plán byl vypracován pro NP Podyjí s platností od 1.1.2003. Metodika se ověřovala rovněž i na území NP Šumava a KRNP. Na území NP Šumava byl ve smyslu nové

metody zpracován a schválen nový LHP pro LS České Žleby s platností let 2006 – 2015 a pro LS Práhlý s platností let 2007 – 2016.

Odborná péče o lesy v národních parcích je zajišťována 4 Správami národních parků, které byly zřízeny MŽP a které vykonávají funkci orgánu státní správy ochrany přírody na svém území.

MŽP je ústředním orgánem státní správy ochrany přírody v ČR. Vykonává funkci ústředního orgánu státní správy ve věcech lesního hospodářství národních parků a schvaluje lesní hospodářské plány v lesích na území národních parků a jejich ochranných pásmech. Dále v rámci vrchního státního dozoru dozírá, jak orgány státní správy, právnícké a fyzické osoby dodržují ustanovení lesního zákona. Kromě toho Česká inspekce životního prostředí dozírá na dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesa jako složky životního prostředí, právníckými a fyzickými osobami.

Chráněné krajinné oblasti:

Jedná se o rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, výrazným podílem přirozených lesních ekosystémů a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin a dochovanými památkami historického osídlení.

Ve srovnání s národními parky, za které jsou prohlášena jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam, chráněné krajinné oblasti nejsou určovány především přírodovědnými hodnotami. Jejich posláním je ochrana dochovaného typu krajiny s charakteristicky vyvinutým reliéfem, geomorfologicky vyhraněného s bohatým zastoupením zachovalých přírodních prvků. Tyto charakteristiky jsou zároveň kritéria pro vyhlášení území v kategorii chráněná krajinná oblast.

Struktura sítě chráněných krajinných oblastí je dána základním cílem, a to záchranou a trvalou ochranou různých typů krajiny s vysokým ekologickým a estetickým potenciálem, který se zachoval přes intenzivní vlivy hospodářských a urbanistických činností člověka. Rozložení sítě je dáno přírodní a krajinnou pestrostí ČR.

Chráněných krajinných oblastí je v ČR vyhlášeno 25 o celkové rozloze 1086,7 tis. ha, tj. 13,78 % plochy ČR. Chráněné krajinné oblasti zaujímají území horských a podhorských poloh, pískovcová území české křídové tabule, území s výrazným údolním fenoménem v pahorkatinách až vrchovinách, vápencová území, území kotlinová a údolní.

Ochranné podmínky chráněných krajinných oblastí jsou stanoveny v § 26 zák. č. 114/1992 Sb. K bližšímu určení způsobu ochrany přírody chráněných krajinných oblastí se vymezují zpravidla 4, nejméně však 3 zóny odstupňované ochrany přírody, přičemž první zóna má nejpřísnější režim ochrany.

Odbornou péčí a naplňování zákona zajišťuje 24 Správ chráněných krajinných oblastí (v případě Šumavy Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava), které vykonávají funkci orgánu státní správy ochrany přírody na svém území a které jsou řízeny prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny - organizací zřízenou MŽP.

Mezinárodní uznání je pro vysoké přírodní a krajinné hodnoty oblastí a jejich harmonické využívání přiznáno Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko, Třeboňsko, Bílé Karpaty, Pálava a Šumava, Národnímu parku Šumava a Krkonošskému národnímu parku zařazením do světové sítě biosférických rezervací v rámci programu UNESCO – MaB, Člověk a biosféra.

9.2 Myslivost

Game Management

9.2.1 Myslivost v ČR

Game management

V České republice se v roce 2007 myslivecky hospodařilo v 5 729 honitbách na celkové výměře honební plochy 6 837 574 ha, z toho je 190 obor s celkovou výměrou 44 891 ha a 285 bažantnic s celkovou výměrou 101 160 ha. Průměrná výměra honitby je 1 193 ha, obory 236 ha a bažantnice 355 ha.

Tabulka 9.2.1.1**Jarní kmenové stavy hlavních druhů zvěře v kusech (celá ČR, včetně NP)****Spring stocks of main game species (pcs)**

Zvěř	2003	2004	2005	2006	2007
jelení red deer	25 012	27 378	28 550	27 812	28 977
daňčí fallow deer	19 055	20 667	21 676	22 494	23 964
mufloní mouflon	15 891	17 026	18 274	18 689	20 510
srnčí roe deer	295 092	302 988	302 694	296 509	310 920
černá wild boar	44 666	49 909	46 699	48 084	56 986

Pramen: MZe a ČSÚ

Source: Ministry of Agriculture, Czech Statistical Office

Tabulka 9.2.1.2**Lov (odstřel a odchyt) hlavních druhů zvěře v kusech (celá ČR, včetně NP)****Hunting of main game species (pcs) (National parks including)**

Zvěř	2003	2004	2005	2006	2007
jelení red deer	18 491	19 531	20 668	16 871	20 217
daňčí fallow deer	8 647	9 335	10 308	9 972	11 395
mufloní mouflon	6 265	6 652	7 241	6 893	8 320
srnčí roe deer	118 795	121 000	124 287	99 074	108 992
černá wild boar	77 955	121 979	100 608	59 904	121 192
kachna duck	282 393	329 370	347 596	247 322	328 225
bažant pheasant	484 943	609 833	588 513	588 555	664 251
zajíc hare	47 468	66 780	93 377	67 544	115 065

Pramen: MZe a ČSÚ

Source: Ministry of Agriculture, Czech Statistical Office

V roce 2007 se opět zvedl odlov černé zvěře na 121 192 kusů v důsledku příhodných podmínek pro rozmnožování prasete divokého téměř ve všech honitbách (mírná zima a dostatek potravy). V historii ČR je to druhý nejvyšší odlov černé zvěře za rekordním rokem 2004. Na výši lovu se projevil odpovědný přístup uživatelů honiteb, kteří se snaží o redukci stavů především odlovem selat a lončáků v počtu 115 091 ks z celkového odlovu, což představuje 95%.

Členové Ústřední hodnotitelské komise trofejí během kalendářního roku 2007 ohodnotili celkem 58 význačných trofejí. Z tohoto počtu je 5 trofejí jelena evropského s nejvyšší dosaženou bodovou hodnotou 240,92 b. CIC, dále byla hodnocena nejsilnější trofej v historii ČR, ulovená v Poněšické oboře s bodovou hodnotou 262,46 b. CIC, 19 trofejí daňky skvrnitě s nejsilnější trofejí 218,02 b. CIC, 2 trofeje siky Dybowského, kdy nejsilnější dosáhl 417,00 b. CIC, 6 trofejí siky japonského přičemž nejsilnější dosáhl 273,60 b. CIC, 25 trofejí muflonů s nejsilnější trofejí 250,40 b. CIC a jedna trofej prasete divokého s bodovou hodnotou 130,00 b. CIC.

Ministerstvo ve spolupráci s ÚHÚL pokračovalo v inovaci „informačního systému myslivosti propojením mapových vrstev s datovou částí“. V Myslivce radě ministra zemědělství došlo k výměně 5 členů a jejím novým předsedou byl jmenován Ing. Martin Žížka Ph.D.

Dvanáctým rokem pokračovala reintrodukce tetřeva hlušce v oblasti centrálních Brd. Ve vojenském výcvikovém prostoru Brdy a stejnojmenné honitbě Brdy bylo za spolupráce držitele honitby VLS vypuštěno celkem 26 ks tetřevů.

Ministerstvo zemědělství v rámci dotační politiky pokračovalo v podpoře některých mysliveckých činností a vyplatilo cca 15,4 milionu Kč. Z této částky bylo nejvyšší čerpání u zakládání a udržování zvěřních poliček - 11,3%, pořízení a instalace betonových nor na odchyt lišek - 15,6%

a zhotovení a umístění hnízdních budek pro vodní ptáky - 39,0%. U ostatních položek bylo čerpání od 0% do 4%.

9.2.2 Myslivost na území národních parků**Game management in National parks**

Na území národních parků ČR bylo uznáno celkem 22 honiteb, 17 z nich užívají přímo organizační jednotky správ národních parků a zbývajících 5 nájemci nebo držitelé honiteb.

Cílem mysliveckého hospodaření v NP je dosažení přírodní rovnováhy v ekosystémech, výkon práva myslivosti je jedním z nástrojů k dosažení tohoto cíle.

Lov trofejové zvěře a kvalita trofejí jsou druhořadé, hlavní záměr je řízení regulace stavů spárkaté zvěře na únosnou míru odpovídající zájmům a potřebám ochrany přírody, úživnosti honiteb, vývoje škod zvěří, zlepšení poměru pohlaví, věkové a sociální struktury populace. Postupně se minimalizují v NP nežádoucí druhy zvěře jako je muflon, daňka, sika a zavlečené druhy v přírodě nežádoucí – psík mývalovitý, mýval severní, norek americký apod. Souběžně se provádějí opatření na ochranu či záchranu ohrožených původních druhů, např. tetřeva, tetřívka, jeřábka, rysa, vydry atd., s cílem stabilizovat jejich populace.

Tabulka 9.2.2.1**Jarní kmenové stavy hlavních druhů zvěře na území NP v kusech****Spring stocks of main game species (pcs) in National parks**

Zvěř Game	2003	2004	2005	2006	2007
jelení red deer	1 678	1 641	1 726	1 659	1 837
srnčí roe deer	2 293	1 949	1 883	1 901	1 993
černá wild boar	685	627	506	613	796
mufloní mouflon	69	58	73	63	66

Pramen: MZe a ČSÚ

Source: Ministry of Agriculture, Czech Statistical Office

Tabulka 9.2.2.2.**Lov včetně úhynů hlavních druhů zvěře na území NP v ČR v kusech****Hunting of main game species (pcs) in National parks**

Zvěř Game	2003	2004	2005	2006	2007
jelení red deer	1 156	1 093	1 215	910	928
srnčí roe deer	632	534	548	416	378
černá wild boar	613	996	574	381	705
mufloní mouflon	40	42	31	30	33

Pramen: MZe a ČSÚ

Source: Ministry of Agriculture, Czech Statistical Office

9.3 Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku**Timber Processing Industry (without Furniture Production)**

Odvětví zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku (OKEČ 20) zahrnuje 5 oborů, které se procentuálně podílely v roce 2007 podle předběžných výsledků na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb následovně (počítáno z běžných cen):

- Výroba pilařská a impregnace dřeva (obor 20.1) = 28,8% (zvýšení o 2,1% proti roku 2006).
- Výroba dýh, překližek a aglomerovaných dřevařských výrobků (obor 20.2) = 14,5% (nárůst o 0,0%).
- Výroba stavební truhlářská a tesařská (výroba oken, dveří, zárubní, dřevěných staveb, jejich prvků, lepených a ohýbaných konstrukcí – obor 20.3) = 45,9% (pokles o 1,9%).

- Výroba dřevěných obalů (obor 20.4) = 3,4% (pokles o 0,4%).
- Výroba jiných dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (obor 20.5) = 7,4% (pokles o 0,5%).

Dřevařský průmysl zpracovává téměř výhradně tuzemskou obnovitel-

Tabulka 9.3.1

Pořez kulatiny a výroba řeziva v tis. m³

Roundwood and sawnwood production in 1,000 m³

	2005	2006	2007
Pořez kulatiny Sawing of logs	6 900	8 650	8 700
Výroba řeziva Sawnwood production	4 003	5 080	5 454

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

nou surovinu – surové dříví, nejvíce jehličnatou a listnatou kulatinu. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo ke zvýšení tržeb v oboru 20.1 zejména proto, že byly ke zpracování vyšší objemy dřevní hmoty v důsledku vichřice Kyrill v lednu 2007. Je potěšitelné, že ke zvýšení tržeb došlo v oboru 20.2 = aglomerované materiály, neboť se jedná o obor s vysokou přidanou hodnotou. Uspokojivým tempem se zvýšila v odvětví produktivita práce z výkonů, a to o 10,4%.

V roce 2007 nebyla uvedena do provozu žádná významně velká zpracovatelská kapacita dřevařského průmyslu. Zvýšení pořezu bylo realizováno technickými opatřeními především na největších kapacitách odvětví, a to ve Stora Enso Timber, s.r.o. ve Ždírci a v Plané a také ve společnosti

Tabulka 9.3.2

Trh s dřevařskými produkty v tis. m³

Forest products market (1,000 m³)

Výrobek Product	Rok Year	Výroba Production	Dovoz Import	Vývoz Export	Spotřeba Consumption
Jehličnatá kulatina ^{x)} Coniferous logs	2005	7 722	767	1 960	6 579
	2006	9 355	865	1 794	8 426
	2007	10 004	578	2 300	8 282
Listnatá kulatina ^{x)} Non - coniferous logs	2005	540	160	50	650
	2006	486	180	60	606
	2007	500	286	64	722
Jehličnaté řezivo Coniferous sawnwood	2005	3 730	380	1 710	2 400
	2006	4 830	355	1 943	3 242
	2007	5 187	389	2 262	3 314
Listnaté řezivo Non - coniferous sawnwood	2005	273	155	48	380
	2006	250	152	57	345
	2007	267	168	46	389
Dřevotřískové desky Particle boards	2005	1218	295	608	905
	2006	1240	325	789	776
	2007	1428	351	1017	762
Překližky Plywood	2005	165	59	96	128
	2006	170	67	103	134
	2007	175	65	105	135
Dřevovláknité desky Fibreboards	2005	90	205	50	245
	2006	90	224	67	247
	2007	94	271	89	276
Jehličnatá vláknina ^{xx)} Coniferous pulpwood	2005	5 412	200	580	5 032
	2006	5 868	159	640	5 387
	2007	5 864	200	550	5 514
Listnatá vláknina Non - coniferous pulpwood	2005	562	20	352	230
	2006	530	21	185	366
	2007	370	21	100	291

Pozn.: / Note:

x) včetně tyčoviny a doloviny / including poles and mining timber

xx) včetně dříví na výrobu dřevoviny / including groundwood

Pramen: MZe

Source: Ministry of Agriculture

Mayr – Melnhof Holz Paskov s.r.o. v Paskově. Ve výrobě aglomerovaných materiálů zůstali i v roce 2007 největšími a rozhodujícími výrobci v ČR společnosti KRONOSPAN CR, spol. s r.o. v Jihlavě a Dřevozpracující družstvo Lukavec v Lukavci.

Celkem bylo spotřebováno a zpracováno v tuzemsku 9,004 mil. m³ jehličnaté a listnaté kulatiny, z čehož bylo vyrobeno 5,187 mil. m³ jehličnatého řeziva a 267 tis. m³ listnatého řeziva. Ve vývozu došlo ke zvýšení exportu jehličnatého řeziva o více než 300 tis. m³. Proti roku 2006 se rovněž významně zvýšila výroba dřevotřískových desek, a to o téměř 200 tis. m³.

Tabulka 9.3.3

Ukazatelé ekonomiky dřevařského průmyslu (OKEČ 20)

Economic indicators in timber industry

Ukazatel Indicator	Měrná jedn. Unit	2005	2006	2007 ¹⁾
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb (běžné ceny) Sale of products and services (current prices)	mil. Kč mill. CZK	73 571	80 928	91 122
Výkony (běžné ceny) Operations (current prices)	mil. Kč mill. CZK	76 069	83 676	94 018
Podíl přidané hodnoty z výroby na výkonech (běžné ceny) Share of added value of operations (current prices)	mil. Kč mill. CZK	0,295	0,292	0,328
Vývoz výrobků (běžné ceny) dle SKP Exports of products (current prices)	mil. Kč mill. CZK	26 239	29 250	33 584
Dovoz výrobků dle SKP Imports of products (current prices)	mil. Kč mill. CZK	12 899	13 587	16 344
Počet zaměstnaných osob Number of employees	Osoby Persons	75 580	75 152	81 243
Produktivita práce z přidané hodnoty z výroby (běžné ceny) Labour productivity of added value (current prices)	tis. Kč/os. 1,000 CZK/person	309,5	340,4	417,6
Produktivita práce z výkonů (běžné ceny) Labour productivity of operations (current prices)	tis. Kč/os. 1,000 CZK/person	1 049,2	1 113,4	1 157,2
Investice celkem Total investments	mil. Kč (b.c.) mill. CZK	3 371	3 852	1 891 ²⁾

Pozn. / Note:

1) Předběžný údaj / Preliminary data

2) Údaj je pouze za organizace od 50 zaměstnanců a výše
Data from business with 50 employees and more only

Pramen: ČSÚ, vlastní dopočet MPO

Source: Czech Statistical Office, adjusted according to MPO

9.4. Celulózpapírenský průmysl

Pulp and Paper Industry

V roce 2007 vyrobil celulózpapírenský průmysl 780 tis. tun vlákniny celkem, z toho 777 tis. tun buničiny dřevné. Ve srovnání s rokem 2006 se zvýšila výroba vlákniny celkem o 1,8%.

Rovněž výroba papírů, kartonů a lepenky podle klasifikace CEPI, užívané v celulózpapírenském průmyslu, se oproti roku 2006 zvýšila, a to o 1,5% na celkovou výši 1 023 tis. tun. Celkově se ve srovnání s předchozím rokem vyrobilo více zejména balicích papírů (o 19 tis. tun) při poklesu dřevitého nenatíraného a novinového papíru.

Obchod s vlákninou celkem zaznamenal ve srovnání s rokem 2006 snížení dovozu na 180 tis. tun (tj. méně o 0,6%) a zvýšení vývozu na 372 tis. tun (tj. více o 6,3%).

Zároveň došlo proti roku 2006 jak ke zvýšení vývozu papírů, kartonů a lepenek (o 4%), tak zejména k nárůstu jejich dovozů (o 16,2%).

Nadále tedy trvá, že struktura výroby českého celulózpapírenského průmyslu neodpovídá tuzemské poptávce, když vyvážíme téměř 48% produkce buničiny a dovážíme naopak krátkovláknitou buničinu (cca 165 tis. t), která se u nás nevyrábí. V papírech, kartonech a lepenkách vyvážíme především druhy s nižší přidanou hodnotou a dovážíme především drahé grafické a tiskové papíry. Z toho pramení i výrazná ztráta v bilanci zahraničního obchodu.

Celková spotřeba papírů, kartonů a lepenek v tuzemsku činila 1 622 tis. tun. Vývoj ve spotřebě papíru (včetně kartonů a lepenek) na obyvatele, což je považováno za ukazatel kulturní a životní úrovně daného státu, za-

znamenal v ČR prudký nárůst. Zatímco v roce 1990 byla spotřeba papíru pouze 60,5 kg, v roce 2007 již 156,2 kg na obyvatele.

Tabulka 9.4.1

Výroba buničiny, papíru, kartonu a lepenky v tis. tunách
Pulp, paper and paperboard production in 1,000 t

Výrobek Product	2005	2006	2007
Mechanická vláknina Mechanical pulp	84	91	85
Chemická buničina Chemical pulp	670	671	692
Ostatní vláknina Pulp of other fibres	4	4	3
Celkem Total	758	766	780
Papír, kartony a lepenka Paper and paperboard	990	1 008	1 023

Pramen: Společnost průmyslu papíru a celulózy, ČSÚ
Source: Association of Pulp and Paper Industry, Czech Statistical Office

9.5 Dřevostavby

Wooden Constructions

Nadace Dřevo pro život má za cíl obnovit vztah společnosti ke dřevu. Největší rezervy a současně možnosti pro využití dřeva má naše společnost v stavebnictví. Proto začala nadace ve spolupráci s dalšími partnery organizovat architektonicko-konstrukční soutěž Dřevěný dům.

Smyslem soutěže je podpořit snahy o využití dřeva v českém stavebnictví. Zvýšení zájmu architektů a projektantů o dřevo by mělo být jednou z cest vedoucích k naplnění tohoto cíle. Stavby na bázi dřevěné konstrukce splňují všechna ekologická a energetická kritéria daná evropskými strategiemi. Snížení energetické zátěže domácností je plně v souladu s rozvojem staveb s vyšším podílem dřeva.

V EU dnes výstavba a provozování budov spotřebuje 40% objemu všech vyrobených energií, vypustí do ovzduší 30% z veškeré produkce CO₂ a současně přispěje 40% na celkovou hromadu všech evropských odpadů. Z těchto čísel je zřejmé, že je třeba změnit přístup k používaným stavebním technologiím a stavební postupům, zejména k čerpání zdrojů a k regulaci množství škodlivých emisí a odpadů. Z hlediska spotřeby energií jsou dnes domácnosti vedle průmyslu, dopravy a administrativních budov čtvrtou nejvýznamnější oblastí.

Úspory energie jsou podmínkou bezpečnosti energetického zásobování, konkurenceschopnosti a zlepšování životního prostředí. Úspory energie v budovách jsou prioritou evropské strategie udržitelné konkurenceschopnosti a bezpečné energetiky. Cílem je snížení energetické spotřeby o 20% do roku 2020. Akční plán energetické účinnosti EU předpokládá dosažení úspor energie v bytovém sektoru až o 27% a v budovách veřejné správy o 30%.

Využití dřeva ve stavebnictví

Roční těžba dřeva na obyvatele je v ČR a v USA přibližně stejná. V USA však dřevostavby zcela dominují v bytové výstavbě, zatímco u nás představují zhruba 4%. Například v Německu je to 7% (z toho v Bavorsku 70%), v Rakousku 10%, Švýcarsku 10%, Velké Británii – Anglii, Walesu 15%, Skotsku 50% (přitom na britských ostrovech jsou malé vlastní zdroje dřeva), ve Finsku, Norsku a Dánsku přes 60%, v USA 65% a Kanadě dokonce 80%.

V posledních letech se stavební sektor pracující se dřevem začal dynamicky rozvíjet i u nás. Nejlépe to ukazují výsledky roku 2007, kdy bylo v ČR postaveno kolem 1500 rodinných domů na bázi dřeva, přitom před třemi roky to nebylo ani 200 domů.

Masivní výstavbou kvalitních, architektonicky nápaditých domů na bázi dřeva bychom se mohli rychle dostat do skupiny zemí určujících světový vývoj ve stavitelství. Budoucnost totiž patří stavebním technologiím šetřícím energii. Dřevo je tou správnou volbou nejen proto, že je jedinečnou obnovitelnou surovinou, ale také proto, že nabízí celou řadu vynikajících stavebně technických vlastností – optimální tepelnou izolaci, vysokou pevnost, malou hmotnost, štíhlé stěny, krátké stavební doby, flexibilní možnosti uspořádání.

V současnosti je skutečně mnoho objektivních důvodů pro to, aby dřevo začalo být více využíváno ve stavebnictví. Patří mezi ně zejména tyto:

- Používání dřeva napomůže zachovat pro budoucnost zbývající zdroje vyčerpatelných surovin.
- Využívány jsou stále progresivnější technologie třídění a zpracování dřeva, provádění spojů prvků ze dřeva a materiálů na bázi dřeva a postupy pro navrhování dřevěných konstrukcí.
- Dřevo může spolupůsobit s ocelí i s betonem a spoluvytvářet hospodárné smíšené konstrukce.
- Ačkoliv dřevo je zápalné a hořlavé, jeho chování při požáru je předvídatelné. Větší dřevěné průřezy mají vysokou požární odolnost.
- Pro výrobu dřeva a materiálů na bázi dřeva je všeobecně zapotřebí málo energie.
- Dřevo je recyklovatelné, nebo může být použito jako obnovitelný zdroj energie.

Za posledních patnáct let se rozrostla rozloha zalesněné půdy v Evropě o 13 mil. hektarů. Dnes tak celkově představuje přes miliardu hektarů. Lesy tak dnes pokrývají 44 procent rozlohy Evropy. Z celkové zalesněné plochy zeměkoule připadá na Evropu čtvrtina. Podle údajů OSN je v Evropě zhruba 112 mld. m³ dřeva a ročně přibývá přibližně 350 mil. m³.

Mezi evropskými státy zaujímá ČR 12. místo v lesnatosti, v zásobě dřeva na 1 hektar (332,7 m³) je na 2. místě a v ročním přírůstu na 1 ha je na 6. místě. Běžné roční přírůstky dřeva jsou kolem 20 mil. m³ a těžba v rozmezí 16 až 17,5 mil. m³. Porovnáním těžby a přírůstu zjistíme, že přírůstové možnosti byly v minulých letech v ČR využity cca ze 75%.

Celkové zásoby dřeva v našich lesích narostly za posledních 16 let o více než 100 mil. m³ (v roce 1990 byly 564 mil. m³, v roce 2006 pak 667,8 mil. m³). To znamená, že každoročně se zásoby dřeva zvyšují v průměru o 6,7 mil. m³. V devadesátých letech minulého století se roční těžby pohybovaly mezi 10 až 14 mil. m³. V roce 2006 však celková těžba (17,68 mil. m³) přesáhla celkový průměrný přírůst (17,5 mil. m³). V roce 2007 celková těžba překročila celkový průměrný přírůst o 1 mil. m³. Celkové zásoby však přesto vzrostly o více než 5 mil. m³. To je způsobeno porušením normálního zastoupení věkových tříd.

Na jeden průměrný rodinný dům se spotřebuje cca 65 m³ dřevní hmoty ve formě kulatiny. V lesích ČR přiroste za jednu vteřinu 0,6 m³ dřevní hmoty. To znamená, že každých 108 vteřin vyprodukují naše lesy tolik dřeva, kolik se spotřebuje na jeden rodinný dům. Dřevo potřebné na stavbu 1000 rodinných domků naroste v lesích za 30 hodin! Kdybychom chtěli zvýšit podíl domů na bázi dřeva na celkové výstavbě na 20%, v lesích nám k tomu nezbytně nutné dřevo vyroste za necelý týden. A pokud bychom chtěli všechny rodinné domky stavět ze dřeva, lesy nám k tomu dodají dřevo za jeden měsíc.

Více informací o domech na bázi dřeva najdete na www.drevenydom.org

9.6 Nadace „Dřevo pro život“

Foundation „Wood for Life“

V roce 2007 Nadace Dřevo pro život realizovala ve spolupráci s rakouskou organizací proHolz Austria projekt výzkumu veřejného mínění zaměřeného na zjištění postojů občanů ČR ke dřevu, lesnímu hospodářství a dřevozpracujícímu průmyslu.

V úvodu výzkumu dostali respondenti dvě otázky: Co si myslíte, že se stane v příštích několika letech s rozlohou lesů v České republice? Ovlivňuje podle vás využívání dřeva zdraví lesů v ČR? Odpovědi ukázaly, že mezi respondenty více než z poloviny převládá názor, že rozloha lesů v ČR se bude zmenšovat, a využívání dřeva negativně ovlivňuje životní prostředí. Dokonce převažuje názor, že těžba dřeva je v našich podmínkách pro přírodu škodlivější než těžba kamení, případně jiných neobnovitelných surovin. Jednoduše řečeno kamenolom lidem vadí méně než paseka v lese. Názor, že plocha lesů se bude zmenšovat, častěji sdílí ženy, naopak nejméně časté je toto mínění u respondentů s vysokoškolským vzděláním.

Názor, že využívání dřeva negativně ovlivňuje životní prostředí mají převážně mladí lidé spadající do věkové skupiny 25 – 30 let. Toto lze do budoucna považovat za značný problém, který se může v čase prohlubovat

a je důsledkem dlouhodobě negativních kampaní vedených proti lesnímu hospodářství. Jejich vliv je velmi silný především na mladé lidi, kteří ještě nemají dostatek vlastních zkušeností a snadno podléhají různým mystifikacím.

Výzkum ukázal značně rozporuplný vztah veřejnosti k hospodaření v lesích a využívání dřeva. Lidé vyjadřují obavy o existenci lesů, domnívají se, že jejich plocha se spíše zmenšuje nebo bude zmenšovat. Přitom opak je pravdou, za 150 let se rozloha lesů v ČR zvětšila takřka o jednu čtvrtinu, tj. o 675 000 ha, rovněž tak významně narostly zásoby dřeva (které se zvyšují tempem nevidaným: o 100 mil. m³ za 15 let). Těmto faktům však veřejnost nevěří.

Velmi negativně je vnímán dopad těžby dřeva na zdravotní stav lesů. Lidé nechtějí vidět, že faktory, způsobující zdravotní problémy lesů, se v převážné míře nacházejí mimo sféru lesního hospodářství. A věří v zázrak, že když dřevo nebudeme těžit, lesy se uzdraví. Opět je to důsledek ochrannářských kampaní.

Lidem je sugerována představa o životě v souladu s přírodou, touží být obklopeni přírodními materiály, chtějí využívat obnovitelné zdroje, podporují ochranu přírody. Proto, paradoxně, když už je dřevo z lesa venku, lidé k němu rázem své postoje změň a hodnotí jeho vlastnosti velmi pozitivně a s jeho využíváním nemají žádné problémy, naopak chtěli by ho mít všude.

Důsledkem pak jsou představy šířené i novináři, že z našich lesů uděláme pralesy a rezervace a dřevo si přivezeme odjinud – ze Sibiře, ze Skandinávie, z Brazílie apod. Takhle v praxi vypadá ekologický slogan: „Mysli globálně, jednej lokálně“. Své lesy necháme sentimentálně zpustnout do podoby pralesů a kvůli dřevu, které máme rádi, necháme zplundrovat lesy někde jinde, kde to nevidíme, protože „co oči nevidí, to srdce nebolí“.

Výzkum jasně ukázal jeden fakt: rozpolcenost lidských myslí ve vztahu k lesům a dřevu, jejich ochraně a využívání jako neblahý důsledek nekonzistentní, nekoncepční ochrany přírody, která něco jiného veřejnosti říká a něco jiného ve skutečnosti dělá. Vzhledem k tomu, že tento typ environmentální výuky se masivně zavádí na základních školách, lze očekávat u mladé generace nárůst negativního hodnocení hospodářského využívání lesů.

Nadace Dřevo pro život má za sebou dva roky činnosti. Začala s jedním velkým projektem – Soutěží Dřevěný dům. Dnes již rozděluje nadační aktivity do několika vzájemně provázaných sekcí.

Posláním nadace je:

- Podporovat zodpovědné využívání dřeva ve společnosti
- Měnit názory lidí na využívání dřeva
- Realizovat obecně prospěšné projekty, ukazující výhody využívání dřeva
- Posilovat společenskou odpovědnost lesního hospodářství a dřevo zpracovávajícího průmyslu

Oblasti působení nadace:

- Komunikace s laickou i odbornou veřejností
- Environmentální vzdělávání, osvěta
- Šíření informací o dřevě
- Podpora stavění ze dřeva
- Podpora projektů neziskových organizací, utvářejících vztah lidí ke dřevu

Rozdělení projektů nadace:

Sekce vzdělávání

- Projekt Za tajemstvím dřeva
- Projekt TV seriálu Kus dřeva ze stromu

Sekce informační

- Informační portál www.mezistromy.cz
- Informační portál www.drevenydom.org
- Elektronický zpravodaj SUK
- Výzkum veřejného mínění

Sekce odborné – stavební

- Soutěž Dřevěný dům
- Program proLignum
- Odborné semináře

Sekce charitativní

- Projekt „Pomozte dětem z dětských domovů“
- Projekt podpory zdravotně znevýhodněných řemeslníků

Sekce podpory projektů jiných subjektů

- Podpořeno celkem za dva roky 15 projektů
- Sekce spoluúčasti v jiných projektech**
- Účast v projektu ČSOP: Informační centra v CHKO
- Účast v projektu MZe: Lesní pedagogika

Charakter nadačních projektů:

- Vzájemná propojenost
- Působí jak na celostátní, tak regionální úrovni
- Spojují vždy více partnerů
- Mají podporu státních institucí
- Účastní se na nich privátní i veřejný sektor
- Posilování lokálních vazeb
- Důsledná medializace
- Hodnotící zpětná vazba

Výhody partnerů plynoucí ze spolupráce s nadací:

- Spoluúčast na proměně vztahu veřejnosti ke dřevu
- Posílení vlastní pozice v rámci oboru i regionu
- Zvýšení prestiže v očích veřejnosti
- Získání nových vztahů
- Získání nových informací
- Získání většího přehledu o dění v oboru
- Možnost ovlivňovat jednotlivé projekty

Nadace přispěla v roce 2007 na realizaci jednotlivých projektů celkovou částkou 5 617 839 Kč. Svoji činností chce přesvědčit širokou veřejnost, že šetrným využíváním dřeva lze přispět ke zlepšení zdravotního stavu našich lesů, ke zvýšení ekologické stability a krásy české krajiny.

Informace o konkrétních projektech nadace lze nalézt na webových stránkách www.drevoprozivot.cz.

9.7. Výroba a dovoz lesnické techniky

Production and Import of Forestry Technologies

Uplatnění těžebních technologií v ČR v roce 2007

Nové těžební–dopravní stroje a jimi zabezpečované výrobní technologie jsou rychlé, bezpečné, s vysokou produktivitou práce a nízkou pracností, ekologicky a ekonomicky výhodné.

Harvestorové technologie umožňují provádět manipulaci a druhotní dříví přímo v lese a tím otevírají cestu organizaci dodávek a přepravy dříví z lesa přímo odběrateli.

Harvestorové technologie dávají výjimečnou možnost v logistice, přehledu cesty sortimentů přes lokality P na OM a odtud přímo ke zpracovatelským kapacitám, mají možnost snížit četnost v dopravě dříví a snížit hmotnostní zatížení již tak přetížené a poškozené dopravní sítě.

Harvestor je samopojízdný víceoperační stroj, jeho práce spočívá v kácení, odvětvování, rozřezávání a ukládání sortimentů dříví kolmo k vyvážecí lince. V počítací harvestoru je uložen software, který řídí funkce stroje a současně zajišťuje optimální zpeněžení kácených stromů.

Je zjištěno, že v současné době je v provozu celkem 308 těžebních strojů a z toho 286 kolových harvestorů, přičemž 28 je již na hranici životnosti. Je potěšující, že 211 těžebních strojů bylo zakoupeno po r. 2001. Další kladné zjištění je, že 82 kolových harvestorů je vybaveno kácací hlavicí s úřezem do 55 cm, což dává předpoklady k jejich uplatnění pro práce v probírkových porostech. Další početnou skupinu s 84 stroji tvoří harvestory s úřezem do 72 cm, a větší úřez do 75 cm je zastoupen 49 stroji. Tento stav umožnil operativně zvládat větrnou kalamitu způsobenou orkátem Kyrill a následnou nahodilou kalamitní těžbu dřeva.

Pro svažitá a méně ušnosná podloží byly zajištěny pro zvládnutí kalamit harvestory na pásových podvozcích v počtu 19 strojů, a další 3 stavební stroje Menziumuck opatřené kácací hlavicí Woody.

Processory Hypro jsou zastoupeny 3 stroji. Zpracovávají stromy pokácené motomanuálním způsobem a soustředěné ke stroji navijákem.

Plynulý provoz v těžební činnosti zajišťují vyvážecí traktory v celkovém počtu 504 strojů a 71 vyvážecích traktorových souprav, tažených univerzálním traktorem s taženým poháněným nebo nepoháněným přívěsem s hydraulickým jeřábem, umístěným na jeho předním okraji. Tato technika je určena do rovinatých terénů a splňuje požadavky pro soukromé hospodařící zemědělce, kteří vlastní současně i lesní porosty.

Nezastupitelnou doplňující technikou k harvestorům jsou vyvážecí traktory v celkovém počtu 343 ks. Jsou začleněny podle nosnosti do 4 tříd. Nejvyšší nosnost je ve třídě do nosnosti 9 tun, což odpovídá náročným ekologickým požadavkům na zhutnění půdy po několikerém přejíždění v jedné stopě a je zastoupena 158 stroji. Další třída s nosností do 12 tun

je zastoupena 130 stroji. Dalších 55 ks s nosností 14 a 17 tun je vhodných pro mýtní a kalamitní lesní porosty.

Malé vyvážecí traktory v celkovém počtu 161 ks jsou zastoupeny malými dopravními stroji s nosností do 3 tun, kam patří Terri na kolopásovém podvozku, a vyšší třída také na kolopásovém podvozku, kam patří Logbear a Vimek, který má 6kolový podvozek, v počtu 50 ks. Osmikolový podvozek je zastoupen Log Landerem, vyráběným v ČR v počtu 58 strojů, který se již začal vyvážet do zahraničí s exportem 13 strojů.

Pro minimalizaci škod na lesních porostech je nejvhodnější podvozek 8 kolový s možností montáže kolopásů do podmáčených a svažitých stanovišť a na sněh.

Pro obnovu a kalamitní těžbu je obdobná osmikolová konstrukce podvozku s hmotností stroje nad 10 tun, v přední části je doplněna radlici pro stabilizaci na svahu a pro následnou úpravu terénu.

Svahová dostupnost vyvážecích traktorů na suchém podloží je do 46 až 50%, v závislosti na využití kolopásů a řetězů. Pro méněúnosná podloží byly provozně odzkoušeny Lesnickou a dřevařskou fakultou MZLU v Brně upravené kolopásové švédského výrobce Olovsfors AB, Eco-Baltic, které mají posunutý protismykový výstupky ze středové části jednotlivých článků na jejich okraj a tím zamezují poškození povrchové vrstvy živých vozovek jak lesnické, tak veřejné cestní sítě. Posádky nemusejí provádět demontáž a zpětnou montáž, potřebnou pro pojiždění po těchto cestách, když přejíždějí mezi lesními porosty na delší vzdálenosti.

Vyvážecí traktory jsou dle přání vybaveny kamerou pro umožnění vyjždění a couvání z neprůjezdných linek. Pro stabilizaci na svažitém terénu je vhodná montáž navijáku na zadní části podvozku, kterým jsou vybaveny tyto forwardery v Rakousku a Německu.

Pro zajištění ekologické čistoty pracoviště, jejich přehlednost a správnou logistiku je možné doplnit harvester, vyvážecí traktor i odvozní prostředek napojením na GPS do ovládacích počítačů stroje. Mapové podklady lesních porostů jsou zajištěny prostřednictvím digitálního Atlasu lesnických map LČR, produkce Grafického datového skladu, čímž bude urychleno přenášení dat, evidence o zpracovaném dříví a hospodářská evidence lesních porostů.

Zastoupení technologií těžby dřeva

Z celkového množství těžby dřeva v ČR 18 508 050 m³ bylo provedeno v předmytných a obnovních těžbách 5 433 945 m³ sortimentovou technologií a 13 074 105 m³ kmenovou technologií. Na celkové těžbě se sortimentová technologie podílela 29%. V roce 2002 byl tento po-

díl 6,8%. V roce 2004 dosahoval podíl sortimentní technologie 15,4%. Největšího podílu sortimentní technologie bylo dosaženo v národních parcích, LS Lánská VLS. Bylo by vhodnější, aby zastoupení sortimentních technologií převažovalo v předmytných porostech oproti obnovním těžbám. Ve všech subjektech se zpracovávaly těžební zbytky štěpkováním 315 695 m³, nebo drcením. V ČR nachází uplatnění svazkovač klestu v počtu 2 strojů, který umožňuje ekonomičtější dopravu těžebních zbytků pro energetické účely, které jsou trendem a úkolem pro budoucnost. Podíl lanovkového soustředování byl 333 591 m³.

Výroba a kompletace lesnické techniky

Školkařská technika a technologie má sezónní využívání a poměrně dlouhou životnost strojů, proto obnova těchto strojů má charakter kusové výroby. Byly obnoveny 4 secí stroje a 2 stroje na hnojení.

Technika pro obnovu lesa je na vzestupu. Největší četnost mají štěpkovače a drtiče těžebních zbytků v počtu 41 ks. Požadavek na další stroje, zajišťující likvidaci těžebního odpadu, začne narůstat s požadavkem na výrobu energetické štěpky. Největší nárůst mají púdní a mulčovací frézy v počtu 14 ks. Dalších 8 ks bylo exportováno.

Těžební, soustředovací a dopravní technika má celoroční využití se zvýšenou náročností na bezpečnost. Nástavby na univerzální traktory jsou provozem stále žádány, jejich potřeba se zvýšila na 108 ks, a 14 ks bylo exportováno. Kromě tuzemských Zetorů se adaptéry upravují na traktory dovážené. Výroba lesnických kolových traktorů (LKT) na Slovensku (závod Trstená), má vzestupný charakter a připravují se konstrukční inovace. Na lokalitách, kde to terén a podloží vyžadují, by bylo účelné je nahradit speciálními obdobnými traktory na vyšší technické úrovni (výrobce HSM v SRN), které jsou uzpůsobeny ekologickým požadavkům bezeškodného vyklizování z lesních porostů, zatím jsou v provozu 2 ks.

U výroby lanových systémů se výrazně projevuje modernizace, která snižuje počet pracovníků při obsluze a její zvýšená bezpečnost. Šetrnost lanovek k porostům i k půdě usnadňuje dálkové ovládání vozíků, 1 ks byl dodán na tuzemský trh a na export 2 ks od ŠLP Křtiny MZLU v Brně.

Automobilové hydraulické jeřáby domácí výroby projevují pravidelný nárůst a stávají se konkurenčními k zahraničním výrobkům, celkem se dostalo do provozu 40 automobilových hydraulických jeřábů a 20 bylo exportováno Ostrojem Opava. Při kompletaci odvozních souprav dochází k nárůstu výroby typů na krátké výřezy dříví v počtu 89 ks, což navazuje na zvýšení využívání harvesterových technologií, které jsou šetrné jak k vychovaným porostům, tak i k půdě, po které se vyvážejí hotové sortimenty na OM. Tahače návěsů byly nahrazeny zahraničními.

Tabulka 9.7.1

Harvestory podle velikosti a roku výroby k 31.12. 2007

Number of Harvestors according to cutting diameter and year of manufacturing

Výrobce Manufacturer	Počet celkem Totally	z toho dle úřezu h. hlavice of which by the cutting diameter				z toho dle roku výroby of which by the year of manufacturing		
		do55cm	do62cm	do72cm	do75cm	až 1995	1996-99	2000-
		Quantity						
John Deere	133	31	33	58	11	20	26	87
Rottne	67	30	25		12		6	61
Valmet	33	8	6	16	3		7	26
Ponsee	33	1	1	8	23	4	8	21
Logset	6		4	2				6
Sampo	5	5						5
Gremo	2	1	1			1		1
SP-Maskiner	2	2				2		
Caterp./EcoLog	2	1	1					2
Nokka	1	1				1		
Vimek 404	1	1						1
UTC IO-67	1	1						1
kolové / wheeled	286	82	71	84	49	28	47	211
Menzi Muck	3	3						3
MHT Linz	17	16		1			5	12
Königs Tiger	2	1	1					2
Celkem Totally	308	102	72	85	49	28	52	228
Procesor Hypro	3							

Pramen: MZLU

Source: Mendel University of Agriculture and Forestry

Tabulka 9.7.2

Výroba, dovoz, vývoz a kompletace lesnické techniky v kusech

Production, imports, exports and assembling of forestry machinery (pcs)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2006	2007	2007	
						ČR	exp.	ČR	exp.	Machinery for forests nurseries
Školkařská technika										
plecí stroje a kultivátory	5	2	1		7					weeders and cultivators
secí stroje	1	1			4			4		seed drillers
školkovací stroje	2	2			6		3			transplanters
podřezávače kořenů	12	11	2	3	8					undercutting machines
stroje pro sklizeň sazenic	5	4	3	7						seedling harvestors
technika pro chemickou ochranu	5	3	4	1	8					machinery for chemical control
technika pro hnojení	6	8			8			2		machinery for fertilization
Technika pro obnovu lesa										Reforestation technology
shrnovače klestu			3	5	5	6		4		slash rakers
stroje pro přípravu půdy	17	12	19	10	28	3	2	10	1	soil preparation machinery
štěpkovače, drtiče				6	74	37	2	41		chippers
půdní frézy, mulčovací frézy					13	24	11	14	8	rotary tillers
zalesňovací stroje	7	6	3	7	8	1	3	3		planters
Těžební, přibližovací a dopravní prostředky										Harvesting, skidding and hauling technologies
traktorové navijáky					73	112	3	185	8	tractor winches
nástavby na UKT pro soustředování dříví	90	97	65	80	58	52	8	108	14	UKT adaptors for skidding
lanovky a lanové systémy	9	11	7	4	11	2	6	4	10	cableways and cable systems
lanovkové vozíky			1	2	2			1	2	skyline carriages
traktorové hydraulické jeřáby				5	3	8		21		tractor hydraulic cranes
vyvážecí vozíky s hydraulickým jeřábem za traktor		3	6	31	11	10		20	2	hauling trucks with hydraulic cranes
odvětvovací protahovací stroje (OVP)				1	2	5		4		branch-trimmers
automobilové hydraulické jeřáby	45	65	83	68	100	158	18	40	20	truck hydraulic cranes
návěsy určené k dostavbě			19	22	26	1		22		semitrailers for individual finishing
kompletace odvoz.souprav na krátké dříví	31	24	36	25	142	9		89		timber-transport units assembly for short roundwood
kompletace odvoz.souprav na dlouhé dříví	54	46	19	14		19		62		timber-transport units assembly for long logs
jednonápravové oplénové přívěsy	4	2				2				single-axle pole trailers
dvounápravové oplénové přívěsy	72	41	4	1	8	33				four wheel pole trailers
víceúčelový přepravník								3	1	multifunctional container
Manipulační technika										Cross-cutting machinery
mobilní pásové pily					82	17	3	58	90	mobile band headrigs
manipulační linky na tenké dříví	5	4	2	1						cross-cutting lines for thin timber
manipulační linky na tlusté dříví			3	4	2		3	5	4	cross-cutting lines for thick timber
čelní a zlamovací nakladače				13	8					front and articulated loaders
odkorňovací stroje + malé na tyčovinu			4	4	6	7		2		debarkers
štípací stroje			16	44	171	245	9	545	50	splitting machines
Stroje pro údržbu lesní dopravní sítě										Forest road maintenance machinery
nesené - tažené gradery za UKT				1	2					mounted and pulled graders for UKT
předrcovače kameniva				2						crushing rollers

Pramen: MZLU

Source: Mendel University of Agriculture and Forestry

Tabulka 9.7.3

Počet vyvážecích traktorů a vyvážecích traktorových souprav
 Number of forwarders and crane-equipped forwarders

Výrobce Manufacturer	Počet celkem Totaly	dle nosnosti of which by tonnage						z toho dle roku výroby of which by the year of manufacturing			balička klestu Slash wrapper
		do3t	do6t	do9t	do12t	do14t	do17t	až1995	96-2000	2001-	
		Quantity						Quantity			
John Deere	161			87	61	11	2	21	54	86	2
Valmet	58			18	25	14	1		10	48	
Rottne	57			29	16	9	3		5	52	
Ponsee	34				22	12			11	23	
Gremo	11			11				3	7	1	
Logset	9				6	3				9	
Norcar	6			6				6			
Cater/Eco L	3			3						3	
Farmi Trac	1			1				1			
Nokka	1			1				1			
Dasser	2			2				2			
velké vyv. traktory	343			158	130	49	6	34	87	222	2
Logbear	2		2						2		
Terri	37	37						8	21	8	
Vimek	50		50							50	
Log Lander	58		58							58	
Entrakon D.	14		14							14	
malé vyv. traktory	161	37	124					8	23	130	
Vyváž. traktory celkem	504	37	124	158	130	49	6	42	110	352	2
³) UKT+ přívěs	71		40	27	4					71	
Celkem strojů Totaly	575	37	164	185	134	49	6	42	110	423	2

Pramen: MZLU

Source: Mendel University of Agriculture and Forestry

Tabulka 9.7.4

Zastoupení těžebních technologií v m³
 Logging system structure (m³)

subjekty Entity	harvest.tech. Harvestors	kmen.tech. Whole stem logging	těžba Felling	% sortiment Short length logging	štěpkování Chipping	soustř. lanovkou Skyline logging
Stát. lesy v ČR State forests	2 430 675	6 571 828	9 002 503	27	83 575	136 183
VLS ČR, s.p. Military forests	887 788	500 884	1 388 672	64	60 000	50 957
LS Lány Office of the President	18 832	2 135	20 967	89	0	0
Národní parky National parks	454 997	462 851	917 848	49	28 530	120 563
Soukromé lesy Private	867 884	3 086 136	3 954 020	22	54 620	17 890
Lesy měst a obcí Community forests	773 769	2 450 271	3 224 040	24	88 970	7 998
Celkem Total	5 433 945	13 074 105	18 508 050	29	315 695	333 591

Pramen: MZLU

Source: Mendel University of Agriculture and Forestry

Vývoj poskytl lesnímu hospodářství nové hydraulicky ovládané návěsové soupravy, které se na OM upravují podle rozměrů uloženého dříví nastavitelnou délkou návěsu a posuvem klanic. Návěsy jsou vyráběny s dvou i třínápravovou alternativou.

Manipulační technika – největšího nárůstu vykázaly mobilní pásové pily v počtu 17 ks, a 3 na export. Výroba manipulačních linek z původních 5 dodavatelů se omezila na Dřevostroj Čkyně a BALJER – ZEMBROD, který dodal pro tuzemsko 5 ks a 4 ks na export. Vzrůstají požadavky na štípací stroje, které zajišťují obnovitelné zdroje energie. Na trh bylo dodáno 545 ks a na export 50 ks, což je následek vzrůstu cen fosilních tepelných zdrojů energií.

10. LESY ČESKÉ REPUBLIKY, S.P.

Forests of the Czech Republic, State Enterprise

Rok 2007 se pro LČR nesl ve znamení likvidace následků orkánu Kyrill a změn ve vedení podniku.

V LČR se v minulém roce několikrát měnilo vedení. Dne 8. 2. 2007 odstoupil z postu generálního ředitele státního podniku Ing. František Koníček. Vedením podniku po Františku Koníčkově byl poté ministrem zemědělství Mgr. Petrem Gandalovičem pověřen Ing. Jiří Holický. 6. dubna jej ministr jmenoval generálním ředitelem poté, co se Jiří Holický coby pověřený ředitel úspěšně vypořádal s kalamitním stavem po orkánu Kyrill. 15. října 2007 byl ovšem Ing. Holický ministrem zemědělství Gandalovičem z postu generálního ředitele LČR, s. p. odvolán, stalo se tak na jeho vlastní žádost z osobních důvodů. Státní podnik poté dočasně vedl výrobně-technický ředitel Ing. Vladimír Dolejský, Ph.D. Na podzim proběhlo výběrového řízení na pozici generálního ředitele LČR, s. p., kterého se zúčastnilo 18 kandidátů. Výhercem se stal Ing. Jiří Novák, do té doby ředitel Správy Krkonošského národního parku, který komisi zaujal vizí štihlého decentralizovaného státního podniku s posílením pravomocí Krajských ředitelství, snahou o zvýšení čerpání uniijních prostředků a v neposlední řadě snahou o znovuvybudování dobrého jména státního podniku. Do funkce byl jmenován 11. 12. 2007.

V noci z 18. na 19. ledna se Čechami prohnal orkán Kyrill. Vítr, jehož rychlost dosahovala na hřebenech hor až 216 km/h, v některých porostech polámal či vyvrátil jednotlivé stromy. Na řadě míst vznikly rozsáhlé plošné polomy. Kyrill v českých lesích srazil k zemi skoro deset milionů krychlových metrů dřeva, na majetcích LČR šest milionů. V následujících týdnech a měsících se LČR musely vypořádat s následky tohoto ničivého orkánu. V prvních dnech po orkánu byl na nejvíce postižených místech vyhlášen nouzový stav, následně se rozběhly práce na likvidaci kalamity. Díky obětavé práci všech – jak pracovníků LČR, tak externích zpracovatelů – se podařilo následky zpracovat do 31. 12. 2007.

Další významnou událostí, která ovlivnila, resp. až do roku 2010 bude ovlivňovat dění v LČR, s. p., byl podpis „Memoranda Ministerstva zemědělství České republiky a Konfederace lesnických a dřevozpracujících svazů o principech hospodaření se státním lesním majetkem do roku 2010.“ Stalo se tak 27. června 2007. Na základě tohoto memoranda platí model správy lesního majetku: a) lesnické zakázky typu A – lokalita „OM“, b) lesnické zakázky typu B – lokalita „P“ v poměru 50:50.

Následně byla vypsaná zadávací řízení na tzv. střednědobé zakázky na období 2008–2010 celkem na 257 smluvních územních jednotkách (SÚJ). Z toho bylo 98 na lokalitě OM (odvozní místo, dříví zůstává ve vlastnictví LČR, které jej obchodují samy) a 159 na lokalitě P (při „pni“, dřevo obchoduje vítěz zakázky). V rámci 257 samostatných zadávacích řízení bylo doručeno celkem 2 558 nabídek. Na podzim proběhlo otevírání obálek a hodnotící komise vybraly vítěze jednotlivých řízení.

V březnu loňského roku LČR podepsaly s Českým svazem ochránců přírody smlouvu o vzájemné spolupráci. Státní podnik vložil na základě této spolupráce do aktivit zaměřených na ochranu přírody a ekologickou výchovu v období 2007–2008 celkem 5 milionů korun.

Za rok 2007 LČR dosáhly hospodářského výsledku před zdaněním 502 milionů 318 tisíc korun.

II. MEZINÁRODNÍ AKTIVITY LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

International Activities of the Forestry Sector

II.1 5. Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě

5th Ministerial Conference about Forest Protection in Europe

Ve dnech 5. - 7. listopadu 2007 se ve Varšavě uskutečnila již pátá Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě (MCPFE), tentokrát pod heslem „Lesy pro kvalitu života“. Ministři zodpovědní za lesy či jejich zástupci z 46 evropských zemí a představitelé Evropské komise, zastupující Evropská společenství, zde podepsali ministerskou deklaraci a dvě rezoluce: „Lesy, dřevo a energie“ a „Lesy a voda“. Ministři též prohlásili týden od 20. do 24. října 2008 za Pan-evropský týden lesů a v dalším prohlášení vyjádřili svou účast zemím postiženým ničivými lesními požáry a svou vůli provádět opatření k ochraně proti lesním požárům.

Stručný obsah přijatých dokumentů:

Ministerská deklarace

Hlavním tématem deklarace je „Lesy pro kvalitu života“. Deklarace znovu zdůrazňuje nezbytnost chránit a trvale udržitelným způsobem využívat přírodní zdroje a zejména význam lesů pro společnost v kontextu aktuálních témat, kterými jsou mimo jiné prevence a zmírňování dopadů klimatických změn, zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů a ochrana vod. V neposlední řadě se zabývá budoucí rolí pan-evropského procesu (MCPFE) v rámci globálních procesů týkajících se lesů a lesnictví, zejména ve vztahu k Fóru Spojených národů o lesích.

Signatáři se zavázali k posilování příspěvku lesů a lesního hospodářství ke kvalitě života (rozvoj venkovských oblastí, prevence a zmírňování dopadů klimatických změn, využívání dřeva společností, ochrana vod a protipovodňová opatření) a k reakci na současné výzvy v lesnickém sektoru (posílení konkurenceschopnosti lesnického sektoru, zvýšení povědomí o rozličných přínosech lesa a lesního hospodářství pro společnost, rozvoj pěstování rychlerostoucích dřevin pro energetické využití, zvýšení provázanosti mezi politikami týkajícími se lesních a vodních zdrojů, posílení zaměstnanosti, vzdělávání, výzkumu a komunikace v lesnickém sektoru apod.).

Varšavská rezoluce 1 - Lesy, dřevo a energie

Rezoluce se zabývá lesy jako zdroji obnovitelné suroviny. Dřevo, jako obnovitelný zdroj energie, může nahradit fosilní paliva, a tím na jedné straně významně přispět ke snížení emisí skleníkových plynů a na straně druhé přispět k zajištění dodávek energie. Trvale udržitelné hospodaření v lesích a rozšíření plochy lesů v Evropě vede k rostoucí dostupnosti lesních zdrojů a zvyšuje potenciál pro mobilizaci dřeva. V současnosti je třeba se soustředit na získávání poznatků o roli lesních ekosystémů a produkce výrobků ze dřeva v koloběhu a ukládání uhlíku, s cílem vhodně nastavit opatření v rámci Kjótského protokolu po roce 2012. Podpora energetického využití lesní biomasy by neměla vést k narušení trhu se dřevem a soutěže mezi různými koncovými uživateli této suroviny.

Signatáři se zavázali především posilovat roli lesnického sektoru v produkci energie a přijmout opatření k mobilizaci dostupných zdrojů dřeva při respektování trvalosti produkce a environmentálních omezení.

Varšavská rezoluce 2 - Lesy a voda

Rezoluce se zabývá vzájemným vztahem mezi lesy a vodou. Existuje rostoucí nerovnováha mezi dodávkami a potřebou pitné vody. Rezoluce zdůrazňuje roli lesů a lesního hospodářství v ochraně kvality vody a vodních zdrojů. Lesy a lesní hospodářství ovlivňují nejenom množství dostupné vody, ale dokáží zmírnit dopady povodní, přispívají k boji proti desertifikaci a mají nezanedbatelnou roli při ochraně půdy. Rezoluce zdůrazňuje nutnost propojení politik, které se zabývají hospodařením s lesními a vodními zdroji.

Signatáři se zavázali k zohlednění vztahu mezi lesem a vodou při obhospodařování lesů (posilování půdoochranné a vodochranné funkce lesů, hodnocení dopadů programů zalesňování na tyto funkce, obnova degradovaných lesů) a ke koordinaci politik týkajících se lesů a vod.

Prohlášení ministrů k Pan-evropskému týdnu lesů v roce 2008

Ministři zodpovědní za lesy prohlásili týden od 20. do 24. října 2008 za Pan-evropský týden lesů. Týden lesů bude zahrnovat akce na evropské a národní úrovni, jejichž cílem bude přispět k zviditelnění lesnického sektoru a zvý-

šit povědomí o jeho významu pro společnost, ochranu životního prostředí a ekonomický rozvoj. Příslušné regionální a národní orgány a organizace byly vyzvány k aktivní účasti na jejich organizaci.

Prohlášení ministrů k lesním požárům

Ministři zodpovědní za lesy vyjádřili své sympatie a solidaritu lidem zemí jižní Evropy, kteří v posledních letech čelili rozsáhlým lesním požárům, se zvláštním důrazem na události v Řecku v létě 2007. Vyjádřili svou připravenost hledat další opatření k ochraně před lesními požáry a co nejdříve obnovit potenciál postižených oblastí.

II.2 Přistoupení k Úmluvě o Evropském lesnickém institutu

Acceptance of the Convention about European Forest Institute

Úmluva o Evropském lesnickém institutu (EFI) vstoupila v platnost 4. září 2005. EFI se postupně stává důležitou organizací na poli evropské lesnické politiky. Jeho narůstající vliv se projevuje zejména v souvislosti s formulací a realizací Akčního plánu EU pro lesnictví.

K 23. 1. 2007 Úmluvu podepsalo 20 evropských zemí, z nichž 13 ji ratifikovalo a Úmluva v nich vstoupila v platnost. V průběhu roku 2007 se k těmto zemím připojila i Česká republika. Vláda vyjádřila souhlas s přístupem ČR k Úmluvě dne 20. prosince 2006 svým usnesením č. 1470. V dubnu roku 2007 svůj souhlas s přístupem k Úmluvě vyjádřil Parlament ČR. Dne 1. června 2007 podepsal přístupovou listinu k Úmluvě prezident České republiky.

Rádné členství přináší ČR automaticky zastoupení v Radě EFI, větší možnost prosadit svého zástupce do Výboru EFI a rozšířit možnosti podílet se na určování obecných principů činnosti institutu, spolurozhodovat o zaměření výzkumných programů a podílet se na zásadních rozhodnutích EFI.

Informace o činnosti institutu lze najít na internetové stránce: www.efi.fi.

II.3 18. zasedání Výboru pro lesnictví FAO

18th Session Commission for Forestry of FAO

18. zasedání Výboru pro lesnictví FAO (COFO) proběhlo v ústředí FAO v Římě ve dnech 13. - 16. dubna 2007. Byla představena a diskutována Zpráva o stavu světových lesů v roce 2007. K hlavním tématům zasedání patřily: lesy a energie - nová výzva pro trvale udržitelné obhospodařování lesů, ochrana lesů či uplatňování lesnictví na lokální úrovni. Součástí zasedání byl i seminář o regionálních aktivitách k prosazování trvale udržitelného obhospodařování lesů. COFO tradičně vyslechlo a diskutovalo i rozhodnutí a doporučení regionálních lesnických komisí FAO. COFO přijalo informaci o záměru FAO revidovat strategický plán pro lesnictví do 19. zasedání COFO v roce 2009 a informaci argentinské delegace o stavu příprav XIII. Světového lesnického kongresu, který se uskuteční v říjnu 2009 v Buenos Aires.

II.4 7. zasedání Fóra Spojených národů o lesích

7th Session UNFF

7. zasedání Fóra Spojených národů o lesích (UNFF 7) se uskutečnilo v ústředí OSN v New Yorku ve dnech 16. - 27. dubna 2007 a lze ho označit jako úspěšné. Po dvouletém úsilí se podařilo schválit návrh Právně nezávazného nástroje pro trvale udržitelné obhospodařování všech typů lesů (NLBI) a přijmout víceletý program práce UNFF do roku 2015.

Právně nezávazný nástroj pro trvale udržitelné obhospodařování všech typů lesů (NLBI)

Cílem NLBI je (1) posílit politický závazek a aktivity na všech úrovních k účinné realizaci trvale udržitelného obhospodařování všech typů lesů a dosáhnout čtyř globálních cílů dohodnutých na UNFF 6 (viz Zpráva o stavu lesů a lesního hospodářství ČR v roce 2006); (2) posílit příspěvek lesů

k dosažení mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů, včetně Rozvojových cílů milénia s důrazem na boj proti chudobě a environmentální udržitelnost; (3) poskytnout rámec pro aktivity na národní úrovni a pro mezinárodní spolupráci.

Členské státy OSN by měly respektovat následující základní principy NLBI: NLBI je dobrovolný a právně nezávazný; každý stát je zodpovědný za trvale udržitelné obhospodařování svých lesů a vymáhání svého lesního práva; hlavní zájmové skupiny, místní komunity, vlastníci lesů a další přispívají k trvale udržitelnému obhospodařování lesů a měly by být zapojeny transparentním způsobem do rozhodovacího procesu, který se jich týká, stejně jako do implementace trvale udržitelného obhospodařování lesů, a to v souladu s národní legislativou; dosažení trvale udržitelného obhospodařování lesů, zejména v rozvojových zemích a zemích s tranzitivní ekonomikou, závisí na výrazně zvýšených nových a dodatečných finančních prostředcích ze všech zdrojů; dosažení trvale udržitelného obhospodařování lesů závisí na dobré správě na všech úrovních; mezinárodní spolupráce hraje zásadní katalytickou roli v podpoře úsilí všech zemí v dosažení trvale udržitelného obhospodařování lesů.

Dokument obsahuje rozsáhlé sekce o aktivitách na národní úrovni, o mezinárodní spolupráci a o prostředcích implementace včetně budování kapacit, přenosu technologií a financování a vymezuje vztah mezi NLBI a víceletým programem práce UNFF.

Víceletý program práce UNFF do roku 2015

Víceletý program práce zahrnuje vlastní zasedání UNFF, aktivity mezi zasedáními, dialog o regionálních prioritách, možnosti odezvy na nová a aktuální témata, posílení spolupráce a mezisektorové a programové koordinace. Počítá s uspořádáním mezinárodního roku lesů v roce 2011, řeší vztah mezi UNFF a NLBI a zabývá se i monitoringem, hodnocením a podáváním zpráv o jeho realizaci. Víceletý program práce popisuje i obsah plánovaných zasedání, která budou následovat v dvouletých intervalech. První z nich (UNFF 8) proběhne v roce 2009. Hlavním smyslem víceletého programu práce je dosažení čtyř globálních cílů přijatých na UNFF 6 a realizace NLBI. Na UNFF 11 v roce 2015 by mělo být znovu zhodnoceno mezinárodní uspořádání pro lesy.

Hlavním tématem UNFF 8, které se uskuteční v roce 2009 během českého předsednictví v Radě EU, bude „lesy v měnícím se životním prostředí“. Dílčí témata budou následující: (1) lesy a změna klimatu, (2) zvrácení trendu snižování lesnatosti a prevence degradace všech typů lesů, boj proti desertifikaci, (3) lesy a ochrana biologické rozmanitosti, včetně chráněných území. Dále se UNFF 8 zaměří na stále téma prostředků implementace (financování, přenos technologií šetrných k životnímu prostředí, budování kapacit) a mělo by rozhodnout o návrhu dobrovolného globálního finančního mechanismu/portfolia/lesního finančního rámce pro všechny typy lesů.

UNFF 9 v roce 2011 se bude zabývat tématem „lesy a lidé, obživa a boj proti chudobě“, UNFF 10 bude mít za téma lesy a ekonomický rozvoj a UNFF 11 by celý cyklus mělo završit a zaměřit se na celkové téma „Lesy: pokrok, výzvy, cesta kupředu“ a znovu zhodnotit účinnost mezinárodního uspořádání pro lesy a zvážit všechny možnosti jeho posílení do budoucna, zhodnotit pokrok při dosahování čtyř globálních cílů a realizaci NLBI a zhodnotit i příspěvek lesů a mezinárodního uspořádání pro lesy k dosažení mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů.

11.5 Mezinárodní konference o klimatické změně (Bali)

International Conference on Climate Change

Ochrana klimatu začíná být důležitým celosvětovým tématem. Globální oteplování je podle 4. hodnotící zprávy (2007) Mezivládního panelu o klimatické změně (IPCC) probíhajícím procesem a reálnou hrozbou do budoucna – pokud nedojde ke snížení emisí skleníkových plynů na světové úrovni. Vrchol mezinárodních politických jednání o klimatické změně představovala Konference OSN o změně klimatu na Bali (3. - 15. 12. 2007), které se zúčastnilo přes 10 tisíc účastníků. Zastoupení byli vládní úředníci, zástupci organizací OSN, mezinárodních a nevládních organizací. ČR byla reprezentována ministrem životního prostředí, RNDr. Martinem Bursíkem.

Hlavní cílem konference bylo nastavit dlouhodobou spolupráci zemí po roce 2012, kdy vyprší platnost prvních závazků Kjótského protokolu týkajících se snižování emisí skleníkových plynů, tzv. post-Kjótský režim.

Důležitým výstupem konference na Bali je tzv. Cestovní mapa z Bali (Bali roadmap), v níž se podařilo sjednotit postoje smluvních stran na budoucí směřování politiky v oblasti ochrany klimatu. Významnou událostí bylo také závěrečné nalezení shody všech zemí – včetně USA. Na základě odsouhlasení Cestovní mapy z Bali vyvrcholilo jednání o post-Kjótském režimu na Konferenci v Kodani v prosinci 2009, kde by mělo být dosaženo definitivní dohody

o nastavení režimu a závazků po vypršení prvního kontrolního období Kjótského protokolu v roce 2012.

Klimatická změna bude i jedním z významných témat českého předsednictví v Radě EU za lesnictví v I. polovině roku 2009, a ochrana klimatu jako taková bude jednoznačnou prioritou českého předsednictví v oblasti životního prostředí (MŽP).

Více informací: http://unfccc.int/meetings/cop_13/items/4049.php

11.6 Mezinárodní seminář o mobilizaci zdrojů dřeva (Ženeva)

International Workshop on Wood Sources Mobilization

V lednu 2007 se ve Ženevě pod záštitou UNECE konal mezinárodní seminář o mobilizaci zdrojů dříví - Mobilising Wood Resources. Motem semináře byla věta „Mohou evropské lesy obhospodařované na principech trvalé udržitelnosti uspokojit vzrůstající poptávku po surovině a energii?“. Cílem semináře bylo sesbírat zkušenosti z jednotlivých států a dalších klíčových hráčů a na tomto základě připravit opatření, která by ve svém důsledku vedla k postupnému uspokojení poptávky po dřevu jako strategické surovině. V rámci semináře se diskutovaly „příležitosti“ vedoucí k mobilizaci lesních zdrojů, resp. zdrojů surového dřeva a také hrozby, které tuto mobilizaci ohrožují. Diskutovaly se také případné dopady, které mohou být jako negativní doprovodný faktor mobilizace zdrojů surového dřeva (ochrana přírody).

Rostoucí poptávka po dříví je způsobena dřevozpracujícím i energetickým sektorem. Dodávky dříví ve střednědobém výhledu mohou být zvýšeny:

- intenzivnějším využitím existujících lesních zdrojů, jako: využití v současnosti nevyužívaných sortimentů, využití dřevních zbytků z lesnického sektoru a připojených průmyslových odvětví, zvýšení těžené plochy lesů,
- zvýšeným využitím dřevní biomasy vznikající mimo les,
- širším využitím použitých a recyklovaných dřevních produktů,
- rozvojem doplňkových zdrojů ne dřevní biomasy pro energetické účely,
- rozvojem kultur s krátkou obnovní dobou na zemědělské půdě.

V dlouhodobém výhledu může být dodávka dříví zvýšena pomocí:

- zvýšení rozlohy lesů,
- zvýšení produktivity lesních zdrojů, včetně lesnických a genetických inovací.

Z prezentací a diskusí vyplynulo kromě dalších závěrů konečné stanovisko poskytnuté jako doporučení připravované Ministerské konferenci o ochraně lesů v Evropě (listopad 2007 ve Varšavě) ve formě zprávy shrnuté v následujících bodech:

- Existuje nutnost soudržnosti politického postupu v otázkách mobilizace dříví mezi strategiemi a akčními plány pro biomasu, aby se předešlo deformacím trhu kvůli protichůdnému použití podpor a zábran, jako i fiskálních opatření.
- Do rozvoje a implementace evropských, národních a regionálních opatření podporujících OZE (především akční plány pro biomasu) je třeba zahrnout celý řetězec dodávky dříví, kvůli nalezení optimálních řešení pro vzrůstající poptávku po dřevě.
- Strategie a opatření na podporu mobilizace dříví musí splňovat limity TUH a mít na zřeteli environmentální, sociální a ekonomické omezení.
- Existuje potřeba přehlednějších a spolehlivějších statistických informací a analýz dostupných zdrojů dříví, reálných potenciálů pro mobilizaci. Identifikace a výměna informací ohledně praktických postupů je nezbytná.
- Posílení vlastníků lesů k zakládání „klastřů“ a podpora kapacity dodávek pomocí podpory kooperativ (sdružení) zajišťujících profesionální zakázky a spolupráci.
- Existuje potřeba poznat specifické regionální, národní podmínky a cíle a rozvinout řešení pro tyto úrovně.
- Současná situace představuje významnou příležitost pro sektor k nalezení nových rolí a příspěvků k bezpečnosti dodávek energie a zmírnění klimatické změny nahrazením fosilních paliv a podporou ukládání uhlíku v lesích a produktech ze dřeva.

Oficiální stránky workshopu poskytnou další závěry a informace - <http://www.uncece.org/trade/timber/workshops/2007/wmw/mobilisingwood.htm>

11.7 Mezinárodním seminář „The 4th FRM Working party implementing the Council Directive 1999/105/EC“**International Workshop „The 4th FRM Working party Implementing the Council Directive 1999/105/EC“**

Seminář k problematice reprodukčního materiálu lesních dřevin v rámci ES (ve smyslu Směrnice 1999/105/ES) spojený s odbornou exkurzí školkařskými provozy v Nizozemsku a Belgii se konal ve dnech 10. – 12. září 2007 v Hovenenu – Nizozemsko. Uvedený seminář je již čtvrtým v pořadí od roku 2004 (první Sasko /Karsdorf/ za účasti 5 zemí, druhý Slovensko /Liptovský Ján/ za účasti 11 zemí, třetí Maďarsko /Siófok/ za účasti 14 zemí ES a 2 nečlenských zemí) a jeho význam neustále roste. Tohoto semináře se zúčastnili zástupci z 23 členských zemí ES a zástupce Evropské komise. Hlavním tématem celého semináře bylo fungování kontrolních systémů a praktické zkušenosti v této oblasti s přesahem do oblasti obchodní výměny mezi členskými zeměmi ES. V těchto souvislostech bylo zejména diskutováno téma nejednotnosti dokumentů dodavatele a informační systémy pro kontrolu a výměnu informací o lesním reprodukčním materiálu.

11.8 Jednání Řídícího výboru EVOLTREE (Řím)**Proceeding of the Steering Committee EVOLTREE**

EVOLTREE (EVOLution of TREEs as drivers of terrestrial biodiversity) je rozsáhlý projekt financovaný 5. rámcovým programem EU. Jedná se o tzv. Network of Excellence, což si lze představit jako síť pracovišť a výzkumných ploch, jejíž cílem je analyzovat dopady klimatické změny na lesní ekosystémy z evolučního hlediska. Projekt probíhá od dubna 2006 a měl by trvat 4 roky. Projektu se účastní celkem 26 vědeckých a výzkumných evropských organizací.

Jednání Řídícího výboru EVOLTREE se konalo 24. října 2007 v Římě.

Jedním z cílů Řídícího výboru EVOLTREE je zachovat založenou síť pracovišť a výzkumných ploch (Network of Excellence) a udržet jejich výzkumnou aktivitu i po skončení trvání projektu v roce 2010. Partneri EVOLTREE vyjádřili svou podporu těmto snahám. Vzhledem k tomu bylo na jednání diskutováno těchto pět základních bodů především s cílem vyřešit financování budoucí struktury spolupráce:

1. Určení dlouhodobých priorit výzkumu.
2. Určení společných záměrů a očekávání.
3. Nalezení vhodného zdroje financování.
4. Podnikání podpory možných zainteresovaných subjektů.
5. Nalezení vhodné právní formy pro budoucí spolupráci.

Součástí programu jednání byl také přehled dosavadní činnosti projektu, mezi jinými např. založení archivu genomů širokého spektra organismů (Repository Centre), především však DNA dřevin, v Rakouském výzkumném centru (ARC), nebo výběr 7 ploch reprezentujících různé typy ekosystémů pro intenzivní výzkum (ISS – Intensive Study Sites).

Více informací: www.evoltree.eu.

11.9 Příprava Evropského týdne lesů 2008**Preparation of European Forest Week 2008**

Týden od 20. do 24. 10. 2008 byl na 5. Ministerské konferenci o ochraně lesů v Evropě ve Varšavě vyhlášen za Pan-evropský týden lesů (viz kapitola 10.1). Jeho cílem bude především zviditelnit lesnický sektor a jeho přínos pro rozvoj ekonomiky a společnosti, zvýšit povědomí o roli lesů a lesnictví při omezování klimatických změn, zajišťování pitné vody a v ochraně životního prostředí a zapojit další sektory do dialogu o tématech týkajících se lesů. Jeho součástí by měly být aktivity na evropské i národní úrovni. Do jeho přípravy se v roce 2007 zapojila především Koordinační skupina MCPFE ve Varšavě a posléze v Oslu, Evropská hospodářská komise OSN, FAO, Evropská komise a Francie, která bude ve 2. polovině roku 2008 předsedat Radě EU. Název byl upraven na Evropský týden lesů a bylo navrženo logo. Co se týče aktivit na evropské úrovni, Evropský týden lesů bude slavnostně zahájen v Bruselu a dále proběhne společné zasedání Evropské lesnické komise FAO a Dřevařského výboru Evropské hospodářské komise OSN v Římě. Členské státy byly vyzvány k pořádání podpůrných aktivit na národní úrovni, a to v podobě konferencí, politických fór či akcí pro veřejnost a média.

Více informací na www.EuropeanForestWeek.org.

11.10 Přehled hlavních témat projednaných v pracovních orgánech EU**Overview of Main Topics Solved by Operational Bodies of the EC****Stálý lesnický výbor Evropské komise**

Činnost Stálého lesnického výboru se v roce 2007 soustředila na realizaci Akčního plánu EU pro lesnictví (KOM(2006) 302 v konečném znění), který byl rozpracován do Pracovního programu k realizaci Akčního plánu EU pro lesnictví (2007-2011) a posléze do Programu práce Stálého lesnického výboru na rok 2007. Především byly založeny dvě ad hoc pracovní skupiny: (1) pro mobilizaci a efektivní využívání dřeva a dřevních zbytků a (2) pro metody hodnocení kompenzace za lesní zboží a služby, které nejsou uváděny na trh. ČR má svého zástupce v první z nich. Stálý lesnický výbor se na svých zasedáních průběžně věnoval následujícím tématům Akčního plánu EU pro lesnictví:

- využívání dřeva k energetickým účelům,
- vlivu globalizace na ekonomickou životaschopnost lesního hospodářství a navazujících průmyslových odvětví,
- analýze faktorů ovlivňujících stav lesů v EU a možnostem zefektivnění nástrojů Společenství ke zlepšení stavu lesů,
- budoucnosti monitoringu stavu lesů v EU (v kontextu nařízení LIFE+),
- výměně zkušeností členských států s aplikací směrnice o veřejných zakázkách na nákup dříví a výrobků ze dřeva,
- posílení koordinace mezi různými generálními ředitelství Evropské komise v záležitostech týkajících se lesů a lesnictví,
- pravidelným informacím o vývoji vyjednávání a výsledcích expertních schůzek v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti a Rámcové úmluvy o změně klimatu,
- výměně zkušeností členských států s komunikací lesnických témat a vývoji komunikační strategie EU pro lesní hospodářství,
- vývoji Evropské lesnické informační a komunikační platformy (EFICP) a
- formulaci názoru Stálého lesnického výboru na výzkumné aktivity týkající se lesnického sektoru v rámci 7. rámcového programu.

Pracovní skupina EU pro lesnictví Rady EU

Během předsednictví Německa v první polovině roku 2007 se pracovní skupina věnovala především přípravě na důležitá globální zasedání týkající se lesů a lesního hospodářství, tedy na 18. zasedání Výboru pro lesnictví FAO (COFO) (viz kapitola 10.3.) a zejména na 7. zasedání Fóra Spojených národů o lesích (viz kapitola 10.4.). V případě COFO šlo zejména o přípravu úvodních vystoupení EU k hlavním tématům zasedání a o koordinaci ČS EU během zasedání. Co se týče UNFF 7, byly v pracovní skupině připraveny Závěry Rady pro UNFF 7, které schválila Rada ministrů pro zemědělství a rybolov a které vymezily základní pozici EU, dále byla připravena úvodní vystoupení jménem EU a dohodnuta vyjednávací strategie. Práce pokračovaly během zasedání v New Yorku, kdy probíhaly každodenní koordinační schůzky ČS EU. V plénu a při vyjednáváních v kontaktních skupinách EU zastupovalo předsedající Německo. Předsednictví Portugalska v druhé polovině roku 2007 postrádalo, v době relativního klidu po velkých globálních akcích, silné téma. Po hodnocení průběhu UNFF 7 zvolna začaly přípravy na UNFF 8. Za zmínku stojí zejména založení ad hoc expertní skupiny pro financování trvale udržitelného obhospodařování lesů.

11.11 Přípravná jednání k rezolucím 5. MCPFE (ČR)**Preparatory Proceeding for Resolutions of the 5th MCPFE**

Příprava Varšavské deklarace a dvou rezolucí „Lesy, dřevo a energie“ a „Lesy a voda“ probíhala již dlouho před vlastní Ministerskou konferencí o ochraně lesů v Evropě (5. MCPFE) nejprve na úrovni Liaison Unit Warsaw, která nejprve připravila společně s dobrovolnými účastníky v rámci tzv. Friends of Liaison Unit setkání (z nichž jedno proběhlo 27.2. 2007 na ústředí ÚHÚL v Brandýse nad Labem) návrhy jednotlivých dokumentů. Tyto byly pak následně cizelovány v rámci několika předběžných setkání (drafting meeting) a expertních setkání (ELM – expert level meeting) na kterých se setkávali odborníci na daná témata z jednotlivých zúčastněných zemí a společně připravovali tyto materiály tak, aby mohly být následně na Varšavské konferenci signovány.

- **MCPFE Expert Level Meeting 3.** - 4. září 2007, Varšava Polsko
- **MCPFE Expert Level Meeting 5.** - 6. červen 2007, Varšava Polsko
- **MCPFE Drafting Meeting 4.** - červen 2007, Varšava Polsko
- **MCPFE Drafting Meeting 28.** - 30. březen 2007, Poznaň Polsko
- **MCPFE Drafting Meeting 1.** - 2. únor 2007, Krakov, Polsko

12. VYSVĚTLIVKY ZKRATEK V TEXTU

Abbreviations in the text

AK ČR	Agrární komora ČR <i>Agrarian Chamber of the Czech Republic</i>	FLD	Fakulta lesnická a dřevařská <i>Faculty of Forestry and Timber Processing</i>
AMS	Automatické monitorovací stanice <i>Automatic monitoring stations</i>	FGMRI	Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti <i>Forestry and Game Management Research Institute</i>
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny <i>Nature and Landscape Conservation Agency</i>	FMI	Forest Management Institute <i>Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem</i>
CBP	celkový běžný přírůst <i>total current increment</i>	FRVŠ	Fond rozvoje vysokých škol <i>Universities Development Fund</i>
CEFTA	Středoevropská dohoda o volném obchodu <i>Central European Free Trade Agreement</i>	FSC	Rada pro hospodaření v lesích <i>Forest Stewardship Council</i>
CIC	Mezinárodní rada pro myslivost a ochranu zvěře <i>Conseil International de la Chasse et de la Conservation du Gibier</i>	GAAV	Grantová agentura Akademie věd <i>Grants Agency of the Academy of Sciences</i>
COST	Evropská organizace pro spolupráci v oblasti vědeckého a technického výzkumu <i>European Cooperation in Science and Technology</i>	GA ČR	Grantová agentura ČR <i>Grants Agency of the Czech Republic</i>
CPP	celkový průměrný přírůst <i>total mean increment</i>	GATT	Všeobecná dohoda o clech a obchodu <i>General Agreement on Tariffs and Trade</i>
CZK	Kč <i>Czech crown (currency)</i>	GDP	hrubý domácí produkt <i>Gross Domestic Product</i>
ČAZV	Česká akademie zemědělských věd <i>Czech Academy of Agricultural Sciences</i>	GEF	Program pomáhající řešit problémy životního prostředí <i>Global Environmental Facilities</i>
CEPF	Evropská konfederace vlastníků lesů <i>Confédération Européenne des Communes Forestières</i>	GIS	geografické informační systémy <i>Geographical Information Systems</i>
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav <i>Czech Hydrometeorological Institute</i>	GŘ	generální ředitelství <i>Directorate General</i>
ČIA	Český institut pro akreditaci, o.p.s. <i>Czech Accreditation Institute, public service company</i>	HDP	hrubý domácí produkt <i>GDP - gross domestic product</i>
ČKOLH	Česká komora odborných lesních hospodářů <i>The Czech Chamber of Forest Managers</i>	HPH	Hrubá přidaná hodnota <i>Gross Added Value</i>
ČLS	Česká lesnická společnost <i>Czech Association of Foresters</i>	HÚL	hospodářská úprava lesů <i>forest management planning</i>
ČM vrchovina	Českomoravská vrchovina <i>Czech-Moravian Highland</i>	HZS	hasičský záchranný sbor <i>Fire and Rescue Service</i>
ČR	Česká republika <i>Czech Republic</i>	CHKO	Chráněná krajinná oblast <i>Protected landscape area</i>
ČSOP	Český svaz ochránců přírody <i>Czech Union for Nature Conservation</i>	ICP - FOREST	Mezinárodní program pro hodnocení a monitoring vlivu znečištění ovzduší na lesy <i>International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests</i>
ČSÚ	Český statistický úřad <i>Czech Statistical Office</i>	ICT	informační a komunikační technologie <i>Information and communication technologies</i>
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální <i>Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre</i>	IDC	Informační a datové centrum <i>Information and Data Centre</i>
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze <i>Czech University of Life Sciences Prague</i>	IF	impakt faktor <i>impact factor</i>
DPZ	dálkový průzkum Země <i>remote sensing</i>	IFER	Ústav pro výzkum lesních ekosystémů <i>Institute for Forest Ecosystems Research</i>
EFI	Evropský lesnický institut <i>European Forest Institute</i>	IFFA	Mezinárodní aliance soukromých vlastníků lesa <i>International Family Forestry Alliance</i>
EHK	Evropská hospodářská komise <i>Economic Commission for Europe</i>	IL	inventarizace lesů <i>Forest Inventory</i>
ENFE	Evropská síť podnikatelů v lesním hospodářství <i>European Network of Forest Entrepreneurs</i>	IS	informační systémy <i>information systems</i>
EU	Evropská unie <i>European Union</i>	ISL	Informace o stavu lesů <i>Information on Forest Status</i>
Euro	evropská měnová jednotka <i>European currency unit</i>	IT	Informační technologie <i>information technologies</i>
EUROFOR-GEN	Evropský program lesních dřevin <i>European Forest Genetic Resources Programme</i>	ISSS	Mezinárodní pedologická společnost <i>International Society of Soil Sciences</i>
FACE	Absorbce emisí oxidu uhličitého lesy <i>Forest Absorbing Carbon dioxide Emission</i>	ISTA	Mezinárodní asociace pro kontrolu osiva <i>International Seed Testing Association</i>
FAO	Organizace pro zemědělství a výživu při OSN <i>Food and Agriculture Organization of the UN</i>	IUBS	Mezinárodní svaz biologických věd <i>International Union of Biological Sciences</i>
FCO	franko cena odběratele <i>free customer's warehouse</i>	IUFRO	Mezinárodní unie výzkumných lesnických organizací <i>International Union of Forestry Research Organizations</i>
FECOF	Evropská federace obecních lesů <i>Fédération Européenne des Communes Forestières</i>	JKS	jarní kmenové stavy <i>spring stock of game</i>
FEMS	Federace mysliveckých organizací Evropské unie <i>Fédération des Associations de Chasseurs de la CEE</i>		

KRNAP	Krkonošský národní park <i>Krkonoše National Park</i>
KÚ	krajský úřad <i>regional authority</i>
Landsat	TM <i>Thematic Mapper</i>
LČR	Lesy České republiky, státní podnik <i>Forests of the Czech Republic, state enterprise</i>
LDF MZLU	Lesnická a dřevařská fakulta Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně <i>Faculty of Forestry and Timber Management, Mendel's University of Agriculture and Forestry in Brno</i>
LF	Lesnická fakulta <i>Faculty of Forestry</i>
LH	lesní hospodářství <i>forestry</i>
LHE	lesní hospodářská evidence <i>forest management records</i>
LHO	lesní hospodářské osnovy <i>forest management guidelines</i>
LHP	lesní hospodářský plán <i>forest management plan</i>
LHS	Letecká hasičská služba <i>Aerial Fire-Fighting Service</i>
LOS	Lesní ochranná služba <i>Forest Protection Service</i>
LS	lesní správa <i>forest district</i>
MCPFE	Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě <i>Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe</i>
MERA	Mapování lesních ekosystémů pomocí dat DPZ <i>Mapping of Forest Ecosystems by Remote Sensing Applications</i>
MF	Ministerstvo financí <i>Ministry of Finance</i>
MO	Ministerstvo obrany <i>Ministry of Defence</i>
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu <i>Ministry of Industry and Trade</i>
MPFL	mimoprodukční funkce lesa <i>non-wood producing functions</i>
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí <i>Ministry of Labour and Social Affairs</i>
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy <i>Ministry of Education, Youth and Sports</i>
MV	Ministerstvo vnitra <i>Ministry of Interior</i>
MZe	Ministerstvo zemědělství <i>Ministry of Agriculture</i>
MZLU	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně <i>Mendel University of Agriculture and Forestry</i>
MŽP	Ministerstvo životního prostředí <i>Ministry of the Environment</i>
NIL	Národní inventarizace lesů <i>National Forest Inventory</i>
NLK	Národní lesnický komitét <i>National Forestry Committee</i>
NLP	Národní lesnický program <i>National Forestry Programme</i>
NPP	Národní park Podyjí <i>Podyjí National Park</i>
NPČŠ	Národní park České Švýcarsko <i>Czech Switzerland National Park</i>
NPŠ	Národní park Šumava <i>Šumava National Park</i>
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>
OKEČ	Odvětвовá klasifikace ekonomických činností <i>Sectorial Classification of Economic Activities</i>
OLH	odborný lesní hospodář <i>licensed forest manager</i>
OSN	Organizace spojených národů <i>United Nations Organization</i>
OZE	obnovitelné zdroje energie <i>renewable sources of energy</i>
PEFC	Evropská certifikace lesů <i>Pan-European Forest Certification</i>

PLO	přírodní lesní oblast <i>forest natural area</i>
PMP	průměrný mytní přírůstek <i>mean final increment</i>
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa <i>forest functions supporting land</i>
RMLD	reprodukční materiál lesních dřevin <i>reproduction material of forest trees</i>
SLHP	Souhrnný lesní hospodářský plán <i>Global forest management plan</i>
SLŠ	střední lesnická škola <i>forestry technical school</i>
SOU	střední odborné učiliště <i>forestry vocational school</i>
SR	státní rozpočet <i>State budget</i>
SRN	Spolková republika Německo <i>Federal Republic of Germany</i>
SSL	státní správa lesů <i>state forest administration</i>
SVOL	Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů <i>Association of the Communal and Private Forest Owners</i>
SZ	Semenářský závod <i>Seed Production Plant</i>
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond <i>State Intervention Fund in Agriculture</i>
ŠLP	Školní lesní podnik <i>Training Forest Enterprise</i>
TBFRA – 2000	Odhad lesních zdrojů mírného a boreálního pásma <i>Temperate and Boreal Forest Resources Assessment 2000</i>
TCP	Program technické spolupráce <i>Technical Co-operation Programme</i>
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem <i>Forest Management Institute</i>
UKT	univerzální kolový traktor <i>multi-purpose wheeled tractor</i>
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský <i>Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture</i>
UNEP	Program OSN pro životní prostředí <i>United Nations Environmental Programme</i>
UNFF	Fórum Organizace spojených národů o lese <i>United Nations Forum on Forest</i>
USA	Spojené státy americké <i>United States of America</i>
USD	americký dolar <i>US dollar</i>
ÚSES	územní systém ekologické stability <i>landscape system of ecological stability</i>
VaV	výzkum a vývoj <i>research and development</i>
VLS	Vojenské lesy a statky ČR, státní podnik <i>Military Forests and Farms, state enterprise</i>
VS	výzkumná stanice <i>research station</i>
VŠ	vysoké školy <i>universities</i>
VÚLHM	Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti <i>Forestry and Game Management Research Institute (FGMRI)</i>
WTO	Světová obchodní organizace <i>World Trade Organization</i>

13. SEZNAM AUTORŮ

List of Authors

- Balek Josef, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Činka Milan, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Danysová Jana, Ing.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Dvořák Jiří, Ing., Ph.D.
Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská
- Fabiánek Petr, Ing.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Fryml Josef, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Hána Jan, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Hlavová Zdenka, Ing.
Semenářský závod Týniště n. O.
- Hronek Václav, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Hrůza Petr, Ing., Ph.D.
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta
- Chlud Miroslav, Ing.
Ministerstvo životního prostředí
- Jankovská Zuzana, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Jurásek Antonín, Doc. Ing., CSc.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Kahuda Josef, Ing.
Český statistický úřad
- Kapitola Petr, Ing., CSc.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Kolínská Ivana, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Konvalinka Josef, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Krejzar Tomáš, Ing., Ph.D.
Ministerstvo zemědělství
- Kubišta Jaroslav, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Liška Jan, Ing.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Lomský Bohumír, RNDr., CSc.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Matějček Jiří, Ing., CSc.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Níkl Martin, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Novotný Petr, Ing.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Pavlovská Jaroslava, JUDr.
Ministerstvo zemědělství
- Polívka Martin, DiS
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Procházková Zdeňka, prom. biol.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, VS Uherské Hradiště
- Prylová Lada, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Příhoda Jan, Ing.
Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská
- Radouš Miroslav, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Řezáč Jan, Ing.
Nadace Dřevo pro život
- Smrž Martin, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Stoklasa Milan, Ing., CSc.
Stoklasa Tech., Praha
- Stránský Václav, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Suchopárek Karel, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Šišák Luděk, Prof. Ing., CSc.
Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská
- Slodičák Marian, Doc. RNDr., CSc.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Šrámek Vít, Ing., Ph.D.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
- Štěrbá Pavel, Ing.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Třešňák Martin, Mgr.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Ulrich Radomír, Prof. Ing., CSc.
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta
- Vančura Karel, Ing., CSc.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Vašíček Jaromír, Ing., CSc.
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
- Veselý Martin, Ing.
Ministerstvo zemědělství
- Zahradník Petr, Doc. Ing., CSc.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Úsek lesního hospodářství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-635-3
Realizace a produkce: Studio Trinity, s. r. o., 2008

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Úsek lesního hospodářství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN: 978-80-7084-733-6